

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת



פרשת משפטים תשפ"ד



היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

מאפיקין. שם מקום: **בוצע ברה.** נוזל ומקורו בוצע כמו כל בוצע בצע (משלי א: מאי קאמר. איירי בשבחה והקני ישר שקל לפניך והאי לישנא כל שקיל למימר אלא בדרך כשרותו מקדמותו שאמר לו טלנה ממות שזאת כרמי: מצינת פאה להפריש מן התקנה. דרבינו לא תכלה פאת שורך לקצור ויקראו יט: פרזו. ונתלקח את חברי ברית ומייתרו וכו' וגבר מלאכה למעשה הלךך מפשר כל

6 מעשרותיה תחלה ואחר כך נתן לו גאון כדי
7 שלא יפסיד עני שאילו היה נתנו קודם מירוח
8 אע"פ ששני מירך לקט שבחה פאה הרבה
9 ועשה מוק כרי פטור מן המעשר שהרי הפקר
10 הוא אבל בשני שנתמך כרי בעל הבית
11 נחתיב במעשר דרבי אמרין במסכת ברכות וכו' (מ:)
12 לקט שבחה פאה עשאו בנרון הקבעת אי
13 פרישין מן העיקר. אלא אם לא נתנה כדי ואילו
14 לת"ק מן העיקה לא דקניה בשינוי והוי ממשן
15 שאין לו חובעים דעד השתא דיהיש לאו שניו
16 הוא דאובל הוא כמו שהיה: איכפל תמאי. פירושו
17 ועמלו ותקבצו לכה: בהקמשת דתרי. משפטם
18 וחורו לקדמותה: מעוב. יתרא. בקדושים תהוי
19 כתיב לא תכלה פאת שורך לקצור וכשור או
20 כשכ תניב לא תכלה פאת שורך בקוצרך הרי
21 קראי מעוב אולא למה לו שמע מנה לאחיי
22 שינוי ולא קני תבא: מעוב. יתרא למה לו. קא
23 בעלמא נמי לא קני שינוי: ה"ג ותו לרנן מעוב
24 יתרא למה ליה הפקיר ומעשים לו. קודם
25 שיבאו עניים לכערה שיזכו בהפקר אם הוי
26 קודמיה: פרט בכרם ולקט קנהיה חייב פפרט ב'ו'
27 דאע"ג דהפקר פטור ממלקם דכתיב ארצך שורך
28 ובכרמך מעוב ויתרא למעוטי ב'ו' האו גוואנ
29 דאזיק הוי פטור למאור ואע"ג שפטור מן המעשר
30 ובכל הני חייב מעוב ויתרא בקדושים כתיב
31 ברקע לא תעלול ופרט בו ובמשה תורה (ב:)
32 כתיב כי תבצור ברקע לא תעלול וכן לא הפאר
33 אתריך דתניו פרט תמאי אישקובי"ר פאה נמי
34 מהקא משמע דתקא דבי ר' ישמעאל (תלוי) ר' אבא
35 (קא) לא תעלול ופרט בו ובמשה תורה (ב:)
36 במשנה תורה (שם) לא תשוב לקחתי וגו' ואילן
37 כתיב לא תפאר אתך ואמר מו בפרק ר' חננין
38 (שם) אתריך זו שבחה ולא בעי למיחדר מבכח
39 באילן לר' ליתום אלא לא תפאר אתריך ואנא
40 דענא דלעניים הוא כדאשכחון בעמרים אבל
41 במעשר לא חייב מעוב ויתרא: אין ש"י. הפקר
42 ראשון ותי ר"א. כ"ב בעלים ממפלין מבבילה אמר
43 שמואל דלוקון הוא דשמין הוא הנבילה לניק
44 ומטיס עליה מיק דע שמעשיל לו נוקא אבל נגב
45 וגולן שטלו בתקא ומתא או פקשה אין שמן
46 את תבילה אלא שלום תהא ותם יטלמן
47 בתקא מעלקא אלקא שינוי קני: פלוגתא דרבי
48 ורבא לעיל בשמעתיה: בהפקשה דלא תרי. גגון
49 מתא או נשברה רגלה

אמרו

דבמספוקי בית שמאי אוסרין וכו' מיתרין מאי מעמיה דבית שמאי אמר קרא גם שניהם לרבות שניהם וביה הלל אמר קרא הם ולא שניהם וביה שמאי הוא כתיב הם והוא מופיע ליה הם ולא ולדותיהם וביה הלל תרתי שמעת מינה הם ולא שניהם הם ולא ולדותיהם וביה הלל נמי הפתיב גם גם לב"ח קשיא רבי אליעזר בן עקיב מאי היא דתניא ר' אליעזר בן עקיב אומר הרי שגול סאה של חטין מתנה לשה ואפאה והפריש ממנה חלה פיצד בדרך אין זה בדרך אלא מנאין ועל זה נאמר בוצע ברה נאין ר' ה' שמעון בן אלעזר רבי היא דתניא כלל זה אמר ר' שמעון בן אלעזר כל שבח שה'שכיבין גולן ידו על העליונה רצה נוטל שבתו רצה אומר לו הרי שקף לפניך מאי קאמר אמר רב ששת ח"ק השביחה נוטל שבתו כרזש אומר לו הרי שקף לפניך דשינוי במקומו עומד אי הכי אפילו השביח נמי אמרי מפני תקנת השבים ר' ישמעאל מאי היא דתניא מצית פאה להפריש מן התקנה לא הפריש מן התקנה מפרשי מן העומרים לא הפריש מן העומרים מפרשי מן הכרי עד שלא כרחו מרחו מעשר ונתן לו משום ר' ישמעאל אמרו אף מפרשי מן העיקה ונתן לו משום ר' א"ל ר' פאא לאפני איכפל כל הני תנאי לאשמעוניה כ"ב ש"א א"ל ר' שמעון בן אלעזר רבי היא דתניא בדרך זה אמר רבא מנאי דלקמו בית שמאי אמר רבי שמעון בן יתירה התם אלא בצבע הואיל ויכול להעבירו על ידי צפון ועד פאן לא קאמרי ב"ש התם אלא לנבוא משום דאימאוס ועד פאן לא קאמר דתורה ליה מצוה התאה געבירה ועד פאן לא קאמר ר"ש בן אלעזר התם אלא בהפקשה דתרי ועד פאן לא קאמר ר' ישמעאל התם אלא לענין פאה משום דכתיב מעוב ויתרא ובי תמא ליגמר מינה מתנות עניים שאני כרבעי ר' יוניתן דבעי ר' יוניתן מאי טעמא דר' ישמעאל משום דקסבר שינוי אינו קונה או דלקמו משום דר' ישמעאל משום דקסבר שינוי אינו קונה מעוב ויתרא דכתיב רחמנא למה לי ותו לרנן מעוב ויתרא דכתיב רחמנא למה לי לכתנאי המפקיר פרמו והשבים לבקר ובצרו חייב פפרט ובעוללות ובשבחה ובפאה ופסטר מן המעשר אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה פרבי שמעון בן אלעזר וזי אמר שמואל הכי והאמר שמואל אין שמין לא לנגב ולא לנלוץ אלא לנניקן בשלקמא לרבא דאמר פי קאמר ר' שמעון בן אלעזר התם בהפקשה דתרי לא קשיא פי קאמר הלכה פרבי שמעון בן אלעזר דשינוי במקומו עומד בהפקשה דתרי וכו' קאמר שמואל התם אין שמין לא לנגב ולא לנלוץ אלא לנניקן בהפקשה דלא תרי אלא לאפני דאמר פי קאמר רשבי"א בהפקשה דלא תרי קאמר מאי איקא למימרי אפני מתני הכי אמר רב יהודה אמר שמואל

ואפאה (דרסי) והפרישו ממנה חלה. משעת גלגול מתחייב בחלה אלא רבותא קמיל דאע"פ שקשה כל השינויים הללו אין אלא מנאין אינו משום דיתרא דאין תחילתו עיקה אין מתחייב בחלה עד אשר אפיה נוקשה הכי:
לא הפריש מן התקנה ופריש מן העומרים. אב"י לטעמי דאמר פריש מתורה ר"ו. ושם דיה אמר) כל דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד פתחי ומפרש להם דטעמא דהפריש מן העומרים משום מעוב מעוב ויתרא דכלא מעוב ויתרא לא היה מתייב דכתיב דעבר על לא תכלה הנה אמיתא דאהני פטור ולהכי אצטרך אב"י בשמעתיה ע"כ לר' ישמעאל למימר שינוי במקומו עומדת אבל לרבא דאמר התם כל דאמר רחמנא לא תעביד כי עביד ידא מניה בלא מעוב ויתרא מפרשי מן העומרים ולא מפני ליה מעוב ויתרא אלא למפקיר פרמו או לרבי ישמעאל אי שינוי קונה אצטרך ומפרשי מן העיקה ואם תאמר לאב"י דאצטרך מעוב ויתרא לחייב מן העומרים מפקיר פרמו מגליה דרובי בפאה וי"ל דתרתי ש"מ וכן צ"ל לרבא אליא דרבי ישמעאל אי קסר רבי ישמעאל דשינוי קונה ודרשי מעוב ויתרא לחייב מן העיקה אם כן המפקיר פרמו מגליה דמשמעת דהדא דרשה אתאן כביע דרביה פפרק אף קמין נהדו ר"א. ושם דיה מין דהוא דתני התם כל שהיב בפאה חייב במעשר דהני כל מן שהיב בפאה חייב במעשר וי"ל לא הכי הרי מפקיר פרמו דחייב בפאה פטור מן המעשר ומאי קאניו היא דלקמא מתני' רבבי ישמעאל דמוק מעוב ויתרא לחייב מן העיקה ולא מיתיה למדורש שהתייב בפאה אלא דהאי ליבא דפלוני אהתאו אנא דמפקיר פרמו ותרמי ש"מ בדרשיה: **מרהו** מעשר נתן. ל'ו' ואפילו לנטא דאת ליה ברייתא כל זמן שלא תירא פאה ולא קורה היה הכל שלו ותחייב הכל במעשר ושוב לא יפטר ואם תאמר תרומה נמי לתמי שתורם ונתן לו ואין לובר תרומה בלא הכי יפטר הגני וכל פאה תרומה תירא א"ב מקדים מעשר לתרומה גולתה ועד דתנן במסכת תרומות ב"ק (מד) אין תורמין מן הלוקט ומן התרומה ב'ו' וקרא לפרש משום דתורמה דר' כול לתרום לא חש להזכיר ויש מפרשים דלהכי אין תרום משום דבגרון גרילין לתרום דרתנן במסכת מעשר (פ"ב) מצא פירות ממנוחין בשדה במקוסי אסורים משום גול מפרינן מותרין משום גול בין ברובין פן חייבין במעשר ופטורין מן התרומה לפי שאי אפשר לנרון שמעך אלא אם כן נשלה תרומה גולתה

ותנן

משום קונה והקא משום דר' ישמעאל משום דקסבר שינוי אינו קונה מעוב ויתרא דכתיב רחמנא למה לי ומפני ליה לכתנאי המפקיר פרמו והשבים לבקר ובצרו חייב פפרט ובעוללות ובשבחה ובפאה ופסטר מן המעשר אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה פרבי שמעון בן אלעזר וזי אמר שמואל הכי והאמר שמואל אין שמין לא לנגב ולא לנלוץ אלא לנניקן בשלקמא לרבא דאמר פי קאמר ר' שמעון בן אלעזר התם בהפקשה דתרי לא קשיא פי קאמר הלכה פרבי שמעון בן אלעזר דשינוי במקומו עומד בהפקשה דתרי וכו' קאמר שמואל התם אין שמין לא לנגב ולא לנלוץ אלא לנניקן בהפקשה דלא תרי אלא לאפני דאמר פי קאמר רשבי"א בהפקשה דלא תרי קאמר מאי איקא למימרי אפני מתני הכי אמר רב יהודה אמר שמואל

בבא קמא. הגזול עצים – פרק תשיעי דף עז עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 ר"א תוספות

כאן בגזילה קיימת. תימה רועים מאי גזילה קיימת איכא ויל דאיתרי ברועה במקח של אתרים וגבגב מכן גזילה וזכיל ולא מושג דחושדו לחרעת בשדות של אתרים דכיון שאין הבקמה שלו אין אדם חושט ולא לו כדאמר פירק קמא דבבא מצינעא ריהי הא **משלם** דמי פרה השמדת לילה. וכל שבח שמשעת גזלה עד שחזר לשלול גזלן.

מחשבה גזלן מן המזרחיים. אע"ג דבבא מצינעא טובין ושירי דפרך דרנן בתרין גזלן ניסין דף מה: ורש (ג) אין מוציאין למזון האשה והתנות מנכסים משועבדים מפני חיפוק העולם והתם נמי שירי המקבל עליו לזון בו אשתו ובת אשתו וגט חוב שאין בו אחריות ומקבא קשה לשמואל דאמר בפ"ק דב"מ (ף יג) אומר היה ר"מ שטר חוב שאין בו אחריות נכסים אין גזל אלא מנכסים משועבדים ולא מבני חורין והבא משמע דבני שבני חורין ומיחד בלא הכי אחרותב שמואל התם מבריימא אחריתי ויש לדחות דשמואל היה מפרש שאין בו אחריות היינו שפירוש שאל קבל עליו אחריות והא דמוקי לה הבא כר"מ משום דלכאורה כותיה אהאי: **מאי** שבעת ליה דאמר אחריות לאו שעת סופר כי. וא"ת בלא האי טעמא דמי למפרך

מאן שמעת ליה דקניס ר"מ ורש"מ דבשונג קניס ואם לא ויהי צריך לאיתני ברייתא אלא מתייר דאיתני ברייתא דף מה: ורש) דאין מוציאין דלאבילת פירות וז' אל ד' ומבטח זה אל ד' מה לאבונדי דאיתני כר"מ דהא רבי יהודה גמי מצינן למימר דקניס ליה וביי דאמר דרביי יהודה שבח שעל גבי הגזילה והי דנגול אע"ג דנשתמתי עיי כחן נשתנה וא נתעברא דלא גזלן והאי שבח שהשכחה והלקח היינו נמי שבח שעל גבי הגזילה וקניס בו ייחודה כמו בהדיה דלקמן ע"פ לרב וביי דאע"ג דבני נזק קול נמי כרבי יהודה איתני מצי לאבונדי והשתא ר' יהודה דלא קניס ליה כפלי האי קניס בשבח זה שיע"ג פרק ק"מ ר' דקניס טפי לא כ"ש מכל מקום טפי ניקח ליה לאבונדי מר' מאיר עיניה ר"ה

דאיתא בעל ארסא וקסל ארסא ושבתא שמ' בשונג נמי קניס. דמי לשיני דבשבח התיר על היציאה מנייר הנהגה אל יוקה קנס דכיון דקניס אין גזולת ברשותיה מריחא אשבתיה ולא דמי למטלטלי ואפילו לשמואל דאמר בפ"ק דב"מ (רף י"ה) רש) דלוקח מנגולן ליה ליה שבתא איכא לאוקמי בגזן ששקני מירו כדאמר התם אלא דבלאי הכי משני שפיר אבל ליכא למימר דסתם שבח משמע הכל בני כנגד היציאה לאו שיהיה על היציאה דהא התם גבי פלגותא דרב ושמואל מוכר שדה לחבירו ומצאת אשקה שלו דפליגי אי יש לו שבח אם לא היינו ע"פ בשבח התיר על היציאה דהיא לא למה לא יטול מן הנגול מן גרע מיוחד שבהו כדכירי שאל ברשות ועוד דעריפא מנייה משענין פ"מ פ"ש שפת (כ"ב) דף ס"ג) נמי שבח חצי שבח מיוחד ומקשה ודאי חסד דקריין על השבח אף שנגד היציאה ולפי כבודו ר"מ דהתיי בפ"ק דב"מ (רף ס"ו) אל השבח יחזר על היציאה וטל השבח מבעל הדקעה היציאה מ"ח ואוקמינן בגזול נגזל לא איתא כ"ר מאיר דל"מ אפי' יציאה מנגול לית ליה משום דקניס איני' ש לחלק דהתם אפ"ר ב"ר

מאן שמעת ליה דקניס ר"מ ורש"מ דבשונג נמי קניס תא שכי **מחשבה** גזלן מן המזרחיים ואלו הן פירות ושבח פירות והמקבל עליו לזון בו אשתו ובת אשתו וגט חוב שאין בו אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר אחריות לאו טענת סופר הוא רבי מאיר וקתני פירות ושבח פירות שבת פירות היכי דמי כגון שגול שדה מכתירו ומכרה לאחר והשביחה והרי היא וצאה מתחת ידו פשוטה וגבה נובה

גזילה קיימת. חיוב ההחזרה והא אבנא הגזילה קיימת הוא. ועליו נשנית תקנה שבמי רבי שלא להחזירה: ועל הפרשי. מסכת גיטין מרש קורה: משום פסדיה דכירה שריוה רבנן מריתא. ומיחד רבי בעי לאבונדי האל גזולה קיימת בכירה: משלם אותה ואת אחריותיה. כל מה שנטל ממנה והוא שהשביחה: גזילה חוזרת בעיניה. כמות שהיא עקשיו וקניסת שיהיה הדין משלם דמי גזילה ועיבר כמו

שחזרה בשעת הגזילה ולא שבח הנזק שהשביחה אצלו ולא שבח הוקד דלא קניס רבי יהודה אבל דמיש בשענת הגזילה משלם דליקא לטאן דאמר כל הולכים בעיר משעת הגזילה ושלמה רואים אותה כאלו היא שוה אצלו בבקש. משעת הגזילה ומשלם דמים כשעת הגזילה ולקמן מפרש במאי פליגי ר' יהודה ור"ש: קניס קניס. שלא ידא חטאן נדיקר בגזילה לטול את השבת ונקפא סינה. להיקח דלא השביחה אלא קחשה וא אמרת טעמא משום דשינוי במקומו עומד כחשה נמי הדין כדאינא השתא ואי טעמא משום קניס' הוא ושניו קני משלם כדמריק' (היקא דליקא קניסא די' איכא שניי משלם כדמריקא: והוקינת דאשתני לג' ריעותא והיניו כחשה פקדריס אמי' לו תרי' שדך לעבדו. דעבדא כדמריקעי דמי וקריקעי חוריא בעינה ויקח גזולת לגזול לגזלן בשניו ולדוחי ברשותו: דמי צטרי. כדמריקעי' ואע"ג דהשתא שני טפי לצריכיב צמר אדום והבא קניסא קא קניס. מבתי' ויבצע דלאו גזלן הוא ולא חטאן הוא לא קניס דקא שונג והאי **מראשית** רב. לקמן בפרקין (דף ע"א) שדך כגון לזקח שילקח מנגולן והשביחה ולא ידע שהיא גזולה: מן המחזורין. מנכסים בני חורין ולא מנכסים משועבדים: פירות ושבח פירות. אל מנכסין גיטין (דף מה) אין מוציאין אבלת פירות ולשבח פרקעית מנכסים משועבדים מפני תקון העולם הפסד לקוחות אבלת פירות ושבח קריקעי מפרש ליה בשנים אוקיין (כ"מ ר' יד' ג) נמי חוב שחב חטאן בו אחריות. שלא שיעבר לו ליה בשעת הלקאה את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי אחריתא קף לפרוע מלואו דה' לאו קיעת סופר הוא. וניטו נובה מנכסי משועבדים ולא אמרינן אין קף אדם הפולה ומתוהי בלא שעבדו נכסי ליה והסופר טעה ולא כתב בו אחריות אלא וקא אוקיין בתר שטרי: רבי מאיר. בשנים אחרון (דף י"ב) מצינו שחב חוב א' בשנים אחריות נכסים יחזיר לפי שאין ב"ד נפרעין מנה: כשהוא נושא. הלוקח חזר על הגזול שהגזיל בא ונטל שדה כמות שהיא והלוקח חזר על הגזול שמכרה לו באחריות.

איבעי לו כי קא קניס במזיד אבל בשונג לא קניס או דליקא אפי' בשונג נמי קניס תא שכי **מחשבה** גזלן מן המחזורין ואלו הן פירות ושבח פירות והמקבל עליו לזון בו אשתו ובת אשתו וגט חוב שאין בו אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר אחריות לאו טענת סופר הוא רבי מאיר וקתני פירות ושבח פירות שבת פירות היכי דמי כגון שגול שדה מכתירו ומכרה לאחר והשביחה והרי היא וצאה מתחת ידו פשוטה וגבה נובה

דילימא ב' בלוקה ת"ח דר'ע. וא"ת אומאי גובה שבח מנכסים בני חורין דבפ"ק דבמי' (טו) אפילו'גו בתבירי בה שאין שלו ולקחה אם מעות מתנה או פרוזון אבל לבי'ע אין

לו שבח ור"ל דהתם שלא בארתי'ה וקבא בארתי'ה דבארתי'ה לא שייך למימר לא מתנה

שכבש

שעל גבי גזילה ממפלגין דרבי יהודה קבר דגזול ותי' אבל שבח שלא ע"ג גזילה דתי' דגזולן או משום דרבי' שני' גזול או משום חקת השבים ואם גזל עצים ועשאן בלים או אפי' נקרים ועשאן בלים דרבי' דהתי' שקמי מודי' ר' יהודה דמשלם כשעת הגזילה אף על גב דרבי' שבח שע"ג הגזילה התי' על גב דגבי נתן שני' שייך בה חקת השבים ואף על גב דגבי נתן לביצוע לו ארזו וצבעו שחור קאמר רבי' יהודה דאם השבח יתי' על הציצית כו' התי' שלא נתח בתורת גזילה לא שייך חקת השבים וכו' צ"ל גזיל' פפא ע"כ דאמר דרבי' יהודה שבו שעל גבי גזילה דגזול' הוי דהיינו משום חקת השבים דהא ס"ל כהתי' דצבעו לו ארזים שני' לא קני ובהתי' לא שייך חקת השבים כדפי' והשתא הוי סקרא תפוקה ר' יהודה מודי' בדבעי בר'מי כקרא קונה ובגזול' אין קונה משום דקני' ולרבי' יהודה בצבע שני' לא קני ובגזול' קני משום חקת השבים ור"ת מפש' דאין גזיל' צריכ'ים ר"ל יהודה טעמא דחקת השבים אלא סקרא דרבי' שני' קונה ולרב' ובני' שבח שלא ע"ג גזילה ללא דהתי' הוי דגזול' אבל שבח שע"ג גזילה דשני' דהתי' הוא ולא קני התי' דגזול' וצבעו שחור דשני' דהתי' הוא קני והוי גזול' והא דלא קני בצבע לפי שאין מתכוין לכונו' וכו' נראה ללא צריכי' השקא לאוקמרי ר"י (כ"ג) בתרי' התי' תנאי חשיב' ר' יהודה ליעל' דהו' כשב' בתרי' התי' תנאי דסקרי' שני' אין קונה פי' התי' דחשיב' ר"ש דביטויא.

מני

לא ר' א' יהודה ולא ר"ש וא"ת לעולם ר"ש היא לרב שפיקא ונמא קובי' ילדה אין לא ילדה לא אלא התי' למחצה לשליש ולרבי' ור"ל דר"ש אפילו' ילדה קאמר לרבי' למחצה ולשליש ורבי' שקיל דגזול' אלא ר"מ דאיידי' בשל' ר' יהודה ביון לר"ש פי' מסלק בוי' לא בעי ליה יהודה ביון דמתקנת' השבים מתקני' ליה ביולה שבקא ביד גזול' ופשיטא ומתני' שקיל' **שלישה** שמין לוח השבח איג' דקאני' גו' תנא ושני' גזול' ושני' גזול' מי אריס שאם ב' לטלו' מארסו'תו מסלקו מן השבח בדמים. **שבח** המגיע לתפוס. כאן פ"ד כ"ז בהוא' שגולתו כל צדקה ושאי' מגיע לתפוס שצריכה לרקוע וקשה דאם כן לפירושו' בבי' ב"ח אפי' מתבואה שאין צריכה לרקוע כדאמר' והא מעשים בכל יום וקמני' שמואל אפי' בשבח המגיע לתפוס ובפרק ג'עדה שנתפתח' כתיבות דף ג' משמע דלא קני' ב"י אלא ממדי' דצריכא לרקוע' ור"ש ור' קאמר' ויל' חב ליה מתני' דעל בודאי דפרך' לא והא אלא ב"י ובה"ג מי יוד' שקיל אלא חזו' דברמי' קאמרי' סוף פתו' כה העומד ליתן כבוד ומי דצריכי' לרקוע אלא קמני' ור"ל חשיב' ומגיע לתפוס קורא דרבי' שמו' **ש**

גובה את הקרן מנכסים משועבדים ואת השבח מנכסים בני חורין דאיתא בעל ארעא ושקיל ארעיה ושכחיה מאי לאו בעם הארץ דלא ידע דקרקע גזולה או איתנה גזולה ואפי' הכי קאתי בעל קרקע ושקיל לארעא ושכחיה בשמיה בשונג נמי קנים אמרי לא בלוקח תלמוד חכם ורדע הא שמע לזבוע לו ארזים וצבעו שחור וצבעו ארזים ר' מאיר אמר נתון לו דמי צמרו דמי צמרו אין דמי צמרו ושכחו לא ואי סלקא דעתך בשונג נמי קנים דמי צמרו ושכחו בעי למיחבא ליה אלא ש"מ במדי' קנים בשונג לא קנים ש"מ רבי' יהודה אומר גזילה חוזרת בעיניה ר"ש אומר רואין אותה כאילו היא שומא אצלו בכסף מאי בעייהו אמר רב וביד בשבח שעל גבי גזילה קמפילגי' ר' יהודה כבר דגזול' הוי ור"ש כבר דגזול' הוי רב פפא אמר דבי'ע שבח שעל גבי גזילה דגזול' הוי והקא למחצה לשליש ולרבי'ע קמפילגי' רבי' יהודה כבר שבח שעל גבי גזילה ורבי'ע דגזול' הוי ורבי' שמעון כבר למחצה לשליש ולרבי'ע הוא ושקיל גזול' מנן גול פרה ונתעברה אצלו וילדה רחל ונמננה וזולת' ונזוה משלם פשעת גזולה ילדה אין לא ילדה תירדא בעינא משלמא לרב' וביד דאמר' שבח שעל גבי גזילה דגזול' הוי לר' יהודה הא מני רבי' יהודה היא אלא לרב' פפא דאמר' דגזול' הוי הא מני' לא רבי' יהודה ולא ר"ש אמר' לך רב פפא הוא הדין אפילו' לא ילדה נמי פשעת הגזולה הוא דמשלם והא דקתי' לרדה אידי' דנסיב' רישא ילדה נסיב' סיפא נמי ילדה תנאי פנותיה דרב פפא ר' שמעון אומר רואין אותה כאילו היא שומא אצלו בכסף למחצה לשליש ולרבי'ע אמר רב אשי' פי' היינו פי' רב פהנא איבעיא לן לר' שמעון דאמר' למחצה לשליש ולרבי'ע הוא ושקיל גזול' פי' מסלקו' ליה מיהא דאמר' רב נחמן אמר' שמואל שלשה שמי' לטון השבח ומעלן אותן בדמים ואלו הן כבוד לפשט ובעל חוב לזוקק ובעל חוב ליתומים אמר' ליה רבינא לרב אשי' מי אמר' שמואל בעל חוב לזוקק יהיב ליה שבח והאמר' שמואל בעל חוב גובה את השבח א"ל לא קשיא בנא בשבח המגיע לתפוס וכאן בשבח שאין מגיע לתפוס אמר' ליה והא מעשים בכל יום וקא מני' שמואל אפי' שבח המגיע לתפוס אמר' ליה לא קשיא והא מעשים בכל יום וקא מני' שמואל אפי' **ש**

גובה מנכסים משועבדים. שהוא קדם מכלוה בשטר' קתי' לך בו בשטר המוכר' שאם יטרפה ממנו יחזור ויגבה מנכסי' קניי'. ולתרו' שבח לנגזל' צבעו'. שנגז' חשיב' ליה דאיכא איניש טובא ולא ידעי דאסור לשנות דברו' של בעל הבית' בשבח שעל גבי גזילה. כגון שהשביחה אצלו ועדיין לא נטלה הימנו כגון רשעי'ה ונתעברה או שנתנה דרבי' יהודה ורבי' יצחק ורבי' יוחי. והכי קאמר רבי' יהודה גזולה חוזרת בעיניה למעליה בין לשבח בין לרעיו'תא כמו שהיא בשעת תביעה בביד' היא חוזרת ותיבא דגרעה כגון גזול' וקלה משלם פתחה ותיבא דתרו' קתבי' ליה נגזל' דמי גזייה ועובר שגול' ממנו ופילגאי' ארד' מאיר דאמר' כשילח שבקא תיב' ליה ואיג' דקנה גזול' וקלה כשני' חזקא ליה כמאן דכחילה שבקא אפתי' עלה כמי' שלא גזול' ומשלם ביולה משום קנא' וקאמר' ליה רבי' יהודה דראיתא השקא דהיא ואי חזר קביע נמי פשיטא גזול' חזר' יהיב ליה נמי דמיעקר' דקנה גזול' וקנה גזול' חזר' יהיב דהיינו כל השבח עליה חוזרת כמות שהיא וקא' ר"ש למימר אפילו' שבקא עליה נטלו' גזול' דשני' קונה ולא ישלם אלא דמים ראשונים כאילו הוא שומא אצלו בכסף. רבי'ע שבח גזילה דגזול' הוי. ובעיניה דקאמר' ר' יהודה דרמעי' קאמר' דמיעקר' לישל' כו'. כדור' מנכסי' המגיע' למכירה' כתיבות להשכיח' לזכות' קנה לא ר' יהודה ולא ר"ש. וכי'ש דברמי' לא מתוקמא דקמני' רישא גול' פרה מעברת' וקלה רחל טענה ונזוה משלם דמי פרה העומדת לילד' כו' ולמי' משלם גזול' חוזרת ותיבא רשקא אידי' דרב' רישא ילדה. לאשמעו'ן דלא משלם גזול' חוזרת כדשתא אלא דמי פרה העומדת לילד' נקט נמי סיפא ילדה' כבוד לפשט. ואת הנכסים קודם חילוקה ושבעת חילוקה נטל' הכבור פי' שנים בקרקעות צריך להחזיר לפשט רבי'ע השבח של חלק בכורה כבמות שאין לו לישול' פי' שנים במה שהשכיח' זה ואם השכיח' בייב' זה כשנטל' זה פי' שנים בקרקע נטל' מן השבח ח' חזים צריך להחזיר לו ב' חזים ומעלה לו בדמים ואין נתון לו מן הקרקע אלא אם רצה מסלקו' בדמים ונתון לו מן הקרקע ואין וכול' לומר' לו הפשט ח'ו לרקוע כזה שיה' ב' חזים. ובעל חוב לזוקק. ב"ח השודף לזכותו בשביל חוב שיש לו על המוכר אין לו חב במה שהשכיח' לזק ומסלקו' ב"ח בדמים ונתון לו דמי שברו' ואין נתון לו שקיעד לנכסי' שבתו'. וב"ש ליתומים. ב"ח שקיעד לנכסי' ויתומים בשביל חוב אביהו' אין לו ממה שהשביחו בכספי' אלא מיתת אביהו' כלום ומעלה לזון לשבחן בדמים ונתון מעות אם ירצה. ובהו' את השבח. ואינו מתווך לזוקק כלום המגיע לתפוס. כגון תבואה שגדלה' כל צדקה ונתנה לזוקק או דמייה' **לא**

בשבח שאין מגיע לתפוס אמר' ליה והא מעשים בכל יום וקא מני' שמואל אפי' שבח המגיע לתפוס אמר' ליה לא קשיא והא מעשים בכל יום וקא מני' שמואל אפי' **ש**

קבא קמא. הגולל עצים – פרק תשיעי דף צו עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספות

1 לא יהא לך פרעון אלא מהו. ואי נמי הוה ליה וזו ללוקח לא מצי מסלק ליה. מה שהשכיח
2 סבר. ושיקול לוקח מחציה או שליש או רביע וכן יורש אי נמי כוליה שבחא במתניתין מפני
3 תפנת השבים בדאמרן לעיל בשמעתא קמייתא. כל וכות שבתא ליה. וכי הוה דגולן אי
4 אשכח תרה שקיל מחציה או שליש או רביע הכי נמי כי אשכח לוקח שקיל מחציה או
5 שליש או רביע ואליבא דר"ש ופ"ה. קצנא:
6 לא קני. לשלמו ואי אלא יהוב ליה דאמר. ויהי ליה דאמר.
7 גופיה דליבא שני השם למשכיה. גופי. בלע"ז
8 טריקויש: קצינייתא. קרשיש הוצי. שנהקן
9 עלה עלה מה שדודתה חופיא: אשקובא שבו
10 מכבדים את הבית וחולק כל הוציא לשנים דרו
11 לא הודא: שרשא. תבל: התימות. כף תומר
12 האמצעי העליון תימות היא מאי

1 הא דמסיק ביה פשיעור ארעא ושבחא הוא דלא
2 מסיק ביה אלא פשיעור ארעא אמר ליה הניחא
3 למאן דאמר אי אית ליה וזו ללוקח לא מצי מסלק
4 ליה לבעל חוב שפר אלא למ"ד אי אית ליה וזו
5 ללוקח מצי מסלק ליה לבעל חוב לימא ליה אי הוו
6 ליה וזו הוה מסלקינא לך מבוליה ארעא השתא הב
7 לי גירוא דארעא שיעור שבחאי אמר ליה הכא במאי

1 הא דמסיק ביה שיעור ארעא ושבחא. פירוש זה דקאמר שמואל ב"ח גובה את השבח
2 דכיון דמסיק ביה שיעור ארעא ושבחא גובה את השבח בתנאן מה דלקוחות ונראה דגם
3 מימתני גבי ב"ח בשבח בתנאן ואין נותן דמיס גביה מה דלקוחות ואע"ג דאין להם על מי לחשב
4 ודעי' שמואל סתמו ודלא גבי מיקה ב"ח אשכחא כדמשמע בפ"ק דב"מ דר"ט. ור"ש ר"ח ב"ח דדוקא
5 מלקוחות גובה לפי שכתבו לו מוכר ללוקח אלא
6 אקסו ואשפי וזכרי ואקריס וזכי אלא איתן
7 ועלמיהו ושוכחיהו אלא מתנה דלא כתב ליה
8 הכי ואין לו על מי לחזור לא מכל קסום בתנאן מה
9 היתומים משום דכריעה דאבותיו ניגדו בדמוסא
10 כפרך: ש' כבוד וכבודת דף ג"ב). דתנן אין הכבוד
11 נוטל כבראי ולא בשבח ולא האשה ככתובתה
12 ולא הבנות במנותותיהם ופרך במקרא והאמר
13 שמואל ב"ח גובה את השבח ומשני מקולי
14 כתובה: שני כאן ומנותו נוצר נמי גבאי כתובה
15 ככתובה דמי והתם משבח: ויתומים מיירי דאי
16 משבח לקוחות א"כ מאי אריא לך טרפי בנות
17 משבח והא מנפן הפרקע נמי לא טרפי דאין
18 מוציאין למזון האשה והבנות מנכסים
19 משועבדים אלא בשבח: ויתומים מיירי ודוקא
20 כתובה אשה ומנותו דקולי לא גבי משבח אבל
21 שאר ב"ח גבי ובקטניס פירש התם מזון הבנות
22 כגון נשא אשה ופסק לזון בת: ה' ענים
23 ולפרושו אין נהיך דאית' כפי שפיר בשבח
24 לקוחות אלא לא נהיך דאית' כי לא למיתני ולא
25 בת אשתו למנותו ועד ליה שייך בהו גבאי
26 כתובה והא דאמר בדקבולא (ב"מ דף ק"ה) ויתומים
27 אומרים אנו השבנו ואין השבח שלך משמע
28 לדי א"כ משבח ויתומים התם מיירי בעשעשה
29 אפומיק ואמר איג השבנו ותן לנו: יציאה דרין
30 היחיד לחור שדה חכורו שלא ברשות וכן מוקף
31 לה במסקנא בעשאו אפומיק וגם בתחילה
32 משמע דמיירי בעשאו אפומיק דקאמר לו
33 היתומים לקביא ראיה מיט ארעא פיון
34 דלגבוינא קיימא כמאן דגבאי דמאי ואי לא

8 עסקינן כגון דשייה ניהליה אפומיק דאמר ליה לא יהא לך פרעון אלא מהו: אמר רבא
9 גול והשביח ומכר וגול והשביח והוריש מה שהשביח מכר מה שהשביח הוריש: בעי רבא
10 השביח לוקח מהו פתר דביעאי הדר פשטא מה פטר ראשון לשני כל זכות שבתא ליה: ו
11 בעי רבא השביח עובר פוכבים מהו א"ל רב אחא מודפתי לרבינא תפנתא לעובר פוכבים
12 יקני ונעבוד אמר ליה לא ארצא כגון דגולה ודגויה ישראל סוף סוף תפא מחמת עובר פוכבים
13 הרי הוא עובד פוכבים לא ארצא כגון דגול וזבנה ניהליה והשביחה עובר פוכבים
14 והדר עובר פוכבים וזבנה לישראל מאי מי אמרין פיון דמעיקרא ישראל והדר ישראל עברי
15 רבנן תפנתא או דלמא פיון דאיפא עובר פוכבים באמצע לא עברי ליה רבנן תפנתא מיקו:
16 אמר רב פפא האי מאן דגול דיקלא מתכריה וקטליה אע"ג דשריא מארעא לארעא דידיה
17 לא קני מאי טעמא מעיקרא דיקלא מיקרי והשתא נמי דיקלא מיקרי ועברו גופי
18 לא קני השתא מיתה גופי דדיקלא מיקרי גופי ועבריהו פשוירי קני פשוירי רבכי ועבריהו
19 פשוירי וזבנה לא קני עבריהו קצינייתא קני אמר רבא האי מאן דגול לוליא ועבריהו הוצי
20 קני דמעיקרא לוליא מיקרי והשתא הוצי הוצי ועבריהו חופיא קני מעיקרא הוצי והשתא
21 חופיא חופיא ועבריה שרשורא לא קני מאי טעמא דהדר סתר ליה והו חופיא בעי רב פפא
22 החלקה התימות מהו תא שמע דאמר רבי מתון אמר רבי יהושע בן לוי נישלה התימות פסול
מאי

35 מיירי דרשה אפומיק אמאי תרין בחוקת ב"ח ויתמי ניהו ראה אדרבה ארעא בחוקת יתמי קיימא דא בעי מסלקי ליה בודי וזל ב"ח לקביא ראה אלא דאי בעשאוהו אפומיק איירי
36 וגרע כחו של בעל חוב טפי במה שעשה לו הלוח אפומיק דרתיא כאחת משדוחיו ומשלם יציאה למו שמשבתי ואילו לא עשאו אפומיק היה גובה הכל מן היתומים בלא פריעת יציאה
37 כמו מלקוחות כדפרשתי והשתא מצינו למימר דבלקוחות נמי אם בעשאו אפומיק יש לו לשלם ללוקח היציאה אפי' מסיק ביה שיעור ארעא ושבחא ולמסקנא דמוקף לה הכא בעשאו
38 אפומיק לא נתקל עור דין מסיק ביה שיעור ארעא ולא מסיק ובטל במסקנא אותו חילוק דכיון שעשאו אפומיק משלם יציאה אע"ג דמסיק שיעור ארעא ושבחא מיהו יש לחלק
39 דבלקוחות כיון שיש להם על מי לחזור היבא דמסיק שיעור ארעא ושבחא אינו פורע יציאה אפי' בעשאו אפומיק דמשום דעשה אפומיק לא יגרע בת' ב"ח בכך כיון שקיל ללוקח על
40 מי לחזור דרוחק לומר דבמסקנא דמוקף לה בעשאו אפומיק לא עריר למה שהיה מחלק בין מסיק ביה שיעור ארעא לא מסיק שפירי כל אלו דרבי ר' אשי שהיה משיב לרבינא דבכל
41 הספרים פתוב אמר ליה דא מסיק ביה שיעור ארעא ב' א"ל תבא במאי עסקי דרשה ניהליה אפומיק ואין חזק שהיה חזור מדרבי ר' אשונס ומיהו אורי' לפי הספרים ככתובת כיון
42 אמר ליה כאן בשבח תמניע לבתפס כאן ב' אותו חרוץ ודאי לא קאי ומיהו חזק הספרים גרסין וכי תימא כאן בשבח המניע לבתפס בו: **ג' תלמי** למאן דאמר בו: פלוניא קאי
43 בפרק מי שהיה נשוי (כתובות דף ר"א ושם) גבי הווא גבאי דהוה מסיק ביה אלפא וזו ומאן דאית ליה דלא מצי מסלק ליה היינו רמי ר' קמו דסבר התם למימר דהיינו מתניתין:
44 **ב' וכות** שבתא ליה. אע"ג דכפ"ק דב"מ דר"ט. ושם משמע דאפי' לרב דאמר יש לו שבח בשלא הביח בה שאינו שלו ולקחה היינו מנוקלן אבל נגול לא יהיב שבח היינו כפרקע שאין
45 נגולת דגולן גופיה ליה את שבח אבל הכא במטלטלין שיש שבח לגולן מפני תפנת השבים גם ללוקח ממנו יש לו: **ג' דגול** דיקלא וקטליה. אע"ג דגול בדיקה וקטל קני התם הרי
46 שיעורו מפרס:

47 **ג' חלקיה** התימות בו. רמ"א ר"י בתשובת הגאונים נישלה התימות אותו הוציא העליון בראש הלולב שאין הוציא למעלה התימא והוא כשני הרוצין דבוקין לו בזה (נקראין התימות וכן משמע
48 מהו ח"ו ג' שרזים לפרש בן ורדבריהם לא ימצא לט' לולב כשר כי בטורה נמצאין אותן שיש להם תימות כפי אפי' אתר בה מואת ליה לומר שאין לבורידין אין פסול אלא
49 שהיה מתחילה כענין זה ונתקל שפושטן מבוירחו ובקטנורם פירש חלקה תימות שני עלים עליונים אמצעיים אשך כלה השרדה נחלקה לו מהו השרדה השרדה ע"ד משה
50 מהו ומתוך פירושו משמע שנסתק השרדה כל כך שנראה העליון העליונים חלוקין ומתפורין זה מזה ועוד אורי' דיש פירשישם שכל עליו חלולב בפולין כל האחד לשנים וש כשר חלולב
51 בסוף השרדה ב' עלין וצאן מנהק שכל אחד בפול לשנים כשר עליו חלולב ואתם שנים עלין וצוואן מראש השרדה נקראן תימות ואחריו בעי חלקה התימות מהו אם נתקל בו
52 מהו דהיינו קצת מן השרדה מיהו או רוב החלולב נמצאן כענין זה ומכל מקום יש לומר דבעי דאי משתבח בה' ג' תימות וחלקה מהו: **ג' נישלה** התימות פסול. נראה ל"ל דהיא דאמר
53 נקטם ונישלה פסול היינו בעשאוהו רבדה מן העליון תרע דאין לך נקטם יותר ממטילת התימות ומשמע דוקא נישלה אשך נקטם כשר ועוד אורי' דמצי למימר דנישלה אצטריכא וס' דרתי
54 הדר טפי כשנישלה כולה יותר מנקטם.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

יְעֲבִירֶנּוּ וזו לא קני. דוקא עבדיה וזו אכל עשה מן הנספא כלי בן עוון של כסף קני
אע"ג דקני עבדי לא נקבא אלא גרין נקריים ומשאן פליג אביל וזו ולבינה אין
תורת חשיבות עליהן כ"כ **הַמְחִילֵיהֶן** פרה בחמור. אורחא דמילתא נקט שדרך להחליף
פרה בחמור ולמבדוק שפחה בדמים אביל אין לפרש שלא קני מיני למינטק המוכר פרה ולמלד לה
שאין פרה נקנית בכסף אלא במשיכה וכשעת
משיכה רואה אם קניד לא נקבא אלא אכל שפחה נקנית
בכסף העבדים הוקשו לקרקעות דהא רבי מאיר
קתני לה רבי מאיר לא מיקש דהא קאמר
הנשקעים על העבדים ועל הקרקעות אית ליה
דאין נשקעין כדכוחב בשבעות דף מג. ורס) גבי
יש דברים שהן כקרקע ואינן כקרקע וכין כדלא
מקיש לענין שבועה היה לענין קנין דהא מייח
רביה כהא משבעה אנול ומיהו קנת על לחלוק
דלענין גול ושבועה נראה לקמרא להשוות
הדתייהו נפקי על ידי כפל פולט גול לקמן בפ'
בתרא (דף פק) ושבועות כפרק (שבועות הדיינים
(שבועות דף מט)
והָלַח שותק וזה כה. למיד דרבי ישמעאל כרי
ערך קניא ולמאן דאמר לא כרי עריך
אורי' שהיא מקרש דשיתק' כהודא'ה דמקא' ולא
כאומר איני יודע

מאי לאו הוא הדין לְמַחֲלָה לא נִמְלָא שאני דְהָא
חָסַר לַה אִיפֵא דְאִמְרֵי ת"ש ד'א"ר מתוך א"ר ה'הושע
פָּן לֹא הִלָּחַק הַתּוֹמָת נְעִשָׂה כְּמִי שֶׁנִּמְלָא וְפָסַל ש"מ
אָמַר רב פפא האי מאן דגול עפרא מתבריה ועבדיה
לבינתא לא קני מאי מעמא דהדר מישוי ליה עפרא
לבינתא ועבדיה עפרא קני מאי אמרת דלמא הדר
ועבדי ליה לבינתא האי לבינתא אחריתו הוא ופנים
חדשות באו לכאן ואמר רב פפא האי מאן דגול נסבא
מתבריה ועבדי וזו לא קני מאי מעמא הדר עבדי להו
נסבא וזו ועבדיהו נסבא קני מאי אמרת הדר עבדי
להו וזו פנים חדשות באו לכאן שחימי ועבדיהו
חדתי לא קני חדתי ועבדיהו נסבא קני מאי אמרת
הדר עבדי להו חדתי מידע דינע שחימיהו: זה הפלל
פל הגולנין משלמין פשעת הגולה: (זה הפלל) לאחוי

מאי לאחוי הא דאמר ר' אלעאי גב מלה ונעשה איל עגל ונעשה שור ונעשה שיני בידו
וקנאו טבח ומכר שלו הוא טובח שלו הוא מוכר שהוא גבול פדנא דתורי מתבריה
אול כרב בהו כרבא ורע בהו ורעא למוף אהדינהו למריה אתא לקמיה דרב נתנן אמר
להו וזיל שופיא שבתא דאשבחא אמר ליה רבא תורי' אשבחא ארעא לא אשבחא אמר מי קאמינא
נשימו כפוליה פלגא קאמינא א"ל סוף סוף גולה הוא וקא הדרה בעינא דתנן פל הגולנין
משלמין פשעת הגולה אמר ליה לא אמין לה כי ותיבא בדינא לא תימא לי מירי דאמר
הנינא תברין עלאי אנא ושבכו מלפא אחי בדינא האי אינש גולתא ותיקא הוא ובעינא
דיאקמיסה: **מתני'** גול תבחה ותיקניה עבדים ותיקניה משלם פשעת הגולה רבי מאיר אומר
בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך גול בעבדים ונתקן פירות והתקינו ון והתמינן משלם פשעת
הגולה מטובע ונפסל תרומה ונממאת חמין ועבר עליו הפסח בהמה ונתעבדה בה עבירה או
שנפסלה מעל גבי המזבח או שרתיה ויצאה ליפקל אומר לו הרי שלך לפניך: **גמ'** אמר
רב פפא לא חוקינה חוקינה כמשא אלא אפי' פתשה והא אנו חוקינה תנו פתשה כגון חוקינה
דלא הדר כרתי אמר ליה מה קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי הכי קאמרי משמייה דרבי
ויחנן אפילו גב מלה ונעשה איל עגל ונעשה שור ונעשה שיני בידו וקנאו טבח ומכר שלו
הוא טובח שלו הוא מוכר אמר ליה לאו אמין לה לא תחלוף גברי תהוא משמייה דרבי
אלעאי איתמר: רבי מאיר אומר בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך: אמר רב הונא בר אבדימי
אמר רב הלכה פרבי מאיר ורב שביק רבנן ועבדי פרבי מאיר אמרי משום דבריותא איפא
תניא ורב שביק מתניתין ועבדי כפרייתא רב מתניתין נמי איפא תני נמי מעמיה דרבי
32 דאפיד מתני' שקמי דבריותא אדרבה יתוף לבריותא מקמי מתניתין אמרי רב נמי מתניתין
איפא אתניהו וזו בעית אימא כי לא אפיד חרא מקמי חרא תניא מקמי תרתי' אפיד תרתי'
המחלוף פרה בחמור ולמלד וכן המוכר בשפתו ולמלד זה אומר בפרשתי ולמלד והלה שותק
36 וזה בה זה אומר איני יודע זה אומר איני יודע ולמלד זה אומר בפרשתי וזה אומר בפרשתי
37 ישבע המוכר בפרשתי ולמלד לפי שכל הנשבעין שבחורה נשבעין ולא משלמין דברי ר'
38 מאיר ותקמים אומרים אין נשבעין לא על העבדים ולא על הקרקעות האי הלכה כר' מאיר
39 הלכה כרבנן מביעי ליה הכי קאמר למאי דאפכיתו ותניתו הלכה כרבי מאיר

עבדא כמסקמיה דמי אמי ונשבעין על הקרקעות. כפרס הנהב כשי דף ג.א. א. הכי. דמתניתין נמי בעינן למיתאן איפא הלכה כרבנן מקעי ליה.

בבא קמא. הגולל עצים – פרק תשיעי דף צז עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
 קנהה תוספות

פסור. מלשלה לבעליו שקרה. שלא בשעת מלאכה. בשעה ושאונו רגילו לעשות מלאכה
 או שאין עבשיו לבעליו מלאכה לעשות וזה נקנה וזה אין חסן הוא ופסור. בדישלה ליה
 כי הדר חבתי. ומומקמי לה פפ"ב (א.ב.) בחצר דלא קיימא לאגרא. ביהא
 מיתבא יתיב. זה הדר בחובה התירו לבית זה שהוא מושב בדירתי. יתיב. אין רבי לפי
 שהדר בחובה עם המשפיע סדקה מיהא. וישאח

יובת שערי. שה דא וטמו שאיה מכתת שערים
 וכוהלי בית שאן אדם דר בחובה דלא סתרי. י
 שלא ילמד רביה בהסלה פתחה. אם נשברה או
 נתסקלה דמי פתחה יתירו על שברה נוטל
 דמי פתחה עבדי לאגרא. מסתמי בן נחית לה
 אירעא דאגרא נחית הלך לא בחורת וזון
 דיינעין ליה ונתן שברה על כרדו אם רבין לו על
 דמי פתחה. הא דלא עבדיא לאגרא. לא יתיב
 ליה אלא פתחה. נתן ליה ארעא דאגרא. רביה
 שברה נוטל ואם פתחה יתר על שברה נוטל דמי
 פתחה. דתא ע"כ שקלה וזול הוא. נחית ליה
 ארעא דגולתא. אפי' שברה גרול מפתחה. לא
 יתיב אלא פתחה. נתן ליה ארעא דאגרא. כשת
 הגולת פסלוה מלכות. המקל עזא שיה יבא לא
 במדינה זו ולא במדינה אחרת. היינו נשקלי. דיבין
 דלא נסקד לגמרי דאין נקמו הוא ומשלם כשת
 הגולת אלא חייב דמי נפסל. דתני מתניתין
 דרבי שלף לנפך בגון שפסלוה מדינה זו בני
 מדינה פסלוה מעצמן. ויזא במדינה אחרת.
 שכולו לומר לו לך להוציאנו שם. תרופה לא
 מינבר הידיקה. לא נשתה מראיתה משאר
 תסיס. היא מינברת הידיקה. שאין עיריה זו דומה
 לעירה של כל הוציאנו עבשיו ובשגולה הימנה
 יהי כל צרות המדינות שוות לה. המלכה את
 חבירי. שום פרומטאי. על המטבע. שפדן לו
 מעות

נותן

ומי אמר רב עבדא במקרקעי דמי ודאמר רב דינאל
 רב רב קטינא אמר רב התוקף עבדו של חבירו
 ועשה בו מלאכה פסור ואי ס"ד עבדך במקרקעי
 דמי אמאי פסור ברשותא דמריה קאי הכא במאי
 עסקינן שלא בשעת מלאכה כי הא דשלח ליה רבי
 אבא למרי בר מר בעי מיניה מרב הונא הדר בחצר
 חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שבר או אין
 צריך להעלות לו שבר ושלחו ליה אינו צריך להעלות
 לו שבר הכי השתא בשלמא הוה בין למ"ד ביהא
 מיתבא יתיב ניהא ליה בין למ"ד משאיה יובת שער
 ניהא ליה אלא הכא מי ניהא ליה נדכחוש עבדיה
 אמרי הוה ניהא ליה דלא ליסתרי עבדיה כי רב יוסף
 רב ח'נא הוה תקיף עבדי דאיש' מסיק בהו וזו
 ועבדי בהו מלאכה א"ל רבה בריה מ"ש עבדי וזו
 הכי א"ל דאמר רב נחמן עבדא נהום כריסיה לא שוי
 אמר ליה אימא דאמר רב נחמן בגון דארו עבדיה
 דמרקביו פי מוכי פוליה עבדי מעבד עבדי א"ל אנא
 קרב דינאל סבורא לי דאמר רב דינאל בר רב קטינא
 אמר רב התוקף עבדו של חבירו ועשה בו מלאכה
 פסור אלמא ניהא ליה דלא ליסתרי עבדיה אמר ליה
 הני מילי הויא דלא מסיק בהו וזו מין דמסיק
 בהו וזו מיתו כריות דאמר רב יוסף בר מניומי אמר
 רב נחמן אף על פי שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו א"צ להעלות לו שבר הלוחו
 ודר בחצר חבירו צריך להעלות לו שבר א"ל חדרי בי: איתמר התוקף ספיתו ליה חברו
 יעשה בה מלאכה אמר רב רביה שברה נוטל רבה פתחה נוטל ושמאל אמר אינו נוטל אלא
 פתחה אמר רב אפאי לא פליגי הא דעבדיא לאגרא הא דעבדיא לאגרא ואיבעית אימא
 הא והא דעבדיא אמר הא דנחית ליה ארעא דאגרא והא דנחית ליה ארעא דגולתא:
 גול מטבע ונסדק [וכו']:] אמר רב הונא נסדק נסדק ממש נפסל פסלוה מלכות ורב יהודה
 אמר פסלוה מלכות נמי היינו נסדק אלא ה"ד נפסל שפסלוה מדינה זו ויזא במדינה
 אחרת א"ל רב נחמן א"ל רב הונא לדידך דאמרת נפסל פסלוה מלכות הרי פירות והקובו ויהו
 והקובו דכי פסלוה מלכות דמי וקתני משלם כשת הניילה א"ל התם נשתנה מעמו ויהו
 הכא לא נשתנה א"ל רבא לרב יהודה לדידך דאמרת פסלוה מלכות נמי היינו נסדק הרי
 תרומה ונבואת דכי פסלוה מלכות דמי וקתני אוכר לו חרי שלף לנפך א"ל התם לא מינבר
 דיוניקה הכא מינבר דיוניקה איתמר הפלוה את חבירו על המטבע ונפסלה המטבע רב אמר
 נותן

אמר רב עבדא במקרקעי דמי והאמר רב דינאל בר רב קטינא כו. ואם היה
 במקרקעי דמי אפי' נתן ליה בחורת גולתו לא נפק מרשותיה דמריה דמי
 במקרקעי דאין נקנה ומשלם אגרא היכא דקאי לאגרא כמי ספקו להלפון היכא דלא
 נתן ליה בחורת גולתו. הל' ודר בחצירה. בלחא סוביא דהכא בלישא קמא דאדור
 נשך נמי דר סה. ושמ) ע"פ היאך הלוח נותן
 לעשות שום טובה מלוקה אפי' דברים שהיא
 עושה לו בלא הלוקא ואפילו דברים שאין
 רגילות לישול מהן שכן יבא אסור דומיא דחצר
 דלא קיימא לאגרא ויבש דברים שאין רגילות
 להשאלו בתקם בגון להשאלו סוסו שהיא אסור
 אפי' יחא כי"ב אוטבו שבלאו הכי היה משאילו
 ואי"ב יחתי מדיאי. של לו להיגר ללוח שלא עשה
 מלוקה שום הנאה וירל דוקא מילי דפרסיהא
 ואושא נבוב בגון לודו בחצירו ולתקוף בעבדו
 אבל להשאלו לו כפלו או אפי' סוסו כיון דבלאו
 הכי משאילו נותן דוקא נמי דנקט במתני
 חצירו ודלא נקט לא. וישכיר לו כפלו או דבמותו
 פחות ועוד שמתו י"ל דכל היכא דלוקא הלוקא
 יהי אוטביה זה את זה שהיה משאילו חצר זה
 לזה אם היה צריכין נותן להשאלו אף לאור
 הלוקא ומתני' דאדורו נשך (שם) כסתם בני אדם
 שאין רגילות שיהא עושה לזה מלוקה אותה
 הנאה בלא הלוקא והיא דהקדמת שלום שאין
 אסור אלא באותו שלא היה רגיל להקדימו לו
 כמקום לכך ומיהו אפילו רבך וזהה משאילו
 בלא הכי בגון חצר דלא קיימא לאגרא אם
 נכנס שלא מדעת חבירו יתיב אפי' שם אלא
 הלוקה לו לא היה יתיב לחת לו שבר כדמטבע
 הכא ולפי זה התייה דאדורו נשך איירי
 דוקא חצר דקיימא לאגרא והתם איירי מדעתו
 כדקאמר לא ישכור הימנו בפחות אבל בלא
 קיימא לאגרא היה נותן כיון דברשותו נכנס
 וגם בלא הלוקא היה מניח לו לודו בתקם והאי
 דקאמר התם עלה דמיתא דהכא מני' אמר
 תניא ומשני מהו דמיתא דמי חצר דקיימא
 לאגרא כי קמ"ל לא בעי להמיר קמ"ל דמיתא
 איירי אפילו בדלא קיימא לאגרא דמיתא
 דאי לא מיירי אלא דוקא בדקיימא לאגרא כיון
 דמיתא מדעתה אלא ה"פ קמ"ל דאפי' לא קיימא
 לאגרא אסור היכא דלא יהי מדעתה פירוש
 זה דיוק דהפשיט שמע דאמתינתן קאי וקמ"ל
 דמתני' איירי אפי' בדלא קיימא לאגרא אע"פ
 דאיירי שוכנס מדעתה

הפלוה את חבירו על המטבע. פ"ה הלכה
 לחבירו שום פרומטאי על המטבע
 שקצב לו מעות נתון לו מעות שירוצאן כשת
 פרעון דהא קבל עליו לתת מטבע ודוקא הלוח
 פרומטאי אבל הלוחו מעות מה שהלוחו משלם
 לו עב"ל הקותרס לפרשורו נראה דאם הלוחו
 מעות נמי קצב לו שישלם לו מעות ומשלם
 מטבע היצא באותה שעה דמעות שנספסו לאו מטבע ניהו ולא נקט בקותרס פרומטאי אלא משום דכשעלה אדם מטהו אין רגילו לחבירו דבר אבל כשמוכר פרומטאי
 אפי' אמר סתם רבן מעות נתן צריך לשלם לו מטבע היצא וקשה לפרש דה"ל למימר לפרשורו על המטבע או ה"ל למינטק התקו ועוד כיון דמעות פרומטאי
 וזקף עליו בלוחא אין סבא בכל הלוח בין הלוחו מעות לפרומטאי שקבר במעות גרואה לפשר דאין חילוק בין סבר לו למינטק מעות מיתוין כשעשה
 עמו עמי שישלם לו מעות ובין שפרש לו כר קטמא דמילתא לכר פירש שאם יפסל יתן לו מטבע היצא דאדורו ענפסל אין שמו מטבע ושמאל סבר דמיתא שירוצא
 במיטק שם מטבע עליו ועוד אורי' דרל בגון שהלוחו סתא חסין ואמר לו או תחזור לי סתא או כך רבן מעות ואילו מעות לחודיהו קצב היה משלם לו מטבע ענפסל
 אבל הכא שלא יקף עליו בלוחו מגורה שכולו לפרעו על חסין אם ירצה נתון לו מטבע היצא באותה שעה ולכל הפירושים אם הלוחו מעות סתם מעות שהלוחו
 יפרע

כבא קמא. הגולל עצים - פרק תשיעי דף צז עמוד ב - מתוך מהדרת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"

1 יפרע לו אפי' שפסל ואם תאמר ותרם מןן דהנא גול מטבע ונפסל אומר לו דרי שקל
 2 לפוקו משמע משהו דישו בעין אכל ליתנהו בעין משלם בשעת המילה והכא גבי הלואה
 3 אפי' איתנהו בעין כי ליתנהו דמי מלכה להוצאה ניתנה וריש דל חלק בין הלואה לגוללה
 4 דמטבע שפסל שמימי בחול המעשרא שוקו ר' ילבסוף שיקו וזאז בני גולן אמרין דכי ליתנהו
 5 בעין דמשלם דבמקרי אכל בני הלואה הכא
 6 דחול משלם כי וזלא והשתא כדאמרין באיהו
 7 נשק (כ"מ דף ט"ה) מלך אדם רוב חסין ודחול נתן
 8 חסין הוקר נתן דמתן ומטבע שפסל דאי ה"ו
 9 כחול ונראה דרב שמואל גבסל רב הוא
 10 דלעיל דלרב יהודה דחשיב מטבע שפסל
 11 בסנדק גבי הלואה לא מצי פירי נפשיה במטבע
 12 שפסל אכל לרב הוא אלא חשיב ביה כנסדק
 13 מצי פירי ליה נפשיה נפסל אפי' רב הוא
 14 מדקה מטבע שפסל ליתנהו ונתמנה ונמץ
 15 שעבר עליו הפסח והא פשיטא דאין ליה יבול
 16 לשלם תורתא טמאה תחת תרומה טהורה ורב
 17 אסור בתשלומין היתר לא דמי למרי דמטבע
 18 שפסל דמי לחול והנהו לא דמו לחול ומכל
 19 מקום כשהוא בעין יבול לומר דרי שקל לפוק
 20 ובשואני בעין אפי' בחול משלם כדמיעריבא:
 21 א"י הכי של בבל וכן בבבל למאי חיי. קנה שמטע
 22 לרי אלא דאין לרב נתן דאוק מילתא
 23 דשמואל קאב בריתא ליה אורחא מטבע
 24 מדרקרי איה של בבל כי שמטע דאי לאו
 25 דאוקנא שפסליות מקפידות לא תהי קשה ולא
 26 מדי וקשה לרי' רבאלו רב נתמן חרף ע"כ
 27 לאוקמי ברייתא כהריתא כשפסליות מקפידות
 28 דלא תיקשי מיהו לשמואל דחשיב ליה מטבע
 29 אפילו ליה ליה אורחא למישלן א' ליתא לרב
 30 נתמן והכא קנהי דאין מחללין על מעט של כבוד
 31 וכן בבבל ואפי' ראתי ליה אורחא לירושלים
 32 דלעיל דמי עלה דברייתא כהריתא כהריתא
 33 ודחשיב נש מלכין אחרונים מחללין אפי' דאין
 34 יצואת שם מקום שטמא לפי שיצאת מקום
 35 אחר והכא קנהי דאין מעט של כבוד וכן בבבל אין
 36 מחללין אפי' יצואת לירושלים אלא התי
 37 איירי בשאן מלכות מקפידות אם נראת מטבע
 38 של מלך אחר מיתרניט של זה הלך נפאום) וכן
 39 מלכות אחרת כאן ומרובין בתקום במטבע
 40 שלום יבול דוא לירושלים לירושלים לבני שאר
 41 מדינות אבול לכאן ותכא איירי במקפידות
 42 ונראה לרי' דודאי א' לאו מילתיה דרב נתמן ורה

1 יפרע לו אפי' שפסל ואם תאמר ותרם מןן דהנא גול מטבע ונפסל אומר לו דרי שקל
 2 לפוקו משמע משהו דישו בעין אכל ליתנהו בעין משלם בשעת המילה והכא גבי הלואה
 3 אפי' איתנהו בעין כי ליתנהו דמי מלכה להוצאה ניתנה וריש דל חלק בין הלואה לגוללה
 4 דמטבע שפסל שמימי בחול המעשרא שוקו ר' ילבסוף שיקו וזאז בני גולן אמרין דכי ליתנהו
 5 בעין דמשלם דבמקרי אכל בני הלואה הכא
 6 דחול משלם כי וזלא והשתא כדאמרין באיהו
 7 נשק (כ"מ דף ט"ה) מלך אדם רוב חסין ודחול נתן
 8 חסין הוקר נתן דמתן ומטבע שפסל דאי ה"ו
 9 כחול ונראה דרב שמואל גבסל רב הוא
 10 דלעיל דלרב יהודה דחשיב מטבע שפסל
 11 בסנדק גבי הלואה לא מצי פירי נפשיה במטבע
 12 שפסל אכל לרב הוא אלא חשיב ביה כנסדק
 13 מצי פירי ליה נפשיה נפסל אפי' רב הוא
 14 מדקה מטבע שפסל ליתנהו ונתמנה ונמץ
 15 שעבר עליו הפסח והא פשיטא דאין ליה יבול
 16 לשלם תורתא טמאה תחת תרומה טהורה ורב
 17 אסור בתשלומין היתר לא דמי למרי דמטבע
 18 שפסל דמי לחול והנהו לא דמו לחול ומכל
 19 מקום כשהוא בעין יבול לומר דרי שקל לפוק
 20 ובשואני בעין אפי' בחול משלם כדמיעריבא:
 21 א"י הכי של בבל וכן בבבל למאי חיי. קנה שמטע
 22 לרי אלא דאין לרב נתן דאוק מילתא
 23 דשמואל קאב בריתא ליה אורחא מטבע
 24 מדרקרי איה של בבל כי שמטע דאי לאו
 25 דאוקנא שפסליות מקפידות לא תהי קשה ולא
 26 מדי וקשה לרי' רבאלו רב נתמן חרף ע"כ
 27 לאוקמי ברייתא כהריתא כשפסליות מקפידות
 28 דלא תיקשי מיהו לשמואל דחשיב ליה מטבע
 29 אפילו ליה ליה אורחא למישלן א' ליתא לרב
 30 נתמן והכא קנהי דאין מחללין על מעט של כבוד
 31 וכן בבבל ואפי' ראתי ליה אורחא לירושלים
 32 דלעיל דמי עלה דברייתא כהריתא כהריתא
 33 ודחשיב נש מלכין אחרונים מחללין אפי' דאין
 34 יצואת שם מקום שטמא לפי שיצאת מקום
 35 אחר והכא קנהי דאין מעט של כבוד וכן בבבל אין
 36 מחללין אפי' יצואת לירושלים אלא התי
 37 איירי בשאן מלכות מקפידות אם נראת מטבע
 38 של מלך אחר מיתרניט של זה הלך נפאום) וכן
 39 מלכות אחרת כאן ומרובין בתקום במטבע
 40 שלום יבול דוא לירושלים לירושלים לבני שאר
 41 מדינות אבול לכאן ותכא איירי במקפידות
 42 ונראה לרי' דודאי א' לאו מילתיה דרב נתמן ורה

1 ונתן לו מטבע היוצא בשעת פרעון קיבל עליו ונתן לו מטבע והוא יושב מטבע הוא
 2 ודוקא הלכות פרעון אכל הלכות מעט את הלווה משלם לו מעט שאין יצואת
 3 כלל בירושלים ולא ספק צורה קריא ביה כפוזיט. מטבע של כן כדוקא וירושלמית יהו
 4 ודג' כפוזיט וירושלמית או של מלכין ארשונים וכפוזיט וירושלמית לא נפק כלל א' לא
 5 כפוזיט של כפוזי' ודג' כפוזיט או ירושלמית או
 6 של מלכין הראשונים. הא של אחרונים. דנפק
 7 במדינה תורת דמדינת ירושלים הוא כפך דאין
 8 יצואת כאן במקום של בעל הבית שפסלו
 9 בכאן. מללין. ואף על גב דלית ליה אורחא
 10 להתיק במקום שיצאין שארי בירושלים פרוך
 11 לפרך ולירוציאן ושקיא לרב נתמן אליבא
 12 דשמואל דאמר אכל ליה ליה אורחא למישלן ליה
 13 אלא כי אפי' רב נתמן אליבא דשמואל ליה ליה
 14 ליה אורחא למישלן אלא כפוזיטות פקפוזיט
 15 בתמיה ואי הכי בן איה ליה אורחא למישלן דכי
 16 מצי משטי ליהוה הא בן פוקי ליה בני מדינה זו
 17 ומשכחו ליה אורחן משה מפסדי ליה. וישני דלא
 18 תיש. שאין מקפידות כל כך שהו בורקן
 19 ותמסיעו על דבר זה ואי אשכחו קפדי הלכה את
 20 ליה אורחא שצערך לפרך שם יקבלם וירוציאן לשם
 21 בסחורה ואי לאו חזילא ואין יבול ליראוקם
 22 כפך בפארסהיא לבני מישלן הנאים כאן אלא ורצה
 23 לא יקבלם אין מחללין על מעט של כבוד
 24 כבבל. אין מחללין מעשר שני על מעט של כבוד
 25 וירושלים והמעט והתקלים כבבל חזילא ואין
 26 יצואת מדי במקום שהו שם דבעינן מצי פרוך
 27 ולכאן ולא על של בבל וכן בכאן בירושלים
 28 והפירות לא שני לן כל היבא דאיתנהו יבול
 29 לחללן וכן חרף לירושלים קנהי מיתא אין
 30 מחללין על הקעות של כבוד וכן בבבל אלמא
 31 אפי' ראתי ליה אורחא למישלן כפון ככא דסופו
 32 לעלות כאן ולירוציאן ואפי' לא קרי להו מעט
 33 היוצאות פקפוזיט וז' על י. יתר מדאי דבחשי
 34 ובקור הלך וסמכותו על של בבל במלכות
 35 ירושלים דמקפדת ובחשי טפי לפאי חיי. הא לא
 36 מצי לאשטיינהו לרובא: התניא התניט ב'.
 37 ואמאי ליעי ליעי ולא על של בבל וכן כבוד
 38 ושלמה. כתוב מצד אחר ומצד שני כבוד
 39 וירושלים עיר הקשה: חזירי ויתולע: יצוק ורובקא
 40 וכן וזוניה. אבריה ושרד: וחסוי עליהן חזיר.
 41 אליבא דרב דאומר ונתן לו מטבע של אותה
 42 שעה היבא דחסיפו עליו ומי אמר רב: באותה
 43 שעה. בשעת פרעון: כי תרשי. סעל גדול במנה מחוקת רובע: והא גיטיליו פוזיט. לרבי.
 44 מטבע זה נמצא ששמתכר זה בתוספת אותה דומה לראשונים ודרי רביה.
 45 ממתא

1 ונתן לו מטבע היוצא בשעת פרעון קיבל עליו ונתן לו מטבע והוא יושב מטבע הוא
 2 ודוקא הלכות פרעון אכל הלכות מעט את הלווה משלם לו מעט שאין יצואת
 3 כלל בירושלים ולא ספק צורה קריא ביה כפוזיט. מטבע של כן כדוקא וירושלמית יהו
 4 ודג' כפוזיט וירושלמית או של מלכין ארשונים וכפוזיט וירושלמית לא נפק כלל א' לא
 5 כפוזיט של כפוזי' ודג' כפוזיט או ירושלמית או
 6 של מלכין הראשונים. הא של אחרונים. דנפק
 7 במדינה תורת דמדינת ירושלים הוא כפך דאין
 8 יצואת כאן במקום של בעל הבית שפסלו
 9 בכאן. מללין. ואף על גב דלית ליה אורחא
 10 להתיק במקום שיצאין שארי בירושלים פרוך
 11 לפרך ולירוציאן ושקיא לרב נתמן אליבא
 12 דשמואל דאמר אכל ליה ליה אורחא למישלן ליה
 13 אלא כי אפי' רב נתמן אליבא דשמואל ליה ליה
 14 ליה אורחא למישלן אלא כפוזיטות פקפוזיט
 15 בתמיה ואי הכי בן איה ליה אורחא למישלן דכי
 16 מצי משטי ליהוה הא בן פוקי ליה בני מדינה זו
 17 ומשכחו ליה אורחן משה מפסדי ליה. וישני דלא
 18 תיש. שאין מקפידות כל כך שהו בורקן
 19 ותמסיעו על דבר זה ואי אשכחו קפדי הלכה את
 20 ליה אורחא שצערך לפרך שם יקבלם וירוציאן לשם
 21 בסחורה ואי לאו חזילא ואין יבול ליראוקם
 22 כפך בפארסהיא לבני מישלן הנאים כאן אלא ורצה
 23 לא יקבלם אין מחללין על מעט של כבוד
 24 כבבל. אין מחללין מעשר שני על מעט של כבוד
 25 וירושלים והמעט והתקלים כבבל חזילא ואין
 26 יצואת מדי במקום שהו שם דבעינן מצי פרוך
 27 ולכאן ולא על של בבל וכן בכאן בירושלים
 28 והפירות לא שני לן כל היבא דאיתנהו יבול
 29 לחללן וכן חרף לירושלים קנהי מיתא אין
 30 מחללין על הקעות של כבוד וכן בבבל אלמא
 31 אפי' ראתי ליה אורחא למישלן כפון ככא דסופו
 32 לעלות כאן ולירוציאן ואפי' לא קרי להו מעט
 33 היוצאות פקפוזיט וז' על י. יתר מדאי דבחשי
 34 ובקור הלך וסמכותו על של בבל במלכות
 35 ירושלים דמקפדת ובחשי טפי לפאי חיי. הא לא
 36 מצי לאשטיינהו לרובא: התניא התניט ב'.
 37 ואמאי ליעי ליעי ולא על של בבל וכן כבוד
 38 ושלמה. כתוב מצד אחר ומצד שני כבוד
 39 וירושלים עיר הקשה: חזירי ויתולע: יצוק ורובקא
 40 וכן וזוניה. אבריה ושרד: וחסוי עליהן חזיר.
 41 אליבא דרב דאומר ונתן לו מטבע של אותה
 42 שעה היבא דחסיפו עליו ומי אמר רב: באותה
 43 שעה. בשעת פרעון: כי תרשי. סעל גדול במנה מחוקת רובע: והא גיטיליו פוזיט. לרבי.
 44 מטבע זה נמצא ששמתכר זה בתוספת אותה דומה לראשונים ודרי רביה.
 45 ממתא

1 ונתן לו מטבע היוצא בשעת פרעון קיבל עליו ונתן לו מטבע והוא יושב מטבע הוא
 2 ודוקא הלכות פרעון אכל הלכות מעט את הלווה משלם לו מעט שאין יצואת
 3 כלל בירושלים ולא ספק צורה קריא ביה כפוזיט. מטבע של כן כדוקא וירושלמית יהו
 4 ודג' כפוזיט וירושלמית או של מלכין ארשונים וכפוזיט וירושלמית לא נפק כלל א' לא
 5 כפוזיט של כפוזי' ודג' כפוזיט או ירושלמית או
 6 של מלכין הראשונים. הא של אחרונים. דנפק
 7 במדינה תורת דמדינת ירושלים הוא כפך דאין
 8 יצואת כאן במקום של בעל הבית שפסלו
 9 בכאן. מללין. ואף על גב דלית ליה אורחא
 10 להתיק במקום שיצאין שארי בירושלים פרוך
 11 לפרך ולירוציאן ושקיא לרב נתמן אליבא
 12 דשמואל דאמר אכל ליה ליה אורחא למישלן ליה
 13 אלא כי אפי' רב נתמן אליבא דשמואל ליה ליה
 14 ליה אורחא למישלן אלא כפוזיטות פקפוזיט
 15 בתמיה ואי הכי בן איה ליה אורחא למישלן דכי
 16 מצי משטי ליהוה הא בן פוקי ליה בני מדינה זו
 17 ומשכחו ליה אורחן משה מפסדי ליה. וישני דלא
 18 תיש. שאין מקפידות כל כך שהו בורקן
 19 ותמסיעו על דבר זה ואי אשכחו קפדי הלכה את
 20 ליה אורחא שצערך לפרך שם יקבלם וירוציאן לשם
 21 בסחורה ואי לאו חזילא ואין יבול ליראוקם
 22 כפך בפארסהיא לבני מישלן הנאים כאן אלא ורצה
 23 לא יקבלם אין מחללין על מעט של כבוד
 24 כבבל. אין מחללין מעשר שני על מעט של כבוד
 25 וירושלים והמעט והתקלים כבבל חזילא ואין
 26 יצואת מדי במקום שהו שם דבעינן מצי פרוך
 27 ולכאן ולא על של בבל וכן בכאן בירושלים
 28 והפירות לא שני לן כל היבא דאיתנהו יבול
 29 לחללן וכן חרף לירושלים קנהי מיתא אין
 30 מחללין על הקעות של כבוד וכן בבבל אלמא
 31 אפי' ראתי ליה אורחא למישלן כפון ככא דסופו
 32 לעלות כאן ולירוציאן ואפי' לא קרי להו מעט
 33 היוצאות פקפוזיט וז' על י. יתר מדאי דבחשי
 34 ובקור הלך וסמכותו על של בבל במלכות
 35 ירושלים דמקפדת ובחשי טפי לפאי חיי. הא לא
 36 מצי לאשטיינהו לרובא: התניא התניט ב'.
 37 ואמאי ליעי ליעי ולא על של בבל וכן כבוד
 38 ושלמה. כתוב מצד אחר ומצד שני כבוד
 39 וירושלים עיר הקשה: חזירי ויתולע: יצוק ורובקא
 40 וכן וזוניה. אבריה ושרד: וחסוי עליהן חזיר.
 41 אליבא דרב דאומר ונתן לו מטבע של אותה
 42 שעה היבא דחסיפו עליו ומי אמר רב: באותה
 43 שעה. בשעת פרעון: כי תרשי. סעל גדול במנה מחוקת רובע: והא גיטיליו פוזיט. לרבי.
 44 מטבע זה נמצא ששמתכר זה בתוספת אותה דומה לראשונים ודרי רביה.
 45 ממתא

בבא קמא. הגזול עצים – פרק תשיעי דף צח עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
תוספות

ע"ד" בתמניא. פי' בקונטרס ונתן לו משנה לפרשו חשב ממעלה למטה כלומר י"ב או י"א בתמניא עד י' בתמניא. וזכר ליה תמניא אכל את חשקה מן הראשונים בתמניא בשנים וזכר ליה ט' מן השנים תחת ט' כי י"ד וי"פ עד י' בתמניא וזכר ליה ז' לפרושו וזכר ליה ט' מן הראשונים ונתן לו משנה

מחמת תרעא. אע"ג גשמיא ונמצאו רוב בכויות בעולם ודחלו הפרות לעגן נספא. אם בא להתקין ולעשות מןן הראשונים וזכר מן הראשונים וזכר רבותי עבדי עובדיא. באדם שהלך את חברו על המטע והסופי עליו והלכו אצל אנדרבות סוחר שימעאל הנהך לו מן הראשונה ואת השנה ונמצא בח' של מטבע שניה ז' מן הראשונה ונתן לו משנה אמר רבה גורסין במלוח: הורק ספספ של

ואי מחמת תרעא זיל לא מנכינן ליה והא קא שבת לעגן נספא אלא כי הא דרב פפא ורב הונא בריה דרב הושע עבדי עובדיא בוזי דאגדמייס מיינא עד י' בתמניא אמר רבה הורק ספספ של חברו לים הגדול פטור מאי מעמא אמר רה מנח קמף אי בעית שקליה ותיני מיילי בצלילין דקא חזי ליה אכל עכוברין דלא קחי ליה לא ותיני מיילי דאדרייה אדריי אכל שקליה בדייה מיגול גוליה השבה בעי מיעבר מתיב דבא אין מחללין על מעות שאנין ברשותו כיצד חזי לו מעות בקסמטרא או בהר המלך או שגפול כיסו לים הגדול אין מחללין ואמר רבה שאני לעגן מיעשה וליבעני מצוי בדרך דרממטרא אמר וצרת הקסף בדרך וליבא וצאי רבה הורק ספספ של חברו פטור מאי מעמא דרה לא עבד ולא מדיד וז"ל דמתיה בקונסא ופרשיה אכל שייפא בשופינא חסורי חסריה מתיב דבא תהו על עינו וספמאה על אוננו וחרשו עבד ויצא בהן לחירות בנגד עינו ואינו רואה בנגד אוננו ואינו שומע אין עבד ויצא בהן לחירות רבה לעמיה דאמר רבה חרשו לאביו ונהגי שאי אפשר להחישת בלא הבניה דמפתא דמא נפלת ליה באוניה ואמר רבה הצורם אוון פרתו של חברו פטור מאי מעמא פרה פרקיימא קיימא דלא עבד ולא מדיד וכלהו שוורים לאו בלי מנבח קיימי מתיב רבא העושה מלאכה במי חמאת

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
מנח

ובקרת חמאת פטור מדיני אדם ותיב בדיני שמים מלאכה הוא דלא מינבר היזקה אכל צורם דמינבר היזקה הכי נמי דמתויב בדיני אדם אמרו הוא הדין דאפילו צורם פטור והא קא משמע לן דאפילו מלאכה דלא מינבר היזקה חייב בדיני שמים ואמר רבה השורף ושקרו של חברו פטור דאמר ליה וינרא קלאו מינך מתקורף לה רמי בר חמא תיבי דמי א

שהלכה מאיליה ומיהו אם היו היונים וידיים ע"י טריפת הן לא חשיב הנקבה אלא עלייתם דוקא השקה מטבע של חברו פטור. נראה דרבה קבר פסלחו מלכות לא הוי כנסדק דאי ותי כנסדק אם בן כ"ש דשק מטבע הוי כנסדק והרי חסריה טובא ואמאי פטור: **מתיב** רבא יהודה על עינו וספמאה על אוננו וחרשו עבד ויצא בהן לחירות. ואמאי וקא לא חסריה דאין בו פגם חסריה אלא פיה חייב אפי' שם בו שום פגם חסריה והואיל בן הוא דני לתיבי ומשני רבא לעמיה ויש שם חסין עובדי רבא באוננו ויכון שרן חסריה באוננו לקטול יחיב בן כ"ש חסריה בכל המקללי לתיביה על מה שחסריה לא היה צריך רבה להשמיעו חייבי ואי' ואמאי עבד ויצא בהן לחירות לא בעינן מניח שבגלי דומאי דשן ועין ובחרשו יחיב הוי בגלי וירל ניה שאין ניכר בו כלום כשואו: **א** וז' עומד במקום אחד ושואב ממינו כין דלי' מנהגו שמתנהג ודורף ניכר שהוא חייב חשיב כמי שגבלי ועי' דאין צריך שיחא לקטל בגליי אלא שואבך שיש בו לקטיל חת בגלי:

הצורם און פרתו של חברו פטור. והא דחנן לעיל (דף צח) גול בהמה ותעבדה עה בעביה או שנפסלה מעל גבי המזבח אמור לו וירי שלך לפניך ותפסלה היינו שפול בה מום דאי רבנא חזי ששעבדך בה בעביה ושמעתי דוקא שנפסלה מאיליה אכל טהה בה מום בדיה וירל דומני' איירי בביתחם קודמי' דודאי לגבי מזבח קיימא: **א** מילי דאפי' מלאכה לא מינבר היזקה. הימה דבפרק הניקין (גיטין דף וט) ורש' ופיר' מתקא למידי הויק שאין ניכר שמה הויק עושה מלאכה במי חמאת ובקרת חמאת פטור ואי שמה הויק אמאי פטור ומאי קושיא את אפי' בצורם און דמינבר פטור משום דסתם שוורים לא לגבי מזבח קיימי ואיל' דהתם פריך מפרת חמאת דפרך ארומה דומיה: וקרי' ששיטא דלגבי מזבח קיימא והקא בשמעתין פריך לרזח ממי חמאת דסתם מום לאו למי חמאת קיימי דקודם קידושין דוקא פסלה בהן מלאכה בדתן במסכת פרה (ירד' תימ' המלאכה פוסלת בהן עד שישלו את אפר לחובן ותיבא נמי בספרי: **ב** וכל מי שקשישו בכל תלמודו לומר למי נדה וכו' רמ' מי נדה דיעב' כגישין (דף טו) ושם חמאי חמאת נמי פריך מרמישי דתם מי חמאת ששקל בהן משקלות וירל דכון ונקט מלאכה לרבותא דברקמא הקא דאפי' מלאכה דלא מינבר היזקה חייב בדיני שמים אפי' ודיק שפי' דתם דהויק שאין ניכר לא שמה הויק דאי שמה הויק אין סאן כותבא במאי דנקט מלאכה בהן דבכל מקום חשיב שאינו ניכר בעיבר ועוד יש לומר דרבה סבר דהויק סבר דהויק שאין ניכר לא שמה הויק דלא למיר שמה הויק בן כ"ש ומתיב בצורם דמינבר נמי ורבא דפריך בשמעתין לרזח סבר בצורם חזי מינבר היזקה ותיב אפי' למידי הויק שאין ניכר לא שמה הויק ברקמא מלאכה ללא ניכר מלאכה דהויק אכל עולם ומתיב היזיק נמי כפי דמתיב ואי' וכול אדם לפסול פרתו של חברו והא בעינן עובד דומיא דעבר דניחא ליה ויש לומר דתי מילי בעשיית המלאכה ממילא אכל בישהה המלאכה בדיים אם

כתוב

1 **נְתוּבָה** ליה שְׁטָרָא. לא שייך הכא מפניה ולא מפי בתקם ולא בהדיא דתנן בנט פשט
 2 (כ"ב דף קס"ה) מי שנמחק שטר חובו דערים החותמים על השטר נעשה כמו
 3 שנחקקה עדותו בב"ד והוי כאילו אמרי הרי עדים ראיתם שנחקרו עדותו בב"ד ובפ"ב
 4 בתרבותא (דף ב') ה"ארכיב:

5 **פרושי** מקפיש ביצר כו'. תימה דלא פריך אי
 6 הכי תיבין תרי דמני למיל בפרסין 1
 7 בפרק קמא דסנהדרין (דף ג' ע"ג) אי הכי שלשה 2
 8 שלשה לפה ל' ובכמה מקומות דיוק ובכמה 3
 9 מקומות לא דייק. ה"קא
 10 ה"קא
 11 ה"קא

12 הגורם לִמְמוֹן לאו כִּמְמוֹן דמי לא מתייב מתקופה לה רב הונא בריה דרב יהושע אימר
 13 ד'שמעת ליה לרבי שמעון דבר הגורם לִמְמוֹן כִּמְמוֹן דמי כדבר שיעקרו ממוֹן כדדבר דאמר
 14 רבה גול המזין לפני הפסח ובא אחר ושרפו בפועל פטור שהכל מצויים עליו לבקרו לאחר
 15 הפסח מהלוקת ר' שמעון ור' רבנן לרבי שמעון דאמר דבר הגורם לִמְמוֹן כִּמְמוֹן דמי הייב
 16 לר' רבנן דאמר דבר הגורם לִמְמוֹן לאו כִּמְמוֹן דמי פטור דבר ש' שאין עקרו ממוֹן מי אמרין
 17 דאמר אמירי מאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 18 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 19 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 20 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 21 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 22 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 23 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 24 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 25 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 26 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 27 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 28 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 29 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 30 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 31 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 32 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 33 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 34 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 35 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 36 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 37 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 38 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 39 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 40 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 41 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן

1 **מנא** דיעין. מאי הוי כתיב ביה ומאי בעי למיתבי ולא אצטרף ליה למיור דפטור:
 2 **במאמינו**. בעל השטר לשורף בכל מה שאומר שכן יהיה בעין איהו מטורו דר"ש.
 3 בפרק מרובה (לעיל דף ע"ד) גבי קרשים שהיב באחריותו כו'. בפועל. בזמן ביעורו דבר
 4 שעות דבנותה בפסחים (דף ט"ו) לא בך ברוך המועד יבדוק לאחר המועד: דר"ש תיב
 5 לשטרפו לשלם לגולן דמיהם לר' רב הגורם
 6 הלאות הוא שאם שפך רוב יקה בעין איהו מטורו גולן
 7 לבקולו ופטור דתנו לעיל (דף צ"ג) גול המזין ועבר
 8 עליו הפסח אמרו לו הרי שלך לפניך ועבישי
 9 שאין בעין חסור דמים לבקולו ובתקוני פסח
 10 הוא דאמרין הכי משום דיעקרו כלומר
 11 בתחלתו ממוֹן היה ועבישי א"פ שאינו שיה
 12 כלום גורם לממוֹן הוא אבל בשטר דמעולם
 13 לא יקה גופו ממוֹן מי שמעת ליה מאן דדיאן
 14 דיאן דדיאן. ר"מ היא (בהגזל כהרא"י) ולקפון (דף
 15 ק"ג) מנ"י ליה. מן השטר לקל השטר שיהי גרמו
 16 להפסיד: ואכפיה דפרס לרב אשי. שטר שטר
 17 חבירו בלדותו: ואגבי מיעו. נוביקא מעליא כל
 18 מה שכתבו בשטר. כי כשריא לצלמא. פרעון
 19 נמוך מן העדות בקורה זו ובתורת משאר
 20 קורות לתמן בה צורה דיוקנאות. שר השפית
 21 את האדם ומכור עד שלא נגמר דינו: כבוד. ולא
 22 יסקל דבעין מיהא ותעקדה ברוך שיון
 23 באחד בפרק שור שנגזר ד' דה: החזיר שופר
 24 לבקולו מווחו. ופטור שומר: ד"ב אומרם
 25 באיסור הנאה כו'. ומתחילין דהמין בפסח אפי
 26 לרנן: דאן כו'. דלרנן דאן אומרם ארבעין
 27 בשור לגבי שומר ליפלו נמי לגבי גול המזין
 28 ועבר עליו הפסח אבל ה"קא בשור שדמיית הוא
 29 דאמרין אן מתוך משום דאמר ליה תאי איסור
 30 הנאה לאו איסור דאני עליה ממילא הוא כגון
 31 תמן בפסח אלא את קטלמיה בלדים שהבאתו
 32 לכ"ד דאי תנח נבאי אגא מערקא ליה לאגמא
 33 כו' אבל סיפא דמתניתין ודאי רבי יעקב היא ולא
 34 רבי דקתני או שוקתה וינאה ליסקל אומר לו
 35 הרי שלך לפניך: אשכחיה רב ה"קא כו'. רב
 36 חסדא מתיר אמתין דיעידי בה פולגתא אמתין
 37 בפסח לאוקמא למילתיה דטעמא דרבנן משום
 38 דאן אומרם באיסורי הנאה הרי שלך לפניך: אי
 39 משפחת לוח. לפני הישכיה לא תימא לוח ולא
 40 מיד. משום דרדו דמשכיה תיביתא למילת:
 41 שידה. ארן של עגלה העשאה למרכב נשים
 42 והקדירו

1 **נְתוּבָה** ליה שְׁטָרָא. לא שייך הכא מפניה ולא מפי בתקם ולא בהדיא דתנן בנט פשט
 2 (כ"ב דף קס"ה) מי שנמחק שטר חובו דערים החותמים על השטר נעשה כמו
 3 שנחקקה עדותו בב"ד והוי כאילו אמרי הרי עדים ראיתם שנחקרו עדותו בב"ד ובפ"ב
 4 בתרבותא (דף ב') ה"ארכיב:
 5 **פרושי** מקפיש ביצר כו'. תימה דלא פריך אי
 6 הכי תיבין תרי דמני למיל בפרסין 1
 7 בפרק קמא דסנהדרין (דף ג' ע"ג) אי הכי שלשה 2
 8 שלשה לפה ל' ובכמה מקומות דיוק ובכמה 3
 9 מקומות לא דייק. ה"קא
 10 ה"קא
 11 ה"קא
 12 הגורם לִמְמוֹן לאו כִּמְמוֹן דמי לא מתייב מתקופה לה רב הונא בריה דרב יהושע אימר
 13 ד'שמעת ליה לרבי שמעון דבר הגורם לִמְמוֹן כִּמְמוֹן דמי כדבר שיעקרו ממוֹן כדדבר דאמר
 14 רבה גול המזין לפני הפסח ובא אחר ושרפו בפועל פטור שהכל מצויים עליו לבקרו לאחר
 15 הפסח מהלוקת ר' שמעון ור' רבנן לרבי שמעון דאמר דבר הגורם לִמְמוֹן כִּמְמוֹן דמי הייב
 16 לר' רבנן דאמר דבר הגורם לִמְמוֹן לאו כִּמְמוֹן דמי פטור דבר ש' שאין עקרו ממוֹן מי אמרין
 17 דאמר אמירי מאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 18 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 19 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 20 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 21 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 22 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 23 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 24 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 25 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 26 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 27 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 28 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 29 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 30 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 31 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 32 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 33 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 34 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 35 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 36 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 37 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 38 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 39 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 40 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן
 41 דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן דדיאן

והקריחו יורה. נתקלקל הצבע מעצמו. לאחר נפילה. לאחר שקלט הצבע ונעשה שבח בצורה לויט שמואל לית ליה דרב אבי. והאיל ומתוך לאוקמי בחבי מנתניח ומעשהתא לא עבדין כרב אבי קרימא לן כשמואל בדוניה אפי' לך. הא מנתניח ומעשה דאיל הקריחו לאחר נפילה ויחב ליה נמי שכיחה בגון שימרו ומקנין ובעל הבית ויהא לויא למיטרו אונן קונה בשבח כלי דסמקני הוא

דמשכחי ליה וצבע שכיר בעלמא הוא ודאי 1
אונן שהסמיניו און קונה בשבח בלי ואין משלם 2
אלא דמי צמרו: דחויי פדויי ליה. כלומר 3
ממתניתין אל המסיעיה ולא משום דנשמע וכו' 4
דשמואל פליגי אדרב אפי' אפי' עובר. הא וכו' 5
קא מובן ליה ניהליה ולא שכיריה ויהא: הניא בריא 6
הדיקבלא. פולקירי בנדיים לבנישי. פלאראיש 7
בלעז' ושכרו לךדיה ונתנה עמו סבס 8
והדריכהו כל דריכה ביהמה דשכירי ויהא ולא 9
קבלן דליקמי בשבחה: ולמאי דסליק אדעתא 10
מעיקרא דלא אגריה למנן פשי. וקבלנות הוא 11
ורקני עובר סמיעי ליה לרב ששת. לא גרסינן 12
נימא: נימא פליגא דרב ששת אדרב אפי'. 13
דמקאמר עובר קסבר אין אונן קונה בשבח כלי 14
ולא וכו' ניהו וכו' וכן קמי בשבחה היבא 15
דתנו לו עצים לעשות מנון מיכה ונעשהא 16
וישכיריה משלם חיבה בשליחא דאגריהא. 17
דקבלנות היא שלא שכיר ליום אלא להוליק לו 18
אגרה למקום פלוני בההיא קאמר רב ששת 19
דעובר דליבא שבחא דליקני: עשה לי שרינן. 20
עמידו משלו ואקדש לך בשכר פעולתי. ישנה 21
לשכירות מתחילה ועד סוף. כון שעלה שכרו 22
דעבור נתחייב לו מיד פרישה והתא לא 23
מלךה גבה ואי לא דאונן קונה בשבח כלי 24
משום שכירות לא לימא ר'מ דהתקדש 25
דמקדש במלוה אינה מקודשת דמלוה 26
ליתצאה ניתנה ואינה בעין אלא משום דקסבר 27
אונן קונה בשבח כלי וכו' ויחב ליה ניהליה 28
מקדשה בשבחא (מהו) דאית ליה בניהו אף על 29
פי שלא נתן לה ממון אחר ורבנן סברי לא אי 30
ואינה מקודשת עד שיגיע ממון אחר ליה: אינה 31
לשכירות אלא לבסוף. כי מהדר ליה ניתנה 32
דהלך לאו מלךה הוא: 33

ועד סוף ודכוילי עלמא המקדש במלוה אינה מקודשת מאי לאו באונן קונה בשבח כלי 29
קמפלגי דר"מ סבר אונן קונה בשבח כלי ורבנן סברי אין אונן קונה בשבח כלי לא דכוילי 30
עלמא אין אונן קונה בשבח כלי אלא הכא בשבחה לשכירות מתחילה ועד סוף קא מפיגלי 31
רבי מאיר סבר אין לשכירות אלא לבסוף ורבנן סברי יש לשכירות מתחילה ועד סוף ואי 32
בעית אימא דכוילי עלמא ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף והכא במקדש במלוה קמפיגלי 33
דרבי מאיר סבר המקדש במלוה מקודשת ורבנן סברי המקדש במלוה אינה מקודשת 34
רבא

רבא
[ב] מאיר סבר המקדש במלוה מקודשת. ותימה בפרק ב דקדושין דף ע"ג (ב"מ דף ס"ה) ושם מרחיב שכיר שנה בשנה שכירות של שנה זו אין משתלמת אלא לשנה אחרת והא דאמר 51
משום דאין בעין ואין סקרא לומר דמה שהתורה לה הנגמים תשיב במלוה בעין כיון דאין אונן קונה בשבח כלי ועוד דאם כן אמאי אין מקודשת לרבי מאיר ללשנא דעלמא 52
אמא

הכא במאי עסקין בעצמו וסמקני ובעל הבית. הר"מ למפרך מאי דחזקה לאוקמי בעצמו 1
וסמקני ובעל הבית ודקא בשעת נפילה לוקמה בסמקנין דפועל ואפילו לאחר 2
נפילה אלא משום דאית ליה ערופת למפרך: 3
דאגריה לבנישי: פי' כפולטתה ושם עמנו סכום ודריכילת לו דריכה בקעה דשכירי יום 4
הוא ולא קבלן דליקמי בשבחא תימה מה ר"ל 5
דמי דריכיל קבלן הוא לא שכיר וכו' ובהתקבל (כמ' 6
ר"מ ור"ש) פרישה בעיא דאגריה לבנישי 7
כשבא לבית הגרדי' בוטשין בריליס בתוך הכלי 8
בגומו מיוחד לא בקבלנות עסקין אלא בשכירות 9
כיון ושבחי כן לא: ישיחי שכרו לפי מנון בנישות 10
כך כיון מישות בכך רבוי מעות עב"ל ר"מ דבי 11
אגריה לבנישי עובר משום כל תלין אבנישא 12
קמייחא דבההיא ליבא שבחא וא"ת אמאי לא 13
תיריך ושבחבי יום עסקין ושם ולומר משום דקמני 14
וגמר וחדושי ובכשרי יום מאי הודעה שייכא: 15
בשליחא דאגריה. והוא דלעיל לא מיצ 16
לאוקמי בשליחא דאגריה דקא 17
בהדיא קמני הנותן סליחו אגל בענן דרב ששת 18
דהבא דמי לאוקמי דאגריה לבנישא וא"ת ויחבי 19
מורה קלי בשליחא דאגריה ויהא בהדיא דבמקבל 20
(שם) אירש בעייתו דמספקא ליה אי אונן קונה 21
בשבח כלי אי לא דקאמי בעי מניה מרב ששת 22
קבלן עובר בכל תלין או אין עובר אונן קונה 23
בשבח כלי ואין עובר אי אין אונן קונה בשבח 24
כלי ועובר ר"ל שיהם שאלו יום ונקמא הוא 25
שמפרש שאלתו כן כשכור שבח מסתפק וכן 26
אורחיה דגמרא לעיל ריש פ"ב (דף טז) ובבבא 27
מקסמות וא"ת דאגריה: 28

אגריה לבנישי עובר משום כל תלין אבנישא 12
קמייחא דבההיא ליבא שבחא וא"ת אמאי לא 13
תיריך ושבחבי יום עסקין ושם ולומר משום דקמני 14
וגמר וחדושי ובכשרי יום מאי הודעה שייכא: 15
בשליחא דאגריה. והוא דלעיל לא מיצ 16
לאוקמי בשליחא דאגריה דקא 17
בהדיא קמני הנותן סליחו אגל בענן דרב ששת 18
דהבא דמי לאוקמי דאגריה לבנישא וא"ת ויחבי 19
מורה קלי בשליחא דאגריה ויהא בהדיא דבמקבל 20
(שם) אירש בעייתו דמספקא ליה אי אונן קונה 21
בשבח כלי אי לא דקאמי בעי מניה מרב ששת 22
קבלן עובר בכל תלין או אין עובר אונן קונה 23
בשבח כלי ואין עובר אי אין אונן קונה בשבח 24
כלי ועובר ר"ל שיהם שאלו יום ונקמא הוא 25
שמפרש שאלתו כן כשכור שבח מסתפק וכן 26
אורחיה דגמרא לעיל ריש פ"ב (דף טז) ובבבא 27
מקסמות וא"ת דאגריה: 28

אגריה לבנישי עובר משום כל תלין אבנישא 12
קמייחא דבההיא ליבא שבחא וא"ת אמאי לא 13
תיריך ושבחבי יום עסקין ושם ולומר משום דקמני 14
וגמר וחדושי ובכשרי יום מאי הודעה שייכא: 15
בשליחא דאגריה. והוא דלעיל לא מיצ 16
לאוקמי בשליחא דאגריה דקא 17
בהדיא קמני הנותן סליחו אגל בענן דרב ששת 18
דהבא דמי לאוקמי דאגריה לבנישא וא"ת ויחבי 19
מורה קלי בשליחא דאגריה ויהא בהדיא דבמקבל 20
(שם) אירש בעייתו דמספקא ליה אי אונן קונה 21
בשבח כלי אי לא דקאמי בעי מניה מרב ששת 22
קבלן עובר בכל תלין או אין עובר אונן קונה 23
בשבח כלי ואין עובר אי אין אונן קונה בשבח 24
כלי ועובר ר"ל שיהם שאלו יום ונקמא הוא 25
שמפרש שאלתו כן כשכור שבח מסתפק וכן 26
אורחיה דגמרא לעיל ריש פ"ב (דף טז) ובבבא 27
מקסמות וא"ת דאגריה: 28

אגריה לבנישי עובר משום כל תלין אבנישא 12
קמייחא דבההיא ליבא שבחא וא"ת אמאי לא 13
תיריך ושבחבי יום עסקין ושם ולומר משום דקמני 14
וגמר וחדושי ובכשרי יום מאי הודעה שייכא: 15
בשליחא דאגריה. והוא דלעיל לא מיצ 16
לאוקמי בשליחא דאגריה דקא 17
בהדיא קמני הנותן סליחו אגל בענן דרב ששת 18
דהבא דמי לאוקמי דאגריה לבנישא וא"ת ויחבי 19
מורה קלי בשליחא דאגריה ויהא בהדיא דבמקבל 20
(שם) אירש בעייתו דמספקא ליה אי אונן קונה 21
בשבח כלי אי לא דקאמי בעי מניה מרב ששת 22
קבלן עובר בכל תלין או אין עובר אונן קונה 23
בשבח כלי ואין עובר אי אין אונן קונה בשבח 24
כלי ועובר ר"ל שיהם שאלו יום ונקמא הוא 25
שמפרש שאלתו כן כשכור שבח מסתפק וכן 26
אורחיה דגמרא לעיל ריש פ"ב (דף טז) ובבבא 27
מקסמות וא"ת דאגריה: 28

אגריה לבנישי עובר משום כל תלין אבנישא 12
קמייחא דבההיא ליבא שבחא וא"ת אמאי לא 13
תיריך ושבחבי יום עסקין ושם ולומר משום דקמני 14
וגמר וחדושי ובכשרי יום מאי הודעה שייכא: 15
בשליחא דאגריה. והוא דלעיל לא מיצ 16
לאוקמי בשליחא דאגריה דקא 17
בהדיא קמני הנותן סליחו אגל בענן דרב ששת 18
דהבא דמי לאוקמי דאגריה לבנישא וא"ת ויחבי 19
מורה קלי בשליחא דאגריה ויהא בהדיא דבמקבל 20
(שם) אירש בעייתו דמספקא ליה אי אונן קונה 21
בשבח כלי אי לא דקאמי בעי מניה מרב ששת 22
קבלן עובר בכל תלין או אין עובר אונן קונה 23
בשבח כלי ואין עובר אי אין אונן קונה בשבח 24
כלי ועובר ר"ל שיהם שאלו יום ונקמא הוא 25
שמפרש שאלתו כן כשכור שבח מסתפק וכן 26
אורחיה דגמרא לעיל ריש פ"ב (דף טז) ובבבא 27
מקסמות וא"ת דאגריה: 28

1 **אימא** מפני שהוא נושא שטר. אבל בתנן פטור אף על גב דאדם מועד לטעול באונס כי
2 שהוא כפוי דחולין אדם תמוזי כדפרישית בריש המניח לטעול להו כו: ושם:

3 **מנינא** ספקא איסורא. אורית דמשום הכי קרי לה ספק איסורא משום דרב פסיק בפיך
4 דחולין (הו חו) רבי יוסי בר' יהודה בשעת הגזילה הוה רב מתמימי עליו לפי

5 שהיה עם הארץ שיהא יתבאר להקל בשעת טבעול
6 כדאשכחן בפרק שטא דחולין (הו טו) גבי מבטל
7 בשבת כי מוירי (ורבא) לתלמידיו מוירי לזה כריננ
8 וכי דריש לזה בפירקא דריש בר' יהודה משום
9 עמי הארץ ולכבי קרי ליה ספק גזילה ולא דמי
10 גזילה דאדוות האיש ששחט לנע הארץ היל
11 לאסוקא אדעתיה שמתמרו עליו ור"י מפרש
12 דהתיא עובדא בשאר טבעות הוה רב דקמור
13 בפרק שטא דחולין (הו טז) ואין תלכה כמותו
14 בשאר טבעות משום דמספקא ליה אי הלכה
15 כמותו אי לא:

16 **ותניא** איך בין אומן בין הדיוס חייב לא שיקר
17 הקא לשניו אלא בשטר כאן בתנן
18 כדנרשנו גבי שחיטה דהבכרת טעוב עירי בקיאות
19 גדול וליה לא למיחא אם אין בקי כדנרשנו ואסור:
לפנים

14 **יהודה הנשיא** איפא בינייהו מלוה ופרוטה אמר שמואל טבח אומן שקלקל חייב לשלם מויק
15 הוא פושע הוא נעשה פאומר לו שחוט לי מפאן ושחט לו מפאן לקח ליה למימר מויק
16 הוא פושע הוא אי אמר מויק הוא הנה אמניא הני מיילי היכא דקא עבדי בשכר אבל
17 היכא דקא עבדי בתנן לא קמ"ל פושע הוא איתביה רב חמא בר גוריא לשמואל הנותן

18 בהמה למבח וגיבולה אומן פטור הדיוס חייב ואם נותן שטר בין הדיוס בין אומן חייב אמר
19 ליה לעבר מוחדא אתא ההוא מרבנן קא מוהיב ליה א"ל השתא שקלקל מאי דישלך תברך
20 קאמינא לכו אנא רבי מאיר וקאמריהו לו רבנן אמאי לא דייקת מיילי שיהא אומר מויק הוא
21 פושע דאמר בעשה פאומר לו שחוט לי מפאן ושחט לו מפאן מאן אית ליה האי קברא הוא

22 בארע דאמר מויק ליה למימר אפשיטה הו רבי מאיר אילימא [הא] רבי מאיר (קל"ו) סימן
23 דתנן קשרו בעליו כבמסורה ונעל פגניו כראוי ונא ותיק פת תם בין מועד חייב דבר רבי
24 מאיר תתם בקריא פליגי אלא הא רבי מאיר דתנן לצבוע לו אדום וצבעו שחור שחור
25 וצבעו אדום רבי מאיר אומר נותן לו דמי צמרו תתם כדיום קלאו מיניה אלא הא רבי מאיר

26 דתנן לשברה פרו ולא סילקה נפלה גבולו ולא העמידה רבי מאיר אומר חייב גננן ויחכמים
27 אומרים פטור מדיני אדם ותיבי דריני שמים ויקמיאן לו דבנתקל פושע הוא פליגי אמר רבה
28 בר בר תהא אמר רבי יוחנן טבח אומן שקלקל חייב ואפילו הוא אומן כטבתו ציפורי ומי

29 אמר רבי יוחנן הכי והאמר רבה בר בר חנה עובדא תהו קמיה דרבי יוחנן ככנישתא דמעון
30 ואמר ליה זיל אייתי ראייה דמקמחית לתרגוליס ואפטרך לא קשיא פאן בתנן פאן בשכר פי
31 דאמר רבי זורא הוציאה שיתחייב לו טבח יקדים לו דינר מיתיבי המוליד תמים למחון
32 ולא לתתן ועשאן סובין או מורכין קמח לנתחום ועשאו פת ניפולין בהמה למבח וגיבולה
33 חייב מפני שהוא פושע שטר אימא מפני שהוא נושא שטר ההוא מטרומקא דאתא לקמיה

34 דרב מרביה ופמריה למבח מלשולמי דמי פגעו ביה רב תנא רב אפי' כדהוא גברא אמרו
35 ליה עבדי קר בר תרמי מאי תרמי אילימא תרמי לגרועותא דאיבעי ליה לאכשורי כר' יוסי בר' יהודה ומכרפה כרבנן ואי נמי
36 כרבנן דאיבעי ליה חיובא למבחה ומי שרי למימר כי האי גונא והתניא לכשיצא לא יאמר אני מוכרתי וכתבתי מחיבין אבל מה

37 אעשה שחביבו רבו עלי ועל זה נאמר הולך רכיל מנלה סוד אלא תרמי למעלותא דלא אוכלך ספק איסורא ומנעך מספק גזילה
38 איתמר המריא דנר לשולחני ומנאע רב תמי תרא אומן פטור הדיוס חייב ותניא איך בין אומן בין הדיוס חייב אמר רב פפא
39 כי תניא אומן פטור כגון דנבו ואיסור דלא צריכי למיגמר כלל אלא כמא טעו טעו בספקתא תרתא דהתיא שעתא דנפק מתותי

40 סיפקתא התיא איתתא דאהויא דינרא לרבי תיא אמר לה מעליא הוא למחר אתא לקמיה ואמרה ליה אחותיה ואמרו לי בישא
41 הוא ולא קא נפיק לי אמר ליה לרב זיל תלפיה גיולה וכתוב אפנקסי דין עסק ביש ומאי שנא דנבו ואיסור דפטרי משום דלא
42 צריכי למיגמר רבי תיא נמי לאו למיגמר קאי כעו רבי תיא לפנים משורת הדין הוא דעבד פרתני רב יוסף והודעת לתם זה
בת

1 **רבא** אמר רביע' כו' ורביע' אין אומן קונה בשבח כלי ח'נ' מלוה ופרוטה. כי ירדק לה
2 פרוטה מדידה: דעתא אפרוטה. ויחדשך ליה נקט פרוטה כדפרישית אשך לזה דלו בבק
3 בשכר שעשיתי עמך. והתקדש ליה אינה מקודשת. והאיל וכובר החזירו לה והא מלוה גבה
4 בשכר שאעשה עמך מקודשת. דאינה לשכירות אלא לבסוף וכי מדרר להו גיבולה

5 מקודשת ליה בשכר: בשכר שאעשה עמך אינה
6 מקודשת. דקסבר ר' נתן לשבח מקודשת
7 מתחילה ועד סוף וכל פרוטה ופרוטה הוה ליה
8 מלוה: וכל שבו שעשיתי. ידמים שהחזירו לה
9 נזקף שכרו עליה כמלוה: ואם הוסיף בו

10 מקודשת. דקסבר מלוה ופרוטה דעתא אפרוטה
11 ואילו לרבי נתן א"נ דרסיסי לה אינה מקודשת
12 דדעתא אמלוה טבח אומן שקלקל חייב. וכי
13 הדיוס דלא היה לו לשווקה הואיל ואינו בקי
14 דקעבדי בשכר. דמויק חייב באונסן דאדם מועד
15 לעולם בין שונג בין מויר מוקדי ליה מויק
16 לחייבו באונס שימו באתו שכר קמור וקמיל

17 דרופשי הוא דלא חייב ליה אונס אלא פשיעה
18 דהוה ליה למימריה אפשיטה שמא תפרסם
19 בהמנה ויתר בר אומן פטור. דאנוס דנא:
20 לעבר מוחדא. כמו טמם בעירובי קא מוהיב ליה.
21 הא מילתא: התם בקרא פליגי. וגוריה כהתוב

22 הוא כפי שור שנגח ארבעה וחמשה: כדיום
23 קלאו מיניה. שנתפון לשנות למחון. אדם
24 הממונה על כך ועליו לליתתן מניח ובחשן
25 במכותשת להסיד הקליפה החיונה כדי שתא
26 סולת נקוד סוכין. דסין ממורקין. שגילי. נשבר
27 ונטפל שוחטין אותה: מנישא כקר. אה רב חייב

28 בנושא שטר ואף על פי שאין נושא אלקא
29 פשיעה היא ולא אונס גבי שומר חנם נמי חייב
30 מטרומקא. שחט מתוך אהת הטבעות והגרים
31 ורין בין טבעת לטבעת ושעיר מלא החוט על פני
32 רובה ורבי יוסי ברבי יהודה מכשר ליה במלא
33 החוט על פני רובה ורבנן בעו על פני כולה

34 בדמל שוחטין חולין כו' ח"ל. כהוא גברי. בעל
35 הבחמה לכשיצא בו. בדיון קמריי במטורקא:
36 דלא אכלך ספק איסורא. דמספקא ליה להקמא
37 כמאן אי כרבנן דאסרי אי כרבי יוסי ברבי יהודה
38 דמכשר: וינעך וינעך שוליה. דאי בשנה היא

39 הוי טבח פטור: המריא דירי. לדעת אם טוב הוא
40 ויקבלו מחבירי: דנבי ואיסור. שולתין אומנן
41 היה כפי פשיטא דתמי. שנפסל הטבעע
42 והשמיע צורה אחרת ועדין לא הוי בקיאות בה
43 סיפקא. קיימי' בלעיה: רב שומר גנזו של רבי

44 ששל דודו הוה: דין עסק ביש. שחיה רעה היא
45 ששל עסקי תם אין פסודי שלא היה לו
46 לראותה:

בת

35 ליה עבדי קר בר תרמי מאי תרמי אילימא תרמי לגרועותא דאיבעי ליה לאכשורי כר' יוסי בר' יהודה ומכרפה כרבנן ואי נמי
36 כרבנן דאיבעי ליה חיובא למבחה ומי שרי למימר כי האי גונא והתניא לכשיצא לא יאמר אני מוכרתי וכתבתי מחיבין אבל מה
37 אעשה שחביבו רבו עלי ועל זה נאמר הולך רכיל מנלה סוד אלא תרמי למעלותא דלא אוכלך ספק איסורא ומנעך מספק גזילה

38 איתמר המריא דנר לשולחני ומנאע רב תמי תרא אומן פטור הדיוס חייב ותניא איך בין אומן בין הדיוס חייב אמר רב פפא
39 כי תניא אומן פטור כגון דנבו ואיסור דלא צריכי למיגמר כלל אלא כמא טעו טעו בספקתא תרתא דהתיא שעתא דנפק מתותי
40 סיפקתא התיא איתתא דאהויא דינרא לרבי תיא אמר לה מעליא הוא למחר אתא לקמיה ואמרה ליה אחותיה ואמרו לי בישא
41 הוא ולא קא נפיק לי אמר ליה לרב זיל תלפיה גיולה וכתוב אפנקסי דין עסק ביש ומאי שנא דנבו ואיסור דפטרי משום דלא

42 צריכי למיגמר רבי תיא נמי לאו למיגמר קאי כעו רבי תיא לפנים משורת הדין הוא דעבד פרתני רב יוסף והודעת לתם זה
בת

1 אומר לו דור. פי לבעל הפרם הדוא המזיק דד' אמות שאמרו להרחיק הוא כשביל
 2 עבודה הקרם ברוקן בלא תפירו' כל' דף בו. ושם) לא ישע אדם אילן שמזיק לשדה
 3 חבירו אייב הרחיק ממנו ד' אמות אחר גנפים ואחר כל אילן ומפרש בגמ' ד' אמות
 4 שאמרו כנגד עבודת אפילו ר' יוסי דקאיתן הקתם על הזיקה לתרחיק את עצמו הא
 5 אר אר אר שמונה הרה ריי' גנניו ויחלה והבא גניו
 6 דבעל כרם הם וחדושיקן ליה שלא יבא
 7 ומתישחו בשהה חבירו לפיכך צריך לעשות
 8 כזול לא להרחיק ארבע אמות ותי' דקט אמרוין
 9 לו דור ולא יקט תיבב לנדר נראה לרי' לפי
 10 שצריך להתרחות בו ואם לא התרו בו לנדר אין
 11 חייב באריותו ולחכי נקטי נמי תרי זמני נפרצה
 12 אומר לו דור דאם פעם שנית נפרצה צריך
 13 להתרו בו ולא אם לא התרו בו לנדר אין חייב
 14 באריותו שאין סבור להיות חייב לנדר כל
 15 השה שפרצה ונפרצה עשה שליטת סמכות
 16 לרי' אין צריך להתרו בו בכל עת ולא שפא
 17 סתי ברוח זמני יורה מפרש דלחכי נקטי תרי זמני
 18 לאשמעיקן שאם יש חוספת מאתיים בין מה
 19 שדוסיק כשנפרצה ראשונה ובין מה שדוסיק
 20 כשנפרצה שנית דאין מצטרפין לדאמור דחוספת

גור. שלא יוסיף התבואה אחד ממאמתים בעוד המזחיצה פורצה ותיאש' נתיאש'
 2 ולא ידך. ובחור כך הדיא החי' אחר מן המאמתים שזדון בה בדין: תרי' זה
 3 קדוש' ואין כשל אלא באחד ומאתים וכאן יש קצת מן החי' יתר וחד מאישה:
 4 **מתני'** והקדושו יורה. שפרטיו יורה שהתחתיו יותר מדיא: נתון לו דמי צמור. והבא
 5 ליכא שבקא כלל דקא נשרף נשרף למצור ולבא
 6 למצור אם השבט יורה: צבעו כצור. כמו
 7 כעור בגמ' מפרש שצבעו כשדור צבע ומוזק
 8 בכונה הוא לפיכך ידו על החתחתו חבדי
 9 הדל' ואם השבט שהשבט הצמור יתר על
 10 החיצאה של צבע: נתון לו. לצבע את החיצאה
 11 ולא שכר שלם ומקבל צמור דמי צמור לו
 12 אמר דניתוב דלקעי איהו שבקא דצמור דקא
 13 בצבע שהתנה עמו צבעו ולכא שנתא דנקמיה:
 14 לצבעו לו אדום בו. קני בשנינו לרי' ולא
 15 ידוע ליה אלא דמי צמור אכל לא דמי שבח
 16 ואו זהו יתן שכונו משלים וקח צמור: ר' יוחה
 17 אושר' בו. דקעיס ליה לתיא דשיקה ליה
 18 ידו על החתחתו ולא נתניו מבקח ואנרא
 19 נמי מוליה לא ישקול אלא יציאה ואם יציאה
 20 יתרה על השבט יתן לו את השבט שהשבט
 21 את הצמור ואם ירצה לתת את שכרו כגון שהשבט יתרה על השכר יתן שכרו: **גמ'**
 כפרא

אומר לו דור נפרצה אומר לו דור נתיאש ממנה
 ולא ירדה ה"ז קידוש והיבב באריותו: **מתני'** נתון
 צמור לצבעו והקדושו יורה נתון לו דמי צמור צבעו
 כצור אם השבט יתרה על החיצאה נתון לו את
 החיצאה ואם החיצאה יתירה על השבט נתון לו את
 השבט לצבעו לו אדום וצבעו שחור וצבעו
 אדום רבי מאיר אומר נתון לו דמי צמור ר' יהודה
 אומר אם השבט יתרה על החיצאה נתון לו את
 החיצאה ואם החיצאה יתירה על השבט נתון לו את
 השבט: **גמ'** מאי כצור אמר ר' א' אמר רבא בר
 כפרא

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21

קמא בטלה ודקא כשיש תפסק בתיבתים אכל בעלמא כלאים נאפרין במאמתים ולא אמרוין
 22 כל פרתא כשהוא נדול מתבטל וקא דאמר בפי' מפרש ד' דף עז. ושם) המפרד בין סך
 23 מתובת לבור אפילו כל דיום בולו קמא קמא לבור ד' דפוסיק פסוקי אכל אם
 24 מערה בלא תפסק אסור מירד דוקא אכלאים הנאפרין בחוספת מאתיים לפי שזול בלא תפסק
 25 שמא ירבו הנוטפים על החותכים היט שנת ירבה בלא תפסק ובן ברק תודור מן תורק (מדרים ע"ה) ובי' צלע עשוקר
 26 קמא קמא בטלי ליה שזרל בלא תפסק חבי יתרון נפיה דקאמר בפרק בתרא ד' דף עז. ושם) ראשון ראשון בטל
 27 מאיר ציב בחוספתא כמרי' דבעל ובכלאים ונבי' נוטפין דוסותן כגון כליד מטע משע לא בטיל קמא כמא כמין
 28 פי' ושם) נתן סאה ונטל סאה עד רובו וברובו מיקא ומיספל ולא אמר קמא בטיל ויל' דהקם במי פירות איירי
 29 דמי פירות דפסולין דאריתא דקאמנעט בפרק כיסוי הדם תולין ד' פי' ושם) מדוכתיב מים יתירא
 30 מוחצה על מוחצה כשריה ליה להשכיל בהם מחטיין וצטורות דאין צריכין ארבעים סאה
 31 גבי הלוקח ציר מעט חיתוך משוק גביים והוא חולף אי' ורכא ציר נערה סלקא לתו חשקא ויא
 32 לקיחה לא דמקא מין את מינו ויעיר אלקא התם איג' שדוק כבר במבולקת חוזות ויעיר
 33 תמא דאג' דפוסיק פסוקי לא יקלח איג' דבכחה דקרים אסור תמור משנואיה כדאמרין בפרק
 34 התם החמור וקמיים משנואיה יתרו איהו ארבעה משנואיה בחיתוקא ודנה דף ע"ה ושם) דמחלק גבי
 35 כפי' ביום הדם (תולין דף ע"ה) ושם) ובפרק התערבות (בבבוי דף עז: ושם) גבי זה דתן דם
 36 דם שנתערב במים ראשון ראשון בטל התם בלא שטיוא שפיר' דאיהו שפיר דהקם גבי דם
 37 כבילי' חיים בשחטין: יש דייחי וכן מוכח בפרק כיסוי הדם (תולין דף ע"ה) ושם) דטעמא
 38 דם דמי טעמא משום דייחי ויש דייחי וכן מוכח בפרק כיסוי הדם (תולין דף ע"ה) ושם) דטעמא
 39 ראשון ראשון בטל איג' דפל' ע"י תפסק דהקם צריך לתרים ובעגן אחר און כן סאה
 40 אכל אם לא יתיאש וטסק כל שעה לגורא ע"י שדוסיק מאתיים מותר כמשה' פיה מ"ה)
 41 ודוסיק מאתיים אסור אלקא ששהא מחז' אחר שפיה אפילו חוספת מאתיים מותר וטעמא
 42 הדיקן שאין ניגר לא שמה חזיק נראה לרי' דהא רשבי' הדיק ניגר שפיה יתרה נתיאש
 43 הדיק ניגר דמי יתע' אם הובכשר אכל אין לומר תבא נמי יתר הדיק שאין ניגר
 44 נמי מפסיד ודאי אן קנס הוא במזיד ודקא היה לו להתחייב **אם** השבט יתרה על החיצאה.
 45 ופשדא מני אגרא ומו' ליל צבעתו סמוק' אול' אצבעה אובס אל' אילו צבעתיה סמוקא
 46 דידך ואגא לא אבדקא דיידי עד לאן שולשולמי כפרקא ודכי' פי' דרבי' יהודה לפי
 47 החיצאה ודחי' קרי' שפיה יתרה על שר' העיב שמוציא חבטו וטרותו תהיה בשכרי' י' גמיס
 48 יתן לו ויתר ואם החיצאה יתרה על השבט של העיב על שר' מניס אלא ד' או' ד' יתן
 49 אפסדאן דיידי יתן טעם לרבי' הירושלמי' למה לא יתיר' כהוון המונוס' שלא ברי' שר' יהודה
 50 יתרה על החיצאה דתנן ביבי' בעב' כעור' לא הוי פרוש' כי הדיא וירושלמי' כי אין
 51 כגון שהתקא חזק חזק כמו הכעור ע"י דמי הכעור ויתרה על התקא ואין לשון
 52 היציאה ויתרה על השבט ודרי' אלתנן פי' בעיא ולא קמאיה כהוב:

ולמה לא תנינן הושטמה עמהו? רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: מפני מחלקת רבי עקיבה ותקמים. רבי חזקיה רבי יהודה בן לוי, רבי יהושע בן לוי בשם רבי:

[דף נ"ג ע"א]

יתר עליהן הושטמה. ולמה לא תנינתה עמהו? כל המלאכות באחת, וזו בשתיים. כל המלאכות יש להן תולדות, וזו אין לה תולדות:

הלכה ג' מתני' ועוד כלל אחר אמרו, כל הכשר להצניעו ומצניעין כמוהו, והוציאו בשבת – חייב הפאות עליו. וכל שאינו כשר להצניעו ואין מצניעין כמוהו, והוציאו בשבת – אינו חייב אלא המצניע:

גמרא רבי הונא בשם רבי אלעזר: לעבו"ם אתאמרת. רבי יוחנן אמר: לאסורי הנזיה אתאמרת. רב הסדא אמר: לשעורי אתאמרת. אית תניי תני: כל שהוא. מאן דאמר חייב הפאות – מסייע לרב הסדא. מאן דאמר כל שהוא – מסייע לרבי אלעזר ולרבי יוחנן.

רבנן דקיסרין בשם רבי יוסי ב"ר חנינא: כגון המודף שהתקינה לנדתה:

הלכה ד' מתני' המוציא תבן – כמלא פי פרה. עצה – כמלא פי גמול. עמיר – כמלא פי מלה. עשבים – כמלא פי גדי. עלי שום ועלי בצלים, לחים – כגרוגרת, יבשים – כמלא פי גדי, ואין מצטרפין זה עם זה, מפני שלא שוו בשיעוריהן.

המוציא אוכלים כגרוגרת – חייב, ומצטרפין זה עם זה מפני ששוו בשיעוריהן, חוץ מקליפיהן ונרעיניהן ועוקציהן וסופן ומורסנן, רבי יהודה אומר: חוץ מקליפי עדשים שמתבשלות עמהן:

גמרא רבי יונה, רבי יוסי גלילא בשם רבי יוסי בן חנינה: המור משלים לקל, אין הקל משלים להמור. עשבים משלימים לתבן. אין התבן משלים לעשבים.

תמן תנינן: הכגד והשק, השק והעור, העור והמפץ – מצטרפין זה עם זה. רבי שמעון אומר מפני שהן ראויין לטמא מושב.

[דף נ"ג ע"ב]

רבי ירמיה בעי: ניהא יצטרפו למושב שבן שוו למושב בטפה, בהיסק מנין? אמר רבי זעירא קומי רבי מנא: שבן שוו בהיסק. אמר ליה: אגן בעי הוצאה ואת אמר היסק! אמר רבי לעזר בר יוסי קומי רבי יוסי: שבן שוו בהיסק. אמר ליה: ניתני בהוצאת כוס קטן. אמר רבי חנניה: קופדה משלים לפיסתה. ופיסתה לא משלמה לקופדה. עשבים משלימים לתבן. אין התבן משלים לעשבים.

תני רבי הושעיה: הוציא תבן לפרה כמלא פי פרה. הוציא תבן לגדי כמלא פי גדי – חייב. רבי אילא

אָמַר, רַבִּי יוֹחָנָן בְּעֵי: מַעֲתָה הוֹצִיא אוֹכְלֵינָא לְחוֹלָה בְּמִלָּא פִי הוֹלָה – יְהֵא חַיִּיב? מוֹדָה רַבִּי הוֹשְׁעִיָה שְׂאֵם הוֹצִיא תְּכָן לְפָרָה בְּמִלָּא פִי גָדִי – שְׁהוּא פְּטוּר. דְּלֵא תִּסְבְּרַן כְּמָה דְּאִית לָהּ לְחוּמְרָא אִית לָהּ לְקוּלָּא.

רַבִּי בּוֹן בְּרַי הֵיךְ בְּעֵי: הִנֵּה עֲצָמָה שְׂאִין בְּתַבְשִׁיל בְּגִזְזֵיתָּ. וְכִגְזִזְזֵיתָּ מִכַּפֵּל בְּגִזְזֵיתָּ. וְעִירָא בְּרַי הִנֵּינָה בְּשֵׁם רַבִּי הִנֵּינָא: הֵדָּא דְּאֵתָּ אָמַר בְּאִדּוּמוֹת, אָבֵל בְּשָׁחוּרוֹת פּוֹרְשׁוֹת הֵן:

הֲרָזוּ עָלָיָה פֶּרֶק בְּלֵל גְּדוּל

פֶּרֶק שְׂמִינִי

הַלְכָה א' מַתְנִי' הַמוֹצִיא יוֹן – בְּדִי מוֹזִיגַת הַכּוֹס. הַלֵּב – בְּדִי גְּמִיעָה. דְּבִשׁ – בְּדִי לְתַן עַל הַכֶּתִית. שְׁמֹן – בְּדִי לְסוּף אֲבָר קָטָן. מֵיִם – בְּדִי לְשׁוֹף אֶת הַקִּילוֹרִית. וְשָׂאֵר כָּל הַמְשָׁקִין –

[דָּף ג"ד ע"א]

בְּרַבִּיעִית. וְכָל הַשּׁוֹפְכִין – בְּרַבִּיעִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: בְּלָן בְּרַבִּיעִית. לֹא נֶאֱמָרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הַלְלוּ, אֲלֵא לְמַצְנִיעֵיהֶן:

גַּמְרָא רַבִּי וְעִירָא שְׂאֵל לְרַבִּי יֵאֲשִׁיָהּ: כְּמָה שְׁעוּרֵן שֶׁל כּוֹסוֹת? אָמַר לֵיהּ: נִלְמַד סְתוּם מִן הַמְפָּרֵשׁ. דְּתַנִּי רַבִּי הֵיךְ: אֲרַבְּעָה כּוֹסוֹת שְׂאֵמְרוּ, יִשְׁנֵן רַבִּיעִית יוֹן בְּאִיטְלִין.

תַּמָּן תַּנִּינֵן: מְפַנֵּין אֲרַבְּעַ וְהַמֵּשׁ קְפוֹת. רַבִּי וְעִירָא שְׂאֵל לְרַבִּי יֵאֲשִׁיָהּ: כְּמָה הוּא שְׁעוּרָה שֶׁל קֶפֶה? אָמַר לֵיהּ: נִלְמַד סְתוּם מִן הַמְפָּרֵשׁ, דְּתַנִּינֵן תַּמָּן בְּשִׁלְשׁ קְפוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ סְאִין תוֹרְמִין אֶת הַלְשָׁבָה.

רַבִּי יוֹסֵה ב"ר בּוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: דְּרַבִּי יְהוּדָה הֵיא! דְּתַנִּי: מֵיִם – בְּדִי גְּמִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בְּדִי מוֹזִיגַת הַכּוֹס. יוֹן – בְּדִי גְּמִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בְּדִי מוֹזִיגַת הַכּוֹס.

מַזוּג בְּכַמְהָ? נְשַׁמְעִינָה מִן הֵדָּא: מֵיִם – בְּדִי גְּמִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בְּדִי מוֹזִיגַת הַכּוֹס. יוֹן – בְּדִי גְּמִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בְּדִי מוֹזִיגַת הַכּוֹס. הֵדָּא אָמַרְהּ, מַזוּג, אֶפְלוּ בְּכַמְהָ כּוֹסוֹת.

כְּמָה הוּא שְׁעוּרֵן שֶׁל כּוֹסוֹת? רַבִּי אֲבִין אָמַר: טִימְרָטוֹן וְרַבִּיעִי.

מַהוּ לְשִׁתּוֹתָן בְּכַרְדָּ אַחַד? מִן מַה דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּהַלְלֵי, אִם שְׁמַעְהָ כְּבִית הַבְּנִסְתָּ – יֵצֵא, הֵדָּא אָמַרְהּ: אֶפְלוּ שְׁתֵּינֵן בְּכַרְדָּ אַחַד – יֵצֵא.

מַהוּ לְשִׁתּוֹתָן מְפּוֹסְקִין? כְּלוּם אָמְרוּ שְׁיִשְׁתְּהּ, לֹא שְׁיִשְׁתְּכֵר. אִם הוּא שׁוֹתָה אוֹתָן מְפּוֹסְקִין, אִם הוּא אֵינוֹ מְשִׁתְּכֵר.

מהו לצאת בין של שביעית? תני רבי הושעיה: יוצאין בין של שביעית.

מהו לצאת בקונדיטון? מן מה דתני בר קפרא: קונדיטון – בין, הדיא אמרה: יוצאין בקונדיטון.

מהו לצאת מווגי? מן מה דתני רבי הירוש: ארבעה פוסות שאמרו, יוצאין בהן בין חייז בין מווגי, והוא שיהא בהן טעם ומראה יין. אמר רבי ירמיה: מצודה לצאת בין אדם. מה טעמא? (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם. תני: מבשל כדי תבל.

[דף נ"ד ע"ב]

מהו לצאת בין מבשיל? רבי יונה אמר: יוצאין בין מבשיל. רבי יונה – גדעמיה. דרבי יונה שתי ארבעתי כפי דלילי פסקא וחוק רישיה עד עצרתא. ורבי יודא כי רבי אלעאי שתי ארבעתי כסוי דלילי פסקא, וחוק רישיה עד חנא. והמתייה הדיא מטרונה אפוי נהורין. אמרה ליה: סבא סבא, הדיא מן תלת מילין אית בה, אישתיי חמר את. או מלוח ברבית את. או מגדל חורין את. אמר לה: תפח רוחה דההיא איתתא! הדיא מן תלת מיליאי לית בי, אלא אולפני שכיח לי דכתיב (קהלת ח)

חכמת אדם תאיר פניו.

רבי אבהו נחת למבריא, חמוניה תלמידוי דרבי יוחנן אפוי נהירין, אמרו קומי רבי יוחנן: אשכח רבי אבהו סימה. אמר לון: לפמה? אמרו ליה: אפוי נהירין. אמר לון: דילמא אורייתא הדתא שמעתה סליק לגביה. אמר ליה: מאי אורייתא הדתא שמעת? אמר ליה: תוספתא עתיקתא, וקרא עליו

חכמת אדם תאיר פניו.

אמר רבי חנינא: לונא דאורייתא תומנתא עתיקתא דמורייסא דציפורין. אמר רבי יונה: חכים אנא לה. בית רבי ינאי הוון מכילין בה דבש. תני: חצי שמינית מברנית הישנה. אמר רבי יוחנן הדיא דידן הנות.

ולמה לא אמר עתיקתא בגין דהנות ביומוי. אית דאמרי דהנות זעירא ורבית זערת ולא זערת כמה דהנות.

כמה הוא שעורו של כוס? רבי יוסה בשם רבי יודה בר פזי, רבי יוסי כי רבי בון בשם שמואל: אצבעים על אצבעים על רום אצבע ומחצה ושליש אצבע.

תני: יבש כזית; דברי רבי נתן. רבנן דקיסרין בשם רבי יוסה כי רבי בון בשם רבי יוחנן: אתיא דרבי נתן ברבי שמעון, כמה דרבי שמעון אמר ברביעית, כן רבי נתן אמר ברביעית, לפשיקראש יהא בו כזית.

רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: מעשה בפרדה של בית רבי שמתה, וטהרו דמה משום נבלה. רבי אלעזר שאל לרבי סימון: עד כמה? ולא אגיביה. שאל לרבי יהושע בן לוי, ואמר ליה: עד

רביעיית – טהור, יותר מכן – טמא. וכאש לרבי אלעזר דלא תור ליה רבי שמעון שמענתא.

רב ביבי הוה יתיב מתניי הדין עובדא, אמר ליה רבי יצחק בר בנהא: עד רביעיית טהור, יותר מכן טמא, וכעמי ביה. אמר ליה רבי זריקן: בגין דשאל לך את בעט ביה? אמר ליה: הא דלא תוות דעתי עלי, בדמר רבי חנין (דברים כח) **והיו חייך תלואים לך מנגד** – זה הלוקח חטים לשנה. **ופחדת לילה ויומם** – זה הלוקח מן הסידקי. **ולא תאמין בחייד** – זה הלוקח מן הפלטר. ואנא סמיד לפלטירא.

מיי בדון? העיד רבי יהושע בן בתירה על דם נבלות – שהוא טהור. מהו טהור? טהור מלחבשיר. הא לטמאות – מטמא. תמן תנינן: דם השרץ – כבשרו, מטמא ואינו מכשיר,

[דף נ"ה ע"א]

ואין לנו כיוצא בו. ואין לנו כיוצא בו בשעור טמאתו. אבל דמו מטמא כבשרו. אמר רב יוסף: מאן דמר טמא כרבי יהודה. טהור כרבי יהושע בן בתירה. אמר ליה: רב אבדומה נהוהה, ואיאת רבי יהודה מורינא דנשיא תור.

תני: דם – כדי לכהול עין אחת. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי יוחנן: בדם עמלף שנו:

הלב. תדא דאת אמר בחלב בהמה טהורה. אבל בחלב בהמה טמאה – כדי לכהול עין אחת:

דכש. תדא דאת אמר בהן עתיקי. בדם בהן דידן – כדי לבשל ביצה קלה:

שמן – כדי לסוד אבר קטן. ובלבד אבר קטן של קטן בן יומו:

מום – כדי לשוף את הקילורית. אמר רבי לעזר: תדא דאת אמר באילין מיא דמלא. וברם באילין דידן – כדי להדיח פני מדוכה:

ישאר כל המשקין ברביעית, וכל השופכין ברביעית. רבי בא בשם רב הסדא: במקפנה מבית לבית היא מתניתא.

רבי שמעון אומר: כולם ברביעית. משיבין חכמים לרבי שמעון, אפשר לומר דבש ברביעית. והומין ברביעית. והוא מתיב לון כמה דאית לבון כל האוכלין מצטרפין בככותבת, בן אופ אנן אית לן כל המשקין מצטרפין ברביעית.

לא נאמרו כל השיעורין האלו אלא למצניעיהון. אמר רבי מנאף למצניעיהון כל שהן. ותני בן על דרבי שמעון, לא נאמרו כל השיעורין האלו אלא למוציאיהון. הא למצניעיהון – כל שהן. ותני בן על דרבנן, לא נאמרו כל השיעורין האלו אלא למצניעיהון. הא למוציאיהון – ברביעית:

הלכה ב' מתני' המוציא חבל – כדי לעשות ספנו און לקפה. גמי – כדי לעשות תלאי לנפה

וְלִכְבָּרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִפְּנֵי מִדַּת מוֹנְעַל לְקַטֵּן.

נְיִיר – כְּדֵי לְכַתֵּב עָלָיו קֶשֶׁר מוֹכְסִין. הַמוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין – חַיִּיב. נְיִיר מְחוּק – כְּדֵי לְכַרֵּךְ עַל פִּי צְלוּחִית קְמֻנָה שֶׁל פְּלִיטִין:

גְּמֵרָא הֵדָא דְאֵת אָמַר בְּהִינ רְכִיכָה. בְּרַם בְּהֵן קֶשְׁיִיא – כְּדֵי לְבַשֵּׁל בִּיצָה קִלְחָה:

גְּמֵי – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תְּלוּי לְנֶפֶח וְלִכְבָּרָהּ. הֵדָא דְאֵת אָמַר

[דף נ"ה ע"ב]

בְּהֵן גְּוֵיָא. בְּרַם בְּהֵן בְּרִיָּא – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שְׁנֵי בְּתִים לְנֶפֶח וְלִכְבָּרָהּ.

תַּנְי: הוֹצִיֵן – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֶזֶן לְקַפִּיפָה מִצְרִית. הֵדָא דְאֵת אָמַר בְּאִילִין רְכִיכָא. בְּרַם בְּאִילִין קֶשְׁיִיא – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת צְפִירָה. הוֹצִיא כְּלֵי נְצָרִים – חַיִּיב. תּוֹרֵי דְקַל – שְׁנַיִם. זְמוּרוֹת לְנִטְיָעָה – שְׁתֵּים. אִם לְבַחֲמָה – כְּמֵלֵא פִי גְדִי. אִם לְעֲצִים – כְּשַׁעוֹר הַעֲצִים.

הוֹצִיא שְׁתֵּי נִימוֹן מוֹזַב תְּפֹסִם מוֹזַב הַפְּרָה – חַיִּיב. שֶׁכֵּן מִתְקִינִין אוֹתָן לְנִשְׁכִּין. זִיפֵי חֲזוּר, אִית תַּנְי תַּנְי: שְׁתֵּים. אִית תַּנְי תַּנְי: אַחַת. מֵאֵן דְאָמַר שְׁתֵּים – בְּאִילִין רְכִיכָתָא. מֵאֵן דְאָמַר אַחַת – בְּאִילִין קֶשְׁיִיתָא.

גְּלַעֲיָנִים לְנִטְיָעָה שְׁתֵּים. אִם לְבַחֲמָה – כְּמֵלֵא פִי חֲזוּר. כְּפֹה הוּא מְלֵא פִי? אַחַת. אַחֲרִים אוֹמְרִים: חֶשְׁבוֹן חֲמִשׁ.

הוֹצִיא סָאָה אֶזֶב וְקוֹרְנִית, אִם לְאוּכְלִין – בְּנִרוּגְרָת. אִם לְבַחֲמָה – כְּמֵלֵא פִי גְדִי. אִם לְעֲצִים – כְּשַׁעוֹר הַעֲצִים. אִם לְהַזְוִיָּה – כְּשַׁעוֹר הַזְוִיָּה.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כְּדֵי לְטוֹל מִפְּנֵי מִדַּת מוֹנְעַל לְקַטֵּן. וּבְלִבְד קַטֵּן שְׁהוּא יוֹדַע לְנַעַל:

הַמוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין. תַּנְי: הוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶהוּ לְמוֹכֶם – חַיִּיב. מִשְׁתַּרְאוּ לְמוֹכֶם – פְּטוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף מִשְׁתַּרְאֶהוּ לְמוֹכֶם – חַיִּיב, שְׁהוּא רְאוּי לְתַרְאוֹתוֹ לְמוֹכֶם אַחַר. הוֹצִיא שְׁטַר חוֹב, עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶהוּ לְבַעַל חוֹב – חַיִּיב. מִשְׁתַּרְאֶהוּ לְבַעַל חוֹב – פְּטוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף מִשְׁתַּרְאֶהוּ לְבַעַל חוֹב – חַיִּיב, שְׁהוּא רְאוּי לְתַרְאוֹת לְבַעַל חוֹב אַחַר:

נְיִיר מְחוּק. תַּנְי: אִם יֵשׁ בּוֹ חֶלֶק כְּדֵי לְכַתֵּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת – חַיִּיב:

הַלְכָה ג' מִתְנִי' עוֹר – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קְמִיעַ, דוּכְסוּסוּם – כְּדֵי לְכַתֵּב עָלָיו מְזוּזָה.

קֶלֶף – כְּדֵי לְכַתֵּב עָלָיו פְּרִשָּׁה קְמֻנָה שֶׁל תְּפִלִּין שְׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.

דִּיּוֹ – כְּדֵי לְכַתֵּב עָלָיו שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. כַּחוֹל – כְּדֵי לְכַחוֹל עֵינַי אַחַת. זְפֶת וְנִפְרִית – כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נִקְב.

שעוה – גְּדִי לְתַנּוּ עַל פִּי נֶקֶב קָטָן:

גמרא אֵיךְ תַּנִּי תַּנִּי: גְּדִי לְתַנּוּ עַל הַקְּמִיעַ. מֵאַחַר דְּאָמַר גְּדִי לַעֲשׂוֹת קְמִיעַ – בְּהַן רְכִיכָה. וּמֵאַחַר דְּאָמַר גְּדִי לְתַנּוּ עַל הַקְּמִיעַ – בְּהַן קְשִׁיא.

קִלְקַף גְּדִי לְכַתֵּב עָלָיו פְּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁבַתְּפִלִּין שֶׁהִיא שִׁמְעַת יִשְׂרָאֵל. הֲדָא דְאֵתְּ אָמַר בְּקוֹלְפָּה פְּנֵי הָעוֹר, בְּרַם בְּהִינּוּ דִּכְסוּסְמוֹן – גְּדִי לְכַתֵּב שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבַתְּמוֹזָה:

דִּי. הוֹצִיא דִּי, אִם בְּקִלְמוֹס – גְּדִי לְכַתֵּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. אִם בְּכָלִי צְרִיךְ יוֹתֵר. תַּמָּן תַּנִּינָן: כַּמָּה יֵהָא בְּמִים וַיְהִי בְּהִם גְּדִי הַזְּוִיָּה. רַבִּי יְרֵמְיָה בְּעֵי: לֹא מְסַתְּבָרָא, אִם בְּכָלִי צְרִיךְ יוֹתֵר:

כְּחֹל גְּדִי לְכַחֵל עֵינָן אַחַת. אָמַר רַבִּי בּוֹן בַּר חֵיהִ: שְׂכָן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מְעִינִיהָ וַיּוֹצֵאת לְשׁוּק. אָמַר רַבִּי אֲבוּן:

[דף נ"ז ע"א]

אֲפִילוּ זוֹנָה שְׁבוּזוֹנוֹת אֵינָה עוֹשֶׂה בּוֹן אֵלָּא שְׂכָן אִשָּׁה חוֹשֶׁשֶׁת אַחַת מְעִינָה, וּכְחֹלֶת הַכְּרֵתָה וַיּוֹצֵאת לְשׁוּק. אָמַר רַבִּי מְנַא: מַה תִּנָּא חוֹשֶׁשֶׁת. אֵלָּא שְׂכָן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מְעִינִיהָ וּמְמַנְתָּה הַכְּרֵתָה וַיּוֹצֵאת לְשׁוּק. (שיר השירים ד) **לִבְבַתְּנִי בְּאַחַת מְעִינִיהָ**. רַבְּנָן דְּמִיָּסְרִין בְּשֵׁם רַבִּי בּוֹן בַּר חֵיהִ: שְׂכָן אִשָּׁה כּוֹמָא בְּאַחַת מְעִינִיהָ וּכְחֹלֶת הַכְּרֵתָה וַיּוֹצֵאת לְשׁוּק:

זַפְתָּ וּגְפָרִית גְּדִי לַעֲשׂוֹת נֶקֶב. רַבִּי יוֹסִי בַר חֲנִינָא אָמַר: בְּמִזְנִיק שְׁנֵי:

שֵׁעוּה גְּדִי לְתַנּוּ עַל פִּי נֶקֶב קָטָן. תַּנִּי רַבִּי חֵיהִ: גְּדִי לְתַנּוּ עַל פִּי סֶדֶק קָטָן:

הַלְכָה ד' מִתַּנִּי דְּבַק – גְּדִי לְתַנּוּ בְּרֵאשׁ הַשֶּׁבֶשֶׁבֶת. הַרְסִית – גְּדִי לַעֲשׂוֹת פִּי כּוֹר שֶׁל צוֹרְפֵי זֶהָב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: גְּדִי לַעֲשׂוֹת סַטְפוּט. סַבִּין – גְּדִי לְתַנּוּ עַל פִּי כּוֹר שֶׁל צוֹרְפֵי זֶהָב. סִיד – גְּדִי לְסוּד קְטַנָּה שֶׁבַבְּנֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: גְּדִי לַעֲשׂוֹת כְּלָבִיל. רַבִּי נְחֵמְיָה אוֹמַר: גְּדִי לַעֲשׂוֹת אֲנָדִיפִי:

גמרא מַהוּ הַרְסִית? חוֹרְרָה. שְׁמוּאֵל אָמַר: עֶפֶר – גְּדִי לְכַסּוֹת בּוֹ דָם צְפוֹר קְטַנָּה. תַּנִּי שְׁמוּאֵל: עֶפֶר וְאֶפֶר – גְּדִי לְכַסּוֹת בּוֹ דָם צְפוֹר קְטַנָּה.

תַּנִּי: הָרֵשׁ כָּל שְׁהוּא, גְּמִי כָּל שְׁהוּא – מִתֵּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. רַבִּי יְעִירָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: וּבְלִבְד מִן הַמּוֹכֵן. וְתַנִּי פִּנּוּ: מְגוּפַת חֲבִית וְחֲרִסְיָה – מִתֵּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. הַשְּׁלִיכֵן לְאַשְׁפָּה – אָסוּר לִיעֵב בְּהֵן. אָמַר רַבִּי: נְרַאִין דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּעֵשׂוֹי כְּבִיצָה, וְדְבָרֵי רַבִּי נְחֵמְיָה בְּחִבְיָה:

הַלְכָה ה' מִתַּנִּי אֲדָמָה – כְּחֹתֶם הַמְרַצִּיפִין; דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָה. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: כְּחֹתֶם הָאֲגָרוֹת. זָבֵל וְחֹל דֶּק – גְּדִי לְזַבֵּל קֶלַח שֶׁל כְּרוּב; דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָה. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: גְּדִי לְזַבֵּל פְּרִישָׁה. חוֹל גַּם – גְּדִי לְתַנּוּ עַל מֵלֵא בַּף סִיד. קֶנֶה – גְּדִי לַעֲשׂוֹת קְלָמוּס. אִם הָיָה עֵב אוֹ מְרוּסָם – גְּדִי לְבַשֵּׁל

ביצה קלה שבביצים מרופה ונתונה באילפם:

גמרא רבי היה בשם רבי יוחנן; והוא שיהא מניע לקשרי אצבעותיו. רבי ועירא בעי: ניהא עד הכא. דילמא עד הכא. תמן תנינן: מכתב שנמל הכותב – טמא מפני המוחק. נמל המוחק – טמא מפני הכותב. רבי ועירא בעי: ניהא עד הכא. דילמא עד הכא.

אמר רבי יוסי: כל ביצה דתנינן בכלים – כביצה ממש. בשבת – בגרזנות מכביצה:

[דף נ"ו ע"ב]

הלכה ו' מתני' עצם – גדי לעשות תרוד. רבי יהודה אומר: גדי לעשות חף. זכוכית – גדי לגרוד בה ראש הפרד. צרור או אבן – גדי לזרק בעוף. רבי אליעזר בן יעקב אומר: גדי לזרק בבהמה:

גמרא מהו חף? סרגיד. תמן תנינן: נמלו חפן – טמא מפני נקבים, נסתתמו נקבים – טמא מפני חפים. מחלפה שיטתיה דרבי יהודה! תמן היא עבד חף פלוט, והכא הוא עבד חף סרגיד:

זכוכית – גדי לגרוד בה ראש הפרד. תמן תני: ושל זכוכית גדי לצק בתוכה שמן. והכא את אמר הכין. רבי אחא, רבי מנישא, רבי בון בשם רבנן דמירין: פאן בעבה, פאן בחדה. אית דבעי מומר: פאן במטלטל, פאן במוצא:

צרור או אבן גדי לזרק בעוף. שמעון בר בא בשם רבי יוחנן: גדי שיזרק לאחורי העוף וירגיש ודכותה גדי שיזרק לאחורי בהמה ותרגיש.

תני: צרור מקרזל פזית וכאגוז וכביצה – נמלו ומקנה בו את רגליו. רבי ישמעאל ברבי יוסה אמר משום אביו: עד מלא היד. רב יהודה אומר: בייתוס בן זונין היה יושב ושונה לפני רבי, אמר כד אנו אומרים: צריד שיהא יושב ומשקל ביד. אמר ליה הפל מתר חוץ מן העשוי בהפיסה.

רבי אילא בשם רבי ינאי שנו במלא רגל מודכה קמנה של בשם. אמר רבי יוסה: לא אמרו אלא של בשם, הא של בשמים – לא.

רבי אילא בשם רבי שמעון בן לקיש: צרור שעלו בו עשבים – נמלו ומקניח בו את רגליו. והתולש ממנו בשבת – חייב הטאת.

תני רבי חיא: תרם פל שהוא – אסור לקנה בו. אמר רבי יוסה בי רבי בון: לא סוף דבר תרש, אלא אפלו אזני הביות. וכל דבר הנכנס לאור ויוצא.

רבי יוסי בן יוסי אמר: צרור שקנה בו חברו, ומים שאין בהם ארבעים סאה – אסור לקנה בהן. רבי חנניא בשם רבי מנא: מים שליקלק בהן הכלב – אסור לקנה בהן. ותני בן: אין מקנהין לא בפי הכלב, ולא בפני הכלב, ולא במים שליקלק בהן כלב, ולא במים שאין בהן ארבעים סאה. ותהון

דְּמִשּׁוּג גּוֹ בּוֹבְבִי, וְהֵחֵן דְּמִשּׁוּג אִמְבִּמְיִתָּהּ – רַע לְמַבְעוֹת.

רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן בְּשֵׁם רַב הוֹנָא: חֲמִשָּׁה דְּבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּקִלּוּמֵית שֶׁל קִנְתָּה. אִין שׁוֹחֲטִין בְּהָהּ. וְאִין מוֹהֲלִין בְּהָהּ. וְאִין מוֹחֲצִיין בְּהָהּ אֶת הַשִּׁינִיִּים. וְאִין מוֹחֲתִיבִין בְּהָהּ אֶת הַבְּשָׂר עַל גְּבִי הַשְּׁלֶחֶן. וְאִין מִקְנְהִין בְּהָהּ, מִפְּנֵי שְׂרוּחַ רֵעָה שׁוֹרְחָה עֲלֶיהָ:

הַלְכָה ז' מִתְנִי' הָרָם – כְּדִי לִתֵּן בֵּין פְּצִים לְהַכְרוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: כְּדִי לְהַתּוֹת בּוֹ אֶת הָאוֹר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: כְּדִי לְקַבֵּל רְבִיעִית. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אַף עַל פִּי שְׂאִין רֵאִיָּה לְדַבֵּר זֶכֶר לְדָבָר (ישעיהו ה') **לֹא יִמְצָא בְּמִכְתָּתוֹ חֶרֶשׁ לְחַתּוֹת אֵשׁ מִיְקוּד.** אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי: מִשָּׁם רֵאִיָּה? (שם) **לְחֹשֶׁף מַיִם מִגּוֹבָא:**

[דף נ"ז ע"א]

גְּמָרָא רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: מְקַדְשִׁין בּוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר: אִין מְקַדְשִׁין בּוֹ. רַבִּי לְעֹזֵר שָׂאֵל: עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ לָמַח אִין מְקַדְשִׁין בּוֹ? מִפְּנֵי שְׂאִינוּ מְקַבְּל טְמֵאָה. הֲרִי כְּלִי גְּלָלִים וְכְלִי אֲבָנִים וְכְלִי אֲדָמָה הֲרִי אִינֵן מְקַבְּלִין טְמֵאָה וּמְקַדְשִׁין בְּהֵן? אֵלָּא מִשּׁוֹם שְׂאִינוּ מְקַבְּל רְבִיעִית. וְלֹא מוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּכְלֵי חֶרֶשׁ קָטָן שְׁלֵם כֹּל שֶׁהוּא שְׁמַקְדְּשִׁין בּוֹ! הֲוִי לִית טַעֲמָא אֵלָּא מִשּׁוֹם שְׂאִין עֲלָיו תֹּאֵר כְּלִי.

וְקִשְׂיָא עַל דְּרַבִּי יוֹחָנָן. לְפָסֵל אֶת הַגְּוִיָּה אִינוּ פּוֹסֵל. וְלִקְדֵשׁ מְקַדְשִׁין בּוֹ! אֵלָּא כְּרַבִּי יוֹסֵה דְּרַבִּי יוֹסֵה אָמַר: אַף שֶׁל חֶרֶשׁ כֹּל שֶׁהוּא. כְּלוּם אָמַר רַבִּי יוֹסֵה לֹא בְּשֵׁלֶם, דִּילְמָא בְּשִׁבּוֹר אֲנִן קְוִימִין.

תְּנִי רַבִּי חִיָּה מְסַע לְרַבִּי יוֹחָנָן. תְּנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי מְסַע לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ:

הֲדָרִין עֲלֶיהָ הַמוֹצִיא יַיִן

פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

הַלְכָה א' מִתְנִי' אָמַר רַבִּי עֲקִיבָה: מַנְזִין לְעַבּוּרִים שֶׁהֵי א מְטַמָּא בְּמִשְׁאָה בְּנִדְהָ? שְׁנַאֲמַר (ישעיהו ה') **תִּזְרַם כְּמוֹ דוֹה יָצָא תֹאמַר לוֹ,** מַה נִּדְהָ מְטַמָּא בְּמִשְׁאָה אִף עַבּוּרִים מְטַמָּא בְּמִשְׁאָה:

גְּמָרָא כְּתִיב תוֹעֵבָה בְּנִדְהָ. וְכִתִּיב תוֹעֵבָה בְּעַבּוּרִים. וְכִתִּיב תוֹעֵבָה בְּשִׂרְצִים. כְּתִיב תוֹעֵבָה בְּנִדְהָ **כִּי כֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְגו'.** תוֹעֵבָה בְּעַבּוּרִים (דְּבָרִים ט) **וְלֹא תֵבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ וְגו'.** תוֹעֵבָה בְּשִׂרְצִים (תְּקֵרָא יד) **לֹא תֹאכַל כֹּל תוֹעֵבָה.** אָבָל אִין אֲנִי יוֹדֵעַ לְאִיָּהָ מִהֵן הוֹקְשָׁה.

רַבִּי עֲקִיבָה אָמַר: לְתוֹעֵבָה שֶׁבְּנִדְהָ הוֹקְשָׁה, מַה נִּדְהָ מְטַמָּא בְּמִשְׁאָה אִף עַבּוּרִים מְטַמָּא בְּמִשְׁאָה. אִי מַה נִּדְהָ מְטַמָּא בְּאֶבֶן מְטַמָּא אִף עַבּוּרִים מְטַמָּא עַל גְּבִי הָאֶבֶן מְטַמָּא. רַבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה.

ואית דאמרין בשם רב הסדא מודה רבי עקיבא להכמים שאין עבדום מטמא על גבי אבן כסמא. ורבנן אמרי: לתועבה שבשרצים הוקשה, מה השרץ מטמא בהיסט אף עבדום מטמא בהיסט. אי מה השרץ מטמא בכעדרשה אף עבדום מטמא בכעדרשה. רבי זעירה, רבי יצחק בר נחמן בשם רבי לעזר, רבי אבהו בשם רבי יוחנן: (תהלים ק) **ויצמדו לבעל פעור ואכלו זבחי מתים**. מה הפת מטמא בכזית, אף עבדום מטמא בכזית. אי מה הפת עד שיכניס ראש אצבעו, אף עבדום עד שיכניס ראש אצבעו. **נתיצה נתיצה** מבית המנוגע, מה בית המנוגע – עד שיכניס ראשו ורבו, אף עבדום – עד שיכניס ראשו ורבו.

אמר רבי הנגיה: זאת אומרת

[דף נ"ז ע"ב]

שאין מטמא עבדום מהנורת, דלא בן מקישה לקלים ואינו מקישה להמורים. אמר רבי מנא: מהנורת היא ולמה הוא מקישה למת השרץ, ללמוד מהם לקלים שבה.

הדא דאת אמר בעבדום שבורה. אכל בשלימה אפלו כל שהווא. דאמר רב הונא, רבי המא בר גוריון בשם רבי: הבעל, ראש גויה היה ונאפון היה (שופטים ח) **וישימו להם בעל ברית לאלהים**.

ומה טעמא דרבי עקיבא (דברים ט) **תעב תתעבנו** כנדה. מה טעמון דרבנן (שם) **שקץ תשקצנו** בשרצים. מה מקיימין רבנן טעמא דרבי עקיבא **תעב תתעבנו**, צאיהו נבליהו. מה מקים רבי עקיבא טעמון דרבנן **שקץ תשקצנו**, שקציהו נבליהו.

מנין לרבנן נבליהו? רבי שמואל, רבי אבהו בשם רבי אלעזר: (ישעיהו ל) **צא תאמר לו** – צוּאָה תאמר לו. צאיהו נבליהו. את שקורין אותו פני מלך קורין אותו פני כלב. עין כוס עין קוץ. גדיא גלייא.

רבי תנחומא בשם רב הונא: (יהושע ט) **העי אשר עם בית און מקדם לבית אל**. מקדם היו קורין אותו בית אל ועכשו קורין אותו בית און.

תני בשם רבי אלעזר: לא רצה להקרות עמדה קורין אותה עמידה. דאמר רבי אבא בר כהנא: תמן צווחין לפעלה טבא עמדה. וצווחין לרחוץ של מימי רגלים עמידה.

מה מקים רבי עקיבא **צא תאמר לו?** רבי יוסי בי רבי בון, רב הונא בשם רב יוסף: מכן שאין אומרים לאדם צא עד שיכניס ראשו ורבו.

אית מתניתא אמרה: עבדום כנדה, ומשמשיה כנדה. ואית מתניתא אמרה: עבדום כנדה, ומשמשיה כשרץ. מאן דאמר עבדום כנדה ומשמשיה כנדה – ניהא. ומאן דאמר עבדום כנדה ומשמשיה

בשרין, כל עצמו אין כתיב נדה אלא במשמשין. (ישעיהו ל) וטמאתם את צפוי פסילי בספד ואת אפדת מסכת זהבד. תפטר בחקוקים על גופה. רבי יעקב דכפר הנין אמר תפטר במשתתחה לאפוד עצמו, כענין שנאמר (שופטים ח) ויעש אותו גדעון לאפוד.

מתניתין כמאן דאמר עכו"ם כנדה ומשמשיה כנדה. ותנינן אבניו ועציו ואפרו – מטמאין בשרין. [דף נ"ח ע"א]

תפטר שהשתתחה לבית ואחר כך כנאו. והא תנינן שלשה בתים הן. תפטר שהשתתחה לבית ואחר כך חדשו. דאמר רבי זעירא רב חזנה בשם רב: המשתתחה לבית – אסרו. רבי זעירא, רבי אבהו בשם רבי יוחנן: המקדיש את הבית – מועלין בו. אמר רבי זעירא: הוי כה רבנן פליגא, מאן דאמר אסרו מועלין בו. מאן דאמר לא אסרו אין מועלין בו.

התיב רבי חגי קומי רבי יוסה: מתניתא פליגא על רבי השוקת שבפסלע אין ממלאין בה מפני שחקקה ואחר כך חברו. הא אם חברה ואחר כך חקקה לא. וההו בית לאו כמי שחקקה ואחר כך חברו הוה. מה עבד לה רב? פתר לה סיתותן של אבנים היא גמר מלאכתן.

ולית הדא פליגא על רבי יוחנן? דרבי יוחנן אמר עכו"ם שנשתברה אסורה. לא בן סכרנן מימר אם בשאינו עתיד להחזירן לפליין דברי הכל מותר. והא תנינן שלש אבנים הן.

[דף נ"ח ע"ב]

תפטר שנשתתחה לכל אבן ואבן ואחר כך כנניה.

ואפילו על רבי שמעון בן לקיש לית היא פליגא, דרבי שמעון בן לקיש אמר עכו"ם שנשתברה מותרת. לא בן סכרנן מימר אם בעתיד להחזירן לפליין דברי הכל אסור. ואמר רבי יודן אבוי דרבי: מתניתין אם הוי מונחין במקומן, לא כמי שהיא עתיד להחזירן לפליין הן ואלו במקומן הן.

רבי בא בשם רב: המשתתחה לבית – אסרו. לאילן – לא אסרו. והא תנינן: שלש אשרות הן תפטר שנשתתחה לזמורה ואחר כך נמעה. לוי אמר: השתתחה לבית – אסרו, למערה – לא אסרו. מה בין בית ומה בין מערה? אמר רבי חנניה בריה דרבי הילל: בית – היה לו שעת תלישה. מערה – לא היה לה שעת תלישה:

הלכה ב' מתני' מנין לספינה שהיא מהורה? שנאמר (משלי ל) דרך אניה בלב ים.

מנין לערוגה שהיא ששה על ששה מפהים זורעין בתוכה המשה זרעונים, ארבע בארבע רוחות ערוגה ואחת באמצע? שנאמר (ישעיהו סא) כי בארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח. זרעה תצמיח לא נאמר, אלא זרועיה תצמיח:

גמרא ולא מן היום למדת? מה ים מהור אף הספינה מהורה. ולא מן השק למדת? מה השק משמש בים ומשמש ביבשה. ספינה משמשת בים ואינה משמשת ביבשה. רבנן דמיסרין אמרי: זו ספינה של חרש, מה השק אינו מלמד על כל האמור בפרשה, יצא כלי חרש שאינו כתוב בפרשה שילמד עליו השק:

ורועיה. מעוט ורועיה שנים. אמר רבי שמואל בר סיסרטא: משנים את למד ארבעה. משנים את נותן בתחלת ששה ומצר והולך. אף ארבעה את נותן בתחלת ששה ומצר והולך. אפשר שלא יהא שם נקב אחד פנוי, ליטע בו את האמצעי.

אמר רבי יונה: עבודה פוגעת בעבודה.

[דף נ"ט ע"א]

ואין מין פוגע בהברו להובשו.

רבי יהושע בן לוי אמר: זרע ורועיה ורועיה. וברבי יהודה. דרבי יהודה אמר: ששה, זרע ורועיה ורועיה ורועיה.

רבי חגי אמר: ורועיה חמושה כל החן דאנא משבח לה אנא מחיק לה. אישתאלת לרבי הונא ספרא דסדרא, ואמר: ורועיה מלא.

רבי יוחנן בשם רבי ינאי: פולחון חוץ לששה. אם פולחון חוץ לששה ניתני תשעה. אמר רבי תנחום בוצרית: וכיני בערוגה שבערוגות היא מתניתה:

הלכה ג' מתני' מנין לפולקת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה? שנאמר (שמות י"ט) **היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה.**

מנין שפרהיזין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת? שנאמר (בראשית לד) **ויהי ביום השלישי בהיותם בואבים.**

מנין שקושרים לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח? שנאמר (ישעיהו א) **אם יהיו חטאיכם בשנים בשלג ילבינו וגו'.**

גמרא אמר רבי יוחנן: מסיני למדו, ירד משה בשלישי בשבת, אמר להן היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה, כל מי שפרש בשלישי יש באן ליל רביעי ורביעי ליל חמישי וחמישי בשלישי פלטה, בליקח טמאה, ביום מהורה. כל מי שפרש ברביעי. יש באן רביעי ליל חמישי וחמישי בשלישי פלטה, בליקח טמאה, ביום מהורה. אמר רבי יוחנן: זו בסיני, אכל לדורות או בארבע או בשש.

רבי עקיבא אומר:

[דף נ"ט ע"ב]

לעולם הן המש. וכן לדורות. תמן תנינן: הפולטת שכבת זרע ביום השלישי מהורה; דברי רבי אלעזר בן עזריה. רבי ישמעאל אומר: פעמים שהן ארבע עונות, פעמים שהן המש, פעמים שהן שש, רבי עקיבא אומר: לעולם הן המש. אם יצאת מקצת עונה הראשונה – משלימין לה מקצת עונה ששית.

הא רבי ישמעאל עבד יום עונה ולילה עונה. רבי עקיבא עבד יום עונה ולילה עונה. מה ביניהון? עונות שלמות ביניהון. רבי ישמעאל עבד מקצת עונה ככלה. ותני בן על דרבי עקיבא, לפיכך אם נכנסה מקצת עונה ראשונה – משלימין לה מקצת עונה ששית.

תני רבי אלעזר בן עזריה אומר: יום ולילה עונה ומקצת עונה ככלה. ותני בן על דרבי אלעזר בן עזריה פעמים יש שם יום וכל שהוא מהורה. שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה. (יום וכל שהוא והיא מהורה שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה.) יום וכל שהוא והיא מהורה, היך עבידא? שמשה את ביתה ערב שבת קודם לשקיעת החמה ופלטתה במוצאי שבת לאחר שקיעת החמה, הרי יש פאן יום וכל שהוא והיא מהורה. שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה, היך עבידא? שמשה את ביתה ערב שבת לאחר שקיעת החמה ופלטתה באחד בשבת קודם לשקיעת החמה, הרי יש פאן שני ימים חסר כל שהוא והיא טמאה.

אמר רבי יוחנן: מדברי כולם טבולי יום קבלו ישראל את התורה. הדיא דאת אמר בנשים. אכל באנשים כבר מהו. מה טעמא? (שמות יט) וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם.

אמר רבי יוחנן: זו דברי רבי אלעזר בן עזריה ורבי ישמעאל ורבי עקיבא. אכל דברי חכמים עד שלשה ימים. מפן והילך היא נסרחת. ואתנייא בההיא דאמר רבי זעירא בשם רבי יוחנן: (ויקרא טו) זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע. מה תורת הזב – עד שלשה ימים. אף תורת שכבת זרע – עד שלשה ימים.

אנן תנינן מרחיצין את הקטן. תני דבית רב: מרחיצין את המילה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הלכה כמי שהוא אומר מרחיצין את הקטן. אמר רבי יוסה:

[דף ס' ע"א]

על פורחך את אמר מרחיצין את הקטן. תני שמואל: לעולם אין מונעין לא שמון ולא המין מעל גבי מכה בשבת. אמר רבי יוסה: כל שעה הוה רבי זעירא רבי אומר לי תני מתניתך, ולא עוד אלא שמוזלפין המים על גבי מכה בשבת. אם אומר שפוחצין את המילה, מה בין מכתו של גדול

למכתו של קמון.

רבי אבהו בשם רבי אלעזר: הלכה כרבי אלעזר בן עזריה. רבי אבון בשם רבי אבהו: טעמיה דרבי אלעזר בן עזריה (בראשית לד) ויהי ביום השלישי בהיותם בואבים. בהיותו בואב אין כתיב כאן, אלא בהיותם בואבים בשעה שכל איברייהם בואבים עליהם.

רבי יעקב בר אהא אמר רבי אלעזר ורבי יוחנן מפקדין להייתא, כל שיקויין דאתון עבדין בחולא, עבדין בשבתא. לכן צריכה אפילו ביום השלישי שחל להיות בשבת.

שמואל אמר: מפני הסכנה. רבי יוסה בעי: אם מפני סכנה מחמין לו חמין. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבנן דתמון: מחמין לו חמין בשבת. ותני כן מהמם הוא אדם לונטית ונתנה על גבי מכה בשבת. לא יפול אדם ערבה מלאה חמין ונתנה על גבי מעיו בשבת. רבי יהושע בן לוי אמר: לית כאן אלא מותר.

בראשונה היו קושרין אותו בחלונותיהם, ויש מהן שהיה מלבין ויש מהן שהיה מאדים. והיה מתביישין אלו מאלו. חזרו להיות קושרים אותו בפתחו של היכל. ויש שנים שהיה מלבין ויש שנים שהיה מאדים. חזרו וקשרו אותו בפלע.

כתיב (ישעיהו א) לבו נא ונוכחה יאמר ה' וגו'. תני רבי אליעזר אומר (שם) אם יהיו חטאיכם בשנים וגו'. בשנים שביין שמים לארץ - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו.

רבי יהושע אומר: אם יהיו חטאיכם בשנים בשני אבות - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו.

אמר רבי יודן בר פוי: אם יהיו חטאיכם בשנים בשלג ילבינו - בראשון. ואם יאדימו בתולע בצמר יהיו - בשני.

ורבנן אמרי: אם יהיו חטאי של אדם כפי שניו - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו. אמר רבי יודן ענתררייא: בשעה שעונות קלין - בשלג ילבינו. בשעה שהן כבדין - בצמר יהיו:

הלכה ד' מתני' מנזן לסיכה שהיא בשתיה ביום הכפורים? אף על פי שאין ראיה לדבר וזכר לדבר, שנאמר (תהלים קט) ותבא במים בקרבו וכשמן בעצמותיו:

[דף ס' ע"ב]

גמרא פהדא דתני: בשבת, בין סיכה שהיא של תענוג בין סיכה שאינה של תענוג - מתר. ביום הכפורים, בין סיכה שהיא של תענוג בין סיכה שאינה של תענוג - אסור. בתשעה באב ובתענית צבור, סיכה שהיא של תענוג - אסור. שאינה של תענוג - מתר.

מִסְכַּת יְבָמוֹת פָּרָק שְׁמִינִי

א. בְּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים וַיּוֹם אָחָד, עֲמוּנִי וּמוֹאֲבִי, מִצְרֵי וְאֲדוּמִי, וְעוֹבֵד כּוֹכְבִּים, נִתְּנָן וּמִמְזוֹר שָׁבָא עַל בֵּת כַּהֵן, וְעַל בֵּת לְוִי וְעַל בֵּת יִשְׂרָאֵל - פְּסָלָהּ מִן הַכַּהֲנוּנָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: כָּל שְׂזֵרְעוּ כָשֶׁר - הִיא כְּשֶׁרָה, וְכָל שְׂזֵרְעוּ פְסוּל - הִיא פְסוּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שְׂאֵתָהּ מִתֵּר לְשֵׂא בֵתוֹ - אֵתָהּ מִתֵּר לְשֵׂא אֲלֻמְנָתוֹ, וְכָל שְׂאֵי אֵתָהּ מִתֵּר לְשֵׂא בֵתוֹ - אֵי אֵתָהּ מִתֵּר לְשֵׂא אֲלֻמְנָתוֹ, לְוִיָּהּ שְׁנֹשְׁבִית - בֵּתָהּ כְּשֶׁרָה לְכַהֲנָה, לְיוֹם הַמְזוּהָמִים בְּאֵמֶן - לֹא חֲשָׁשׁוּ לָהֶם חֻכְמִים. לְוִיָּהּ שְׁנֹשְׁבִית, וְשֹׁנְבַעְלָה בַעֲלִילַת זְנוּת - נוֹתְנִין לָהּ אֵת הַמַּעֲשֵׂר. בֵּת לְוִי מִן הַנְּתִינָה וּמִן הַמַּמְזוֹרִת - אֵין נוֹתְנִין לָהּ אֵת הַמַּעֲשֵׂר. כַּהֵן הַדְּיוּט שְׁנֹשֵׂא אֵת אֵילוֹנֵית - הָרִי זֶה מֵאֲכִילָהּ בְּתַרְוּמָה, כַּהֵן גְּדוֹל לֹא יִשָּׂא אֲנוּסָתוֹ וּמְפּוֹתָתוֹ, אֲבָל נוֹשֵׂא הוּא אֵת הַמַּמְזָאֲנָת, כַּהֵן גְּדוֹל שְׁמַת אַחֲיו - חוֹלֵץ, אִם יֵשׁ שָׁם אַחִין - אֵין חוֹלֵץ, וּמִפְּנֵי מָה אָמְרוּ: 'כַּהֵן גְּדוֹל שְׁעָשָׂה מֵאֲמָר בִּיבְמָתוֹ לֹא יִכְנָס?' שְׂאֵין מֵאֲמָר קוֹנָה קְנִין גְּמוּר.

ב. לֹא יִבְטַל אָדָם מִפְּרִיָּהּ וּרְבִיָּהּ אֲלֵא אִם כֵּן יֵשׁ לוֹ בָּנִים, בְּנֵי בָנִים הָרִי הֵן כְּבָנִים, מִת אָחָד מֵהֵן אוֹ שְׁנַעֲשָׂה אָחָד מֵהֵן, סְרִיס - אֵין רְשָׁאֵי לְבַטֵּל. אֵין הָאִישׁ רְשָׁאֵי לִישֵׁב שְׂלֵא בְּאִשָּׁה, וְהָאִשָּׁה רְשָׁאֵי לִישֵׁב שְׂלֵא בְּאִישׁ, הָאִישׁ אֵין רְשָׁאֵי לְשִׁתּוֹת כּוֹס עֲקָרִין שְׂלֵא יוֹלִיד, וְהָאִשָּׁה רְשָׁאֵה לְשִׁתּוֹת עֲקָרִין שְׂלֵא תִלַּד.

ג. הָאִישׁ אֵין רְשָׁאֵי לִישֵׂא עֲקָרָה וּזְקָנָה, אֵילוֹנֵית, קְטָנָה, וְשֹׁאֲנָה רְאוּיָה לִילַד. הָאִשָּׁה רְשָׁאֵה לְהַנְשֵׂא אֶפְלוּ לְסְרִיס, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַמְסַרְס אֵת הַזְּכָרִים - תִּיב, וְאֵת הַנְּקֻבוֹת - פְּטוּר. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: שְׁנֵי בָנִים כְּבָנָיו שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁנֹאֲמָר (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א כג, טז): "וּבְנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשׁוֹם וְאַלְיָעֶזֶר". בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים: זָכָר וּנְקֵבָה, שְׁנֹאֲמָר (בְּרַאשִׁית ה, ב): "זָכָר

וּנְקֵבָה בְּרָאִם". רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: זָכָר וּנְקֵבָה. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אוֹ זָכָר אוֹ נְקֵבָה.

ד. נִשָּׂא אִשָּׁה וְשָׁהָה עִמָּה עֶשֶׂר שָׁנִים וְלֹא יָלְדָה - אֵינוֹ רְשָׁאֵי לְבַטֵּל, אֲלֵא יוֹצִיא וַיִּתֵּן כְּתֻבָּה, שְׂמָא לֹא זָכָה לְבָנוֹת מִמֶּנָּה, וְאָף עַל פִּי שְׂאֵין רְאִיָּה לְדָבָר - זָכָר לְדָבָר, שְׁנֹאֲמָר (בְּרַאשִׁית טז, ג): "מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשִׁבְתָּ אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן", לְפִי דְרַכְנוּ לְמַדְנוּ, שְׂאֵין יִשְׁבֵּת חוּצָה לְאֶרֶץ עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן.

ה. מִי שְׁהִיָּה בַעֲלָה זָקֵן אוֹ חוֹלָה, אוֹ שְׁהִיָּה בַעֲלָה חָבוּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, אוֹ שְׁהִלֵּךְ בַעֲלָה לְמַדִּינַת הַיָּם, אוֹ שְׁחָלְתָה הִיא אוֹ שְׁנִיָּהֶם חָבוּשִׁים בְּבֵית הָאֲסוּרִים - אֵין עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָן, גֵּרְשָׁה - תִּלְךָ וְתִנְשָׂא לְאַחֵר, שְׂמָא לֹא זָכָתָה לְבָנוֹת מִמֶּנּוּ, וְעַד כַּמָּה מִתְּרַת לְהַנְשֵׂא? עַד שְׁלִשָּׁה. יֵתֵר עַל כֵּן, לֹא תִנְשָׂא אֲלֵא לְמִי שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים. נִשְׂאֵת לְמִי שְׂאֵין לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים - תִּצָּא שְׂלֵא בְּכְתֻבָּה, מִפְּנֵי שְׁנֹשֵׂאִיָּה נְשׂוּאֵי טְעוּת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל הַשּׁוֹפֵף דְּמִים - הָרִי זֶה מְבַטֵּל אֵת הַדְּמוּת, שְׁנֹאֲמָר (בְּרַאשִׁית ט, ו): "שּׁוֹפֵף דָּם הָאָדָם בְּאָדָם - דְּמוּ יִשְׁפֹּף". רַבִּי אֲלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: כָּל שְׂאֵינוֹ עוֹסֵק בְּפְרִיָּהּ וּרְבִיָּהּ - הָרִי זֶה שּׁוֹפֵף דְּמִים וּמִמַּעַט אֵת הַדְּמוּת, שְׁנֹאֲמָר: "כִּי בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת הָאָדָם וְאֵתָם פָּרוּ וּרְבוּ". בֶּן עֲזַאי אוֹמֵר: כָּל מִי שְׂאֵינוֹ עוֹסֵק בְּפְרִיָּהּ וּרְבִיָּהּ - הָרִי זֶה שּׁוֹפֵף דְּמִים, וּמְבַטֵּל אֵת הַדְּמוּת, שְׁנֹאֲמָר (בְּרַאשִׁית ט, ו): "כִּי בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת הָאָדָם" וּכְתִיב (שָׁם ט, ז): "וְאֵתָם פָּרוּ וּרְבוּ" וְגוֹ'. אָמַר לוֹ רַבִּי אֲלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה: נֵאִין דְּבָרִים כְּשֶׁהָן יוֹצִאִין מִפִּי עוֹשִׂיָּהֶן, יֵשׁ נֶאֱדָה דּוֹרֵשׁ וְאֵין נֶאֱדָה מְקַיֵּם, נֶאֱדָה מְקַיֵּם וְאֵין נֶאֱדָה דּוֹרֵשׁ, בֶּן עֲזַאי נֶאֱדָה דּוֹרֵשׁ וְאֵין נֶאֱדָה מְקַיֵּם! אָמַר לוֹ: מָה אַעֲשֶׂה? חֲשָׁקָה נִפְשִׁי בַתּוֹרָה! וַיִּתְקַיֵּם הַעוֹלָם בְּאַחֲרִים.

מִסְכַּת יְבָמוֹת פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

א. בת ישראל שנסאת לפהן, והכניסה לו עבדי מלוג ועבדי צאן ברזל. עבדי מלוג – אוכלין משלה, ועבדי צאן ברזל – אוכלין משלו. אלו הן עבדי מלוג: אם פחתו או הותירו – הרי הן שלה. ואלו הן עבדי צאן ברזל: אם פחתו או הותירו – הרי הן שלו. הכניסתן בדמים – נוטלתן בדמים. ילדים – נוטלתן נערים. נערים – נוטלתן זקנים. אלו ואלו – פרותיהן לבעל. אלו ואלו – הבעל חייב במזונותיהן, וזה וזה – אין יכולין למכור. האיש אין יכול למכור – מפני שמשעבדים לאשה, ואשה אינה יכולה למכור – מפני שפירותיהן לבעל.

ב. מת, והניחה כמו שהיא, עבדי מלוג – אינן אוכלין. כדרך שאינה אוכלת, עבדי צאן ברזל – אוכלין, מפני שהן בחזקת היותן, עד שעה שינתנו לה. הניח לה בנים – אלו ואלו אוכלין. הניחה מעברת – אלו ואלו אין אוכלין. הניח לה בנים והניחה מעברת, עבדי מלוג – אוכלין כדרך שהיא אוכלת, עבדי צאן ברזל – לא יאכלו מפני חלקו של עבר בהן; דברי רבי יהודה. רבי ישמעאל בן רבי יוסי אומר משום אביו: הבת מאכלת ואין הבן מאכיל. רבי שמעון בן יוחאי אומר: כלם לא יאכלו, שמא יהא עבר זכר, ואין לבנות במקום כלם.

ג. בת כהן שנסאת לישראל והכניסה לו עבדי מלוג ועבדי צאן ברזל, מת, והניחה כמו שהיא, עבדי מלוג – אין אוכלין, כדרך שאינה אוכלת. עבדי צאן ברזל – אוכלין, מפני שהן בחזקת היותן, עד שעה שינתנו לה.

ד. חרש שוטה וקטן שקנו עבדים – אין אוכלין בתרומה, אבל אם קנו להן בית דין, או שמנו בית דין להן אפוטרופין, או שנפלו להם בירושה ממקום אחר – הרי אלו אוכלין בתרומה.

ה. כהן שקנה עבד ולישראל, אפלו אחד ממאה בו – אינו אוכל בתרומה. אשת כהן שקנתה עבדים, ועבדיה שקנו עבדים – הרי אלו אוכלין בתרומה. עבד כהן שברח, ואשת כהן שמרדה – הרי אלו אוכלין בתרומה. לא יצא הרוצח מחוץ לגבול עיר מקלטו – בחזקת שכהן גדול קים.

ו. העבר והיבם והארוסין והחרש, וכן תשע שנים ויום אחד – פוסלין ולא מאכלין. אומר רבי שמעון: בזו מדת הדין לוקה, שאם יש מעשה לפסל – יש מעשה להאכיל, אם אין מעשה להאכיל – לא יהא מעשה לפסל. בתו פקחת הנשואה לאחיו חרש – צרתה פטורה מן החליצה ומן היבום, מקל וחמר, אם נשואי בתה נשואין – נשואי צרתה נשואין, אין נשואי בתה נשואין – לא יהו של צרתה נשואין?

ז. בתו החרשת הנשואה לאחיו פקח – צרתה חולצת ולא מתיבמת, חרשת שהשיאה אביה – הרי היא כפקחת לכל דבר. בת ישראל פקחת שנסאת לכהן חרש – אין אוכלת בתרומה, עברה – לא תאכל, ילדה – תאכל. נתחתף העבר במעיה – תאכל. בת ישראל חרשת שנסאת לכהן פקח – אינה אוכלת בתרומה. עברה – לא תאכל. ילדה – תאכל.

ח. בת כהן פקחת שנסאת לישראל שוטה – טובלת מחיק בעלה ואוכלת בתרומה לערב. עברה – לא תאכל. ילדה – לא תאכל, כל שיש לה זרע מכהן, בין זכרים בין נקבות, אפלו זרע מזרע – הרי זו אוכלת בתרומה.

ט. היתה בתה מישראל נשואה לפהן – אינה אוכלת בתרומה, עד שיהא לה זרע מכהן תחלה. כהנת שמת עברה בתוך מעיה – הרי זו אוכלת בתרומה. האשה שמקשה לילד – מחתכין את העבר במעיה, ואפלו בשבת, ומוציאין אותו אברים אברים, מפני שחיה קודמין לו. יצא

ראשו, אָפּלוּ ביום השני - אין נוגעין בו, שאין דוחין נפש מפני נפש.

מסכת יבמות פרק עשירי

א. בת ישראל פקחת, שנתארסה לכהן פקח, ולא הספיק לכנסה עד שנתחרש - אינה אוכלת בתרומה. מת והניחה לפני יבם, אָפּלוּ חרש - אוכלת. יפה כח היבם להאכיל מכח הבעל. בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח, ולא הספיק לכנסה עד שנתחרשה - אינה אוכלת בתרומה. מת והניחה לפני יבם, אָפּלוּ חרש - אוכלת. יפה כח היבם להאכיל מכח הבעל, בת ישראל פקחת שנסאת לכהן חרש - אין אוכלת. מת והניחה לפני יבם פקח - אוכלת. חרש - אינה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחפה לשם נשואין, ותבעל לשם אשות. בת ישראל חרש שנסאת לכהן פקח - אין אוכלת בתרומה. מת והניחה לפני שנתארסה לכהן פקח ונכנסה לחפה לשם נשואין, ולא הספיק לבועלה עד שנעשה פצוע דכא וכרות שפכה - הרי זו אוכלת בתרומה, הואיל ובאת לכלל התר אָפּלוּ שעה אחת. עודה ארוסה ונעשה פצוע דכא וכרות שפכה - הרי זו אינה אוכלת. אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט שנכנסה לחפה לשם נשואין, ולא הספיק לבועלה עד שמת - הרי זו כשרה לכהנה וכשרה לאכל בתרומה. בא עליה - פסלה מן הכהונה, ופסלה מלאכל בתרומה.

ב. טמטום - אין אוכל בתרומה, אשתו ועבדיו - אוכלין, משוף ומי שנולד כשהוא מהול - הרי אלו אוכלין בתרומה. אנדרוגינוס - אוכל בתרומה, אכל לא בקדשים. טמטום - אינו אוכל לא בתרומה ולא בקדשים. מי שחציו עבד וחציו בן חורין - אינו אוכל לא בתרומה, ולא בקדשים. אמר רבי אלעזר: שמעתי באנדרוגינוס שחביבין על משכבו סקילה כזכר. במה דברים אמורים? בזמן שבא

עליו דרך הזכרות, לא בא עליו דרך הזכרות - פטור.

ג. איזה הוא פצוע דכא? כל שנפצעו הבצים שלו, שנמוקו, שנקבו, ושחטרו. אמר רבי ישמעאל בן רבי יוחנן בן ברוקה: שמעתי בכרם ביבנה, מי שאין לו אלא ביצה אחת - זהו סריס חמה, וכשר. אמר רבי יוסי: מעשה באחד בכפר מנדון, שעלה לראש הזית, ונפל, ונפצעו אחת מביציו, וכא ובעל את אשתו, ומת, וכאו ושאלו את רבי יוחנן בן נורי: אשתו, מה היא שתתיבם? אמר להן: עד שאתם שואלין אותי 'מה היא שתתיבם', שאלוני: 'מהו שתאכל בתרומה'? שנפסלה מן הכהונה ופסולה מלאכל בתרומה.

ד. איזהו כרות שפכה? כל שנכרת הגיד, מן העטרה ולפנים. אם נשתייר מן עטרה לפנים, אָפּלוּ כחוט השערה סמוך לראש ומקיף את כלה - כשר. נקב מלמטה - פסול, מפני שהוא שופך. נסתם - כשר, מפני שהוא מוליד, וזהו פסול שחוזר להכשרו. מעוף וכתות, נתוק וכרות - כלם בביצים; דברי רבי יהודה. רבי אלעזר בן יעקב אומר: כלם בגיד. רבי יוסי אומר: מעוף וכתות - בביצים, נתוק וכרות - בגיד.

ה. איזה הוא סריס חמה? כל ששטה עשרים שנה ולא הביא שתי שערות, אף על פי שהביא לאחר מאן - הרי הוא כסריס לכל דבריו. ואלו הן סימניו: כל שאין לו זקן, ושערו לקוי, ובשרו מחליק. רבי שמעון בן גמליאל אומר משום רבי יהודה בן יאיר: כל שאין מימיו מעלין רתיחות, ויש אומרים כל שמטיל מים ואינו עושה כפה, ויש אומרים: כל ששכבת זרע דוחה. ויש אומרים: כל שאין מי רגליו מחמיצים. אחרים אומרים: כל שרוחץ בימות הגשמים ואין בשרו מעלה הבל. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כל שקולו לקוי, ואין נכר בין אשה לאיש.

ו. וְאִיזוֹ הִיא אֵילוּנִית? כָּל שֶׁהִיא בַת עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא הִבִּיאָה שְׁתֵּי שַׁעֲרוֹת, וְאִפְּלוּ הִבִּיאָה לְאַחַר מִכָּאן - הָרִי הִיא כְּאֵילוּנִית לְכָל דְּבָרֶיהָ. אֵלוּ הֵן סִמְנֵיהָ: כָּל שָׂאִין לָהּ דָּדִים, וּמִתְקַשָּׁה בַשַּׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שָׂאִין לָהּ שְׁפוּלֵי מַעֲיִם כְּנָשִׁים. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: כָּל שְׁקוּלָה עֹבָה, וְאִין נִכְרַת בֵּין אִשָּׁה לְאִישׁ.

מִסְכַּת יְבָמוֹת פֶּרֶק אֶחָד עָשָׂר

יא. טוֹמְטוֹם שְׁקָדֵשׁ - קְדוּשָׁיו קְדוּשָׁיִן. נִתְקַדֵּשׁ - קְדוּשָׁיו קְדוּשָׁיִן. חוֹלֵץ וְחוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ. אִם יֵשׁ שֵׁם אַחִים - אִין חוֹלֵץ וְאִין מִיבָם, אֲבָל מִיבָמִין אֵת אִשְׁתּוֹ. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי הֵינְדָה אוֹמֵר: לֹא חוֹלֵץ וְחוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, מִיבָם וְלֹא מִיבָמִין אֵת אִשְׁתּוֹ, שְׁמָא יִקְרַע וְיִמְצָא סָרִיס חִמָּה.

ב. סָרִיס חִמָּה, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס, וְאֵחָ מֵאֵם, וְגַר, וְעַבְדֵי מִשְׁחָרָר - לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מִיבָמִין. כִּיצַד? מֵתוֹ וְהִנִּיחוּ נָשִׁים, וְלֶהֱם אַחִים, כְּאוֹ אַחִים וְעָשׂוּ מֵאֶמֶר, נִתְּנוּ גִט וְחָלְצוּ - לֹא עָשׂוּ כְּלוֹם. בְּעָלוּ - פָּסְלוּ מִן הַכְּהוּנָה, וְחִיבִין בְּקָרְבָן. מֵתוֹ אַחִים וְהִנִּיחוּ נָשִׁים, וְלֶהֱם אַחִים, כְּאוֹ הֵם וְעָשׂוּ מֵאֶמֶר, נִתְּנוּ גִט אוֹ חָלְצוּ - לֹא עָשׂוּ כְּלוֹם, וְאִם בְּעָלוּ - פָּסְלוּ מִן הַכְּהוּנָה וְחִיבִין בְּקָרְבָן.

ג. פְּצוּעַ דֶּכָּא, וְכֹרֹת שְׁפָכָה, וְסָרִיס אָדָם, וְזָקֵן - אוֹ חוֹלְצִין אוֹ מִיבָמִין. כִּיצַד? מֵתוֹ וְהִנִּיחוּ נָשִׁים, וְלֶהֱם אַחִים, כְּאוֹ אַחִים וְעָשׂוּ מֵאֶמֶר, נִתְּנוּ גִט אוֹ חָלְצוּ - מֵה שְׁעָשׂוּ - עָשׂוּ. אִם בְּעָלוּ - קָנּוּ וּפְטָרוּ אֵת הַצָּרוֹת. מֵתוֹ אַחִים וְהִנִּיחוּ נָשִׁים, וְלֶהֱם אַחִים, כְּאוֹ הֵם וְעָשׂוּ מֵאֶמֶר, נִתְּנוּ גִט אוֹ חָלְצוּ - מֵה שְׁעָשׂוּ עָשׂוּ, אִם בְּעָלוּ - קָנּוּ וּפְטָרוּ אֵת הַצָּרוֹת, וְאִסּוּרִים לְקַיָּם, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים כג, ב): "לֹא יָבֹא פְצוּעַ דֶּכָּא" וְגו'.

ד. זָזָה וְזָזָה אֵינוֹ זִכָּאי בִירוּשָׁתָהּ. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הָרֵאשׁוֹן זִכָּאי בִירוּשָׁתָהּ.

ה. הָאִשָּׁה שֶׁהִלֵּךְ בְּעֵלָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְכָאוּ וְאָמְרוּ לָהּ: 'מַת בְּעֵלֶיךָ', וְהוֹרוּהָ בֵּית דִּין לְהַשְׁאֵל, הִלְכָה וְנִשְׁאֵת אֶלְמָנָה לְכַהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחַלּוּצָה לְכַהֵן הַדְּיוּט - חִיבַת קָרְבָן עַל כָּל בִּיאָה וְבִיאָה; דְּבָרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: קָרְבָן אֶחָד עַל הַכֹּל, מוֹדִים חֻכְמִים לְרַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁאֵם נִשְׁאֵת לְחֻמְשָׁה בְּנֵי אָדָם, שְׁחִיבַת קָרְבָן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם עָשׂוּ בֵּית דִּין הוֹרְתֵן כְּדוֹדֵן, אִישׁ בְּאִשָּׁה, נִשְׁאֵת עַל פִּי עֲדִים כְּשִׁגְגַת אִישׁ בְּאִשָּׁה.

ו. הָאִשָּׁה שֶׁהִלְכָה הִיא וּבְעֵלָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, בְּאֵתָהּ וְאָמְרָה: 'מַת בְּעֵלִי', נִשְׁאֵת עַל פִּי עֲצָמָה, הִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, בָּאָה וְאָמְרָה: 'מַת בְּעֵלִי', נִשְׁאֵת עַל פִּי עֲצָמָה, וְהָרִי כֵּלָן מִמְשָׁכִין וְכָאִין - תִּצָּא מִכְּלָן וּמִתַּרְתֵּן לְרֵאשׁוֹן. בִּיאָתָהּ וְחִלְצָתָהּ מֵאִחִין שֶׁל הָרֵאשׁוֹן - פּוֹטְרַת צְרוּתֶיהָ. מִן הַשְּׁנִי וּמִן הַשְּׁלִישִׁי - אִין פּוֹטְרַת צְרוּתֶיהָ, אִם כָּא עֲלֶיהָ שְׁנֵי לְשֵׁם אִישׁוֹת לְאַחַר מִיתַת הָרֵאשׁוֹן - בִּיאָתָהּ אוֹ חִלְצָתָהּ מֵאִחִיו שֶׁל שְׁנִי - פּוֹטְרַת צְרוּתֶיהָ. מִן הַשְּׁלִישִׁי מִן הָרַבִּיעִי - אִין פּוֹטְרַת צְרוּתֶיהָ.

ז. הָאִשָּׁה שֶׁהִלֵּךְ בְּעֵלָהּ וּבְנָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, כְּאוֹ וְאָמְרוּ לָהּ: מַת בְּנֶךְ וְאַחַר כֶּךָ מַת בְּעֵלֶיךָ, וְנִתְּיָבָמָה, וְאַחַר כֶּךָ אָמְרוּ לָהּ: חִלוּף הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רֵאוּיָה לְהִתְיַבֵּם אֶלָּא לְהַנְשֵׂא. כָּל וְלָדוֹת שְׁלִידָה - הָרִי אֵלוּ מִמְזוּרִים. אָמְרוּ לָהּ: 'מַת בְּעֵלֶיךָ וְאַחַר כֶּךָ מַת בְּנֶךְ', וְנִשְׁאֵת, וְאַחַר כֶּךָ אָמְרוּ לָהּ: 'חִלוּף הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רֵאוּיָה לְנִשְׂאֵ אֶלָּא לְהִתְיַבֵּם', כָּל וְלָדוֹת שְׁלִידָה בְּחֵי יְבָמָה - הָרִי אֵלוּ מִמְזוּרִים; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר שְׁאֵמַר מִשּׁוֹם רַבִּי עֲקִיבָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אִין מְזוּר בִּיבָמָה. אָמְרוּ לָהּ: 'מַת בְּעֵלֶיךָ', וְנִשְׁאֵת, וְאַחַר כֶּךָ אָמְרוּ לָהּ: 'קַיָּם הִיָּה וְמַת' - הָרִי זוֹ יוֹצֵאת בְּגִט. כָּל וְלָדוֹת שְׁלִידָה בְּחֵי בְּעֵלָהּ - הָרִי אֵלוּ מִמְזוּרִים, לְאַחַר מִיתַת בְּעֵלָהּ - כְּשָׂרִים. אָמְרוּ לָהּ: 'מַת בְּעֵלֶיךָ', וְנִתְקַדְּשָׁה, וְאַחַר כֶּךָ אָמְרוּ לָהּ: 'קַיָּם הִיָּה וְמַת'; הָרִי זוֹ יוֹצֵאתָ בְּגִט

וְחַלִּיצָה, וְכָל וְלָדוֹת שִׁילְדָה בְּחַיֵּי בַעֲלָהּ - מְמֹזְרִים, לְאַחַר מִיתַת בַּעֲלָהּ - כְּשֵׁרִים. אָמְרוּ לָהּ: 'מֵת יִבְמִיד', וְנִשְׂאָת, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לָהּ: 'קַיִם הָיָה וּמֵת', לֹא שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִנָּשֵׂא אֲלֵא לְהִתְיַבֵּם - הָרִי זֶה יוֹצֵאָה בְּגֹט, וְכָל וְלָדוֹת שִׁילְדָה בְּחַיֵּי יִבְמָה - מְמֹזְרִים; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר שְׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה. וְחֻקֵּימִים אוֹמְרִים: אֵין מְמֹזְרִים מִיִּבְמָה.

ח. מִי שֶׁהִלְכָה אִשְׁתּוֹ לְמַדִּינַת הַיָּם, בָּאוּ וְאָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לוֹ: 'קִיַּמְתָּ הִיָּתָה וּמֵתָה' - הָרִי זֶה יִקַּיִם, וְהַנִּלְד הָרֵאשׁוֹן מְמֹזֵר וְהָאַחֲרוֹן אֵינוֹ מְמֹזֵר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר: כָּל שְׁפוֹסֵל עַל יְדֵי אַחֲרִים - פּוֹסֵל עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, וְכָל שְׂאִין פּוֹסֵל עַל יְדֵי אַחֲרִים - אֵין פּוֹסֵל עַל יְדֵי עֲצָמוֹ. אָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לְמַדִּינַת הַיָּם, וְאָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְאָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְהָרִי כֻּלָּן מְמַשְׁמֶשֶׁת וּבָאוֹת, הָרֵאשׁוֹנָה אִשְׁתּוֹ, וּפּוֹטְרַת צָרְתָהּ, וְהַשְּׂאָר כֻּלָּן אֵינָן נָשִׁי. וְאִם בָּא עַל הַשְּׂנִיָּה לְשֵׁם אִישׁוֹת, לְאַחַר מִיתַת הָרֵאשׁוֹנָה - שְׂנִיָּה אִשְׁתּוֹ, פּוֹטְרַת צָרוּתֶיהָ, וְהַשְּׂאָר כֻּלָּן אֵין נָשִׁי. אָמְרוּ לוֹ: 'בִּתְךָ מֵתָה תְּחַלֶּה, וְאַחַר כֵּךְ מֵת אַחִיד', עֲמַד וַיִּבֶס אֶת צָרְתָהּ, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לוֹ: 'חֲלוּף הָיָה הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִתְיַבֵּם'. כָּל וְלָדוֹת שִׁילְדָה - הָרִי אֵלוֹ מְמֹזְרִים. אָמְרוּ לוֹ: 'אַחִיד מֵת תְּחַלֶּה, וְאַחַר כֵּךְ מֵתָה בִּתְךָ', הִלְכָה צָרְתָהּ, וְנִשְׂאָת לְאַחַר, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לוֹ: 'חֲלוּף הָיָה הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִנָּשֵׂא אֲלֵא לְהִתְיַבֵּם'. כָּל וְלָדוֹת שִׁילְדָה בְּחַיֵּי יִבְמָה - הָרִי אֵלוֹ מְמֹזְרִים; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר שְׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה, וְחֻקֵּימִים אוֹמְרִים: אֵין מְמֹזְרִים בִּיִּבְמָה.

ט. חֲרַשׁ שֶׁנִּחְלַץ, וְחֲרַשְׁתּוֹ שֶׁחֻלְצָה, וְהַחֻלְצָת מִן הַשׁוֹטָה, וְכֵן שׁוֹטָה שֶׁחֻלְצָה, וְחֻלְצָת מִן הַקָּטָן - תִּצָּא הִיא וְשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר

דְּבָרִים בָּהּ; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר שְׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה, וְחֻקֵּימִים אוֹמְרִים אֵין מְמֹזְרִים בִּיִּבְמָה.

י. בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים יוֹם אֶחָד שָׁבָא עַל יִבְמָתוֹ וּמֵת - חוֹלְצַת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת, שְׂבִיִּאת בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים יוֹם אֶחָד כְּמֵאֵמֶר בְּגִדּוֹל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמַר: אוֹ חוֹלְצַת אוֹ מִתְיַבֶּמֶת, שָׂאֵם בִּיאָתוֹ בִּיאָה - תְּתִיבֶם, שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ שֶׁל רֵאשׁוֹן. אֵין בִּיאָתוֹ בִּיאָה - תְּתִיבֶם, שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׂנִי.

יא. בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים יוֹם אֶחָד, שָׁבָא עַל יִבְמָתוֹ - פּוֹסֵל עַל יְדֵי אַחִין בְּדָבָר אֶחָד, וְהָאִחִין פּוֹסֵלִין עַל יְדוֹ בְּאַרְבַּעַת דְּבָרִים. הוּא פּוֹסֵל עַל יְדֵי אַחִין בְּבִיאָה, וְהָאִחִין פּוֹסֵלִין עַל יְדוֹ: בְּבִיאָה, בְּגֹט, בְּמֵאֵמֶר וּבְחֻלְצָה. וְכֵשֶׁם שֶׁהוּא אֵין פּוֹסֵל עַל יְדֵי אַחִין - בְּמֵאֵמֶר, בְּגֹט, וּבְחֻלְצָה, וְהִלְכָה לְמַדִּינַת הַיָּם, וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְאָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְאָמְרוּ לוֹ: 'מֵתָה אִשְׁתְּךָ', וְנִשָּׂא אֶת אַחֹתָהּ, וְהִלְכָה לָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְהָרִי כֻּלָּן מְמַשְׁמֶשֶׁת וּבָאוֹת, הָרֵאשׁוֹנָה אִשְׁתּוֹ, וּפּוֹטְרַת צָרְתָהּ, וְהַשְּׂאָר כֻּלָּן אֵינָן נָשִׁי. וְאִם בָּא עַל הַשְּׂנִיָּה לְשֵׁם אִישׁוֹת, לְאַחַר מִיתַת הָרֵאשׁוֹנָה - שְׂנִיָּה אִשְׁתּוֹ, פּוֹטְרַת צָרוּתֶיהָ, וְהַשְּׂאָר כֻּלָּן אֵין נָשִׁי. אָמְרוּ לוֹ: 'בִּתְךָ מֵתָה תְּחַלֶּה, וְאַחַר כֵּךְ מֵת אַחִיד', עֲמַד וַיִּבֶס אֶת צָרְתָהּ, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לוֹ: 'חֲלוּף הָיָה הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִתְיַבֵּם'. כָּל וְלָדוֹת שִׁילְדָה - הָרִי אֵלוֹ מְמֹזְרִים. אָמְרוּ לוֹ: 'אַחִיד מֵת תְּחַלֶּה, וְאַחַר כֵּךְ מֵתָה בִּתְךָ', הִלְכָה צָרְתָהּ, וְנִשְׂאָת לְאַחַר, וְאַחַר כֵּךְ אָמְרוּ לוֹ: 'חֲלוּף הָיָה הַדְּבָרִים, לֹא שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה לְהִנָּשֵׂא אֲלֵא לְהִתְיַבֵּם'. כָּל וְלָדוֹת שִׁילְדָה בְּחַיֵּי יִבְמָה - הָרִי אֵלוֹ מְמֹזְרִים; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר שְׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה, וְחֻקֵּימִים אוֹמְרִים: אֵין מְמֹזְרִים בִּיִּבְמָה.

יב. בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים יוֹם אֶחָד שָׁבָא עַל יִבְמָתוֹ, וְחֲזַר וּבָא עַל צָרְתָהּ - פּוֹסֵל עַל יְדֵי עֲצָמוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמַר: לֹא פְּסֵל, שָׂאֵם בִּיאָתוֹ עַל הָרֵאשׁוֹנָה בִּיאָה - אֵין בִּיאָתוֹ עַל הַשְּׂנִיָּה בִּיאָה, שְׂאִין בִּיאָה אַחַר בִּיאָה. אֵין בִּיאָתוֹ עַל הָרֵאשׁוֹנָה בִּיאָה - אֵין בִּיאָתוֹ עַל הַשְּׂנִיָּה בִּיאָה. בְּמָה דְּבָרִים אָמְרִים? בְּבִיאַת בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים יוֹם אֶחָד, אֲבָל חֲרַשׁ שׁוֹטָה וְקָטָן שֶׁבְּעָלוֹ - קָנָה וּפְטָרוֹ אֶת הַצָּרוֹת.

יג. שוֹטָה וְקָטָן שֶׁנִּשְׂאוּ נָשִׁים וּמְתוֹ, נְשִׂיָהּם פְּטוּרוֹת מִן הַחֲלִיצָה. זֶה הַכֹּלֵל, כָּל בִּיאָה שְׂצָרִיכָה דַעַת - אֵינָה בִּיאָה, שְׂאִין צְרִיכָה דַעַת - הֲרִי זֶה בִּיאָה.

מִסְכַּת יְבָמוֹת פֶּרֶק שְׁנַיִם עָשָׂר

א. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בְּאֵנוּסַת אָבִיו וּמִפְתָּת אָבִיו, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא יח, ז): "עֲרוֹת אִשְׁתְּ אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה" וְגו'. וְלִהְלֵךְ הוּא אוֹמֵר (דְּבָרִים כג, א): "לֹא יִקַּח אִישׁ אֶת אִשְׁתְּ אָבִיו וְלֹא יִגְלֶה כִּנְף אָבִיו", וְאוֹמֵר (שָׁם כב, יט): "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשְׁהָ" וְגו'. הַגִּיּוֹרֹת שֶׁנִּתְגַּיְרוּ בְּיָדָה עִמָּה - לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין, הֵיתָה הוֹרְתֵן שְׁלֵא בְקַדְשָׁה וְלִדְתֵן שְׁלֵא בְקַדְשָׁה, וְלֹא חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין, וְאִין חִיבִין מִשּׁוּם אִשְׁתְּ אַח. הֵיתָה הוֹרְתֵן שְׁלֵא בְקַדְשָׁה וְלִדְתֵן בְּקַדְשָׁה - אוֹ חוֹלְצִין אוֹ מִיבְמִין, אָבֵל חִיבִין מִשּׁוּם אִשְׁתְּ אַח. הֵיתָה הוֹרְתֵן וְלִדְתֵן בְּקַדְשָׁה - הֲרִי הֵם כִּישְׂרָאֵל לְכֹל דְּבַר.

ב. חֲמַשׁ נָשִׁים שֶׁנִּתְעַרְבוּ וְלִדּוֹתֵיהֶן וְהַגִּדּוּלוֹ הַתְּעוּרוֹבוֹת, וְנִשְׂאוּ נָשִׁים וּמְתוֹ. מִקְצָתֵן אַחִין וּמִקְצָתֵן אִין אַחִין - הָאֶחָיִן חוֹלְצִין. שְׂאִין אַחִין - מִיבְמִין. מִקְצָתֵן כִּהְנִים וּמִקְצָתֵן אִין כִּהְנִים. הַכִּהְנִים - חוֹלְצִין. וְשְׂאִינִם כִּהְנִים - מִיבְמִין. מִקְצָתֵן אַחִין וּמִקְצָתֵן כִּהְנִים - חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין. סֶפֶק שְׁהִיא אִמוֹ סֶפֶק שְׁהִיא בְתוֹ, סֶפֶק שְׁהִיא אֶחָתוֹ - חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין. זֶה הַכֹּלֵל, כָּל הַסְּפֻקוֹת בִּיבְמָה - חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין.

ג. כִּיצַד חוֹלֵץ אָדָם לְאִמוֹ מִסְּפֵק? אִמוֹ וְאִשְׁהָ אַחֲרָת, לֵהֵן שְׁנֵי זְכָרִים, וְחִזְרוּ וְיָלְדוּ שְׁנֵי זְכָרִים בְּמַחְבֵּא, וְכֹא בְנָה שֶׁל זֶה וְנִשְׂא אִמָּה שֶׁל זֶה, וּמֵת בְּלֹא בָנִים - זֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהּ וְזֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהּ, נִמְצָא כָּל אֶחָד וְאֶחָד חוֹלֵץ לְאִמוֹ מִסְּפֵק. כִּיצַד חוֹלֵץ אָדָם לְאֶחָתוֹ מִסְּפֵק? אִמוֹ וְאִשְׁהָ אַחֲרָת שִׁילְדוּ שְׁתֵּי נְקֻבוֹת, חִזְרוּ וְיָלְדוּ שְׁתֵּי נְקֻבוֹת בְּמַחְבֵּא, וְכֹא אַחִיהֶם שְׁלֵא מֵאִתָּהּ הָאֵם וְנִשְׂאוּ וּמְתוֹ בְּלֹא בָנִים - זֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהּ, וְזֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהּ, נִמְצָא, אָדָם זֶה חוֹלֵץ

לְאֶחָתוֹ מִסְּפֵק. כִּיצַד חוֹלֵץ אָדָם לְבָתוֹ מִסְּפֵק? אִשְׁתּוֹ וְאִשְׁהָ אַחֲרָת שִׁילְדוּ שְׁתֵּי נְקֻבוֹת בְּמַחְבֵּא, וְכֹא אַחִיהֶם וְנִשְׂאוּ, וּמְתוֹ בְּלֹא בָנִים - חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהּ, נִמְצָא אָדָם זֶה חוֹלֵץ לְבָתוֹ מִסְּפֵק, וְזֶה חוֹלֵץ לְבָתוֹ מִסְּפֵק.

ד. כִּהְנֵת שֶׁנִּתְעַרְבוּ וְלָדָה בּוֹלַד שֶׁפָּחַתָּה - אִין אוֹכְלִין בְּמוֹרָם מִקְדָּשֵׁי הַקֹּדֶשִׁים, שְׂאִין עֲבָדֵי כִּהְנִים אוֹכְלִין בְּמוֹרָם מִקְדָּשֵׁי הַקֹּדֶשִׁים. אָבֵל אוֹכְלִין בְּמוֹרָם מִקְדָּשֵׁים קָלִים, שְׁעַבְדֵי כִּהְנִים אוֹכְלִין מֵהֶם, שְׁנִיָּהּ יוֹצֵאִין לַגֵּר וְנוֹטְלִין חֶלֶק אֶחָד, שְׂאִין נוֹתְנִין לְעַבְדֵי אֵלָא אִם כֵּן הִיָּה רַבּוֹ עִמּוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: יָכוֹל לוֹמַר לוֹ: 'אִם בְּרִשּׁוֹת רַבִּי כִּהְנֵת אֲנִי - תָּן לִי בְּרִשּׁוֹת רַבִּי! וְאִם לֹא - תָּן לִי בְּרִשּׁוֹת עֲצָמֵי'. הַגִּדּוּלוֹ הַתְּעוּרוֹבוֹת וְשִׁחְרָרוֹ זֶה אֵת זֶה - אֵינֵן אוֹכְלִין בְּתְרוּמָה מִקְדָּשֵׁים קָלִים, שְׂאִין הַזְּרִים אוֹכְלִין מֵהֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מוֹכֵר אֵת הַתְּרוּמָה וְלוֹקַח בְּדַמְיָהּ חֵלִין; שְׁכָל שְׂאִינוֹ אוֹכֵל קָדָשִׁי אַחֲרֵים - אֵינּוֹ אוֹכֵל קָדָשִׁי עֲצָמוֹ.

ה. מִי שְׁלֵא שְׁהֵתָה אַחַר בַּעֲלָה שְׁלִשָּׁה חֲדָשִׁים, וְנִשְׂאָת וְיָלְדָה, וְאִין יָדוּעַ אִם בְּחֻזְקַת הָרֵאשׁוֹן הוּא - הֲרִי הוּא בְּנוֹ שֶׁל רֵאשׁוֹן. וְאִם בְּחֻזְקַת הַשֵּׁנִי הוּא - הֲרִי הוּא בְּנוֹ שֶׁל הַשֵּׁנִי. סֶפֶק בֵּין תְּשַׁעָה לְרֵאשׁוֹן סֶפֶק בֵּין שְׁבַעָה לְאַחֲרוֹן, הִכָּה אֵת זֶה וְחִזְרוּ וְהִכָּה אֵת זֶה, קָלֵל אֵת זֶה וְחִזְרוּ וְקָלֵל אֵת זֶה - הֲרִי זֶה פְּטוּר. הִכָּה שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד, קָלֵל שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד - חִיב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַמַּכָּה אֵת אָבִיו וְאֵת אַחֵר כָּאֶחָת - פְּטוּר. הַמַּקְלֵל אֵת אָבִיו וְאֵת אַחֵר כָּאֶחָת - חִיב. הֵיּוֹ לֵה בָנִים מִן הָרֵאשׁוֹן וּבָנִים מִן הַשֵּׁנִי - הֵן לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מִיבְמִין, וְכֵן הוּא לֵהֵן - לֹא חוֹלֵץ וְלֹא מִיבְמִין. הֵיּוֹ לוֹ אַחִין מִן הָרֵאשׁוֹן, וְאַחִין מִן הַשֵּׁנִי שְׁלֵא מֵאִתָּהּ הָאֵם - הוּא לֵהֵן חוֹלֵץ וּמִיבְמִין, וְהֵן לוֹ - אֵלּוֹ חוֹלְצִין וְאֵלּוֹ מִיבְמִין.

ו. הָאִשְׁהָ שִׁצָּא עֲלֶיהָ שֵׁם רַע - וְלִדּוֹת כְּשִׁרְזִין, מִפְּנֵי שֶׁהֵן בְּחֻזְקַת הַבַּעַל. רַבִּי

יהודה אומר: שניהן מבית אב אחד – נוטלין חלק אחד.

ז. מצות חליצה בשלשה, שיהו יודעין לקרות כעין דינים. רבי יהודה אומר: בחמשה. אמר רבי אלעזר ברבי שמעון: מעשה וחליצה לפני רבי ישמעאל ביחידי בליה.

ח. חליצה בסנדל שנפחת¹ ומקבל את רב הרגל, במנעל שנפרס² וחופה את רב הרגל, בסנדל של שעם³, בסנדל של סיב⁴, ובקב הקטע⁵, במוק⁶, ובסמיכת הרגלים⁷, באנפליא של עור. והחולצת מן הגדול – בין עומד בין יושב, בין מטה. והחולצת מן הסומא – חליצתה כשרה. אבל במנעל הנפרס, ואינו חופה את רב הרגל, בסנדל שנפחת ואינו מקבל רב הרגל, ובסמיכות הידים, ובאנפליא של בגד⁸, וחולצת מן הקטן – חליצתה פסולה. אמר רבי יהודה: אילו ראה רבי אליעזר בסנדל של עץ, עכשו היה אומר עליו: 'הרי הוא פסנדל לכל דבר'. אמר רבי יוסי: מצאתי זקן אחד מנציבין, נמתי לו: 'כלום אתה בקי ברבי

יהודה בן בתירה? אמר לי: 'הן! ועל שלחני היה תדיר'. אמרתי לו: 'ראית כשהוא חולץ מימדי? גם לי: 'הן! נמתי לו: 'במה ראיתו, במנעל או בסנדל? גם לי: 'וכי חולצין במנעל? אמרתי לו: 'אם כן, מה ראה רבי מאיר לומר: חליצה במנעל – חליצתה כשרה? רבי יעקב אומר משמו: מודה היה רבי מאיר, שחולצין במנעל לכתחלה.

ט. קטנה שחליצה – תחלץ משתגדיל. אם לא חליצה – חליצתה פסולה; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: אם לא חליצה – חליצתה כשרה. נשמטו לו רצועות מנעל וסנדל, או שנשמט רוב הרגל – חליצתה פסולה. אם רצה לחזור – לא יחזר. חליצה ולא רקקה, ולא קראה – חליצתה כשרה. אם רצה להחזיר – לא יחזיר. רקקה ולא קראה ולא חליצה – חליצתה פסולה. קראה אבל לא רקקה ולא חליצה – לא עשה כלום, ויכול לחזור.

י. חליצה מטעת – כשרה. חלץ לה, הוא מתכונן והיא אינה מתכוננת. היא מתכוננת והוא אין מתכונן – חליצתה פסולה. חליצה מעשית, בבית דין של ישראל – כשרה. בבית דין של עובדי כוכבים – פסולה. בעובדי כוכבים היו חובטין אותו, ואומרים לו: 'עשה מה שרבי פלוני אומר לך'.

יא. חולצין לאשה אף על פי שאין מכירין אותה, ממאנין לאשה אף על פי שאין מכירין אותה, לפיכך האשה שאמרה: 'חליצתי' – תביא ראיה לדבריה. 'מאנתי' – תביא ראיה לדבריה.

יב. בראשונה היו כותבין שטר חליצה: קרבת לקדמנא ושרת סיניה מרגליה דימינא⁹, ורקת קדמנא רק דמתחזיא,

⁹ קרבה לפנינו, והתירה נעלו הימנית מעל רגלו.

¹ מן הסנדל אבל עודנו מקבל את רב הרגל.
² שנקרע קצת.
³ קליפי עץ הנקרא גמא.
⁴ עקר ושרש.
⁵ אדם שנקטעו רגליו, והוא הולך על ידיו, ומשים את ידיו ופאתי רגליו בכתמים של עור, בתיכות עץ הקוקות כמו קב.
⁶ נעל של לבד, והוא קשה ומגון.
⁷ התיכות העץ הקוקות כדי להשים בהן את פאתי רגליו ולסמכן – חליצתן כשרה.
⁸ הינו שהנעל היתה של בגד אף היתה מכסה ומחפה בשל עור.

בְּחַיֵּי אָבִיָּהּ - אֵין קְדוּשִׁיָּהּ קְדוּשִׁין, וְאֵין נִשְׂוָאָיָהּ נִשְׂוֵאֵין.

ב. הַמְמַאֲנָת בְּאִישׁ - אֵין לָהּ כְּתָבָה. נִתֵּן לָהּ גֵּט - יֵשׁ לָהּ כְּתָבָה. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אָמַר: אֵין מַעֲשֵׂה הַקְּטָנָה כְּלוּם. אֵין בְּעֵלָה זְכָאִי - לֹא בְּמִצִּיאָתָהּ, וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּבִהְפָּרַת נְדָרֶיהָ, וְיִוְרָשָׁה, וּמִטְּמֵא לָהּ. כָּלְלוּ שֶׁל דָּבָר: הָרִי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר, אֲלֵא שְׂיֻצָאָה הֵימְנוּ בְּמֵאוּן. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר: בְּעֵלָה זְכָאִי בְּמִצִּיאָתָהּ, וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּבִהְפָּרַת נְדָרֶיהָ, וְיִוְרָשָׁה, וּמִטְּמֵא לָהּ; כָּלְלוּ שֶׁל דָּבָר: הָרִי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר, אֲלֵא שְׂיֻצָאָת מִמֶּנּוּ בְּמֵאוּן. אָמַר רַבִּי יִשְׁמַעֵאל: חֲזַרְתִּי עַל כָּל מִדַּת חֻכְמִים, וְלֹא מִצָּאִיתִי אָדָם שֶׁמִּדַּתוֹ שְׁוָה בְּקִטְנוּת, חוּץ מִרַבִּי אֲלִיעֶזֶר, וְרוּאָה אֲנִי אֶת דְּבַרֵּי רַבִּי אֲלִיעֶזֶר מִדְּבַרֵּי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁרַבִּי אֲלִיעֶזֶר הִשְׁוָה אֶת מִדּוֹתָיו, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ חָלַק.

ג. הַמְמַאֲנָת בְּאִישׁ, וְהַחֲזִירָה אֵלָיו וְמַת - או חוֹלְצַת או מְתִיבַמַּת. גֵּרָשָׁה וְהַחֲזִירָה לוֹ - או חוֹלְצַת או מְתִיבַמַּת. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אָמַר: חוֹלְצַת וְלֹא מְתִיבַמַּת, מִפְּנֵי שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו שְׁעָה אַחַת. מוֹדִים חֻכְמִים לְרַבִּי אֲלִיעֶזֶר, בְּקִטְנָה שֶׁהִשְׁיֵאָה אָבִיָּהּ, וּגְרָשָׁה, וְהַחֲזִירָה אֵלָיו וְמַת - שֶׁחוֹלְצַת וְלֹא מְתִיבַמַּת, מִפְּנֵי שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו שְׁעָה אַחַת, מִפְּנֵי שֶׁגְּרוּשִׁיָּה גְּרוּשִׁין גְּמוּרִים, וְאֵין חֲזַרְתָּה חֲזָרָה גְּמוּרָה. כְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שֶׁגְּרָשָׁה קִטְנָה וְהַחֲזִירָה קִטְנָה, אָבֵל גְּרָשָׁה קִטְנָה וְהַחֲזִירָה גְּדוּלָה, או גְּרָשָׁה קִטְנָה וְהַחֲזִירָה קִטְנָה, וּגְדוּלָה תַּחְתּוּי וְמַת, או חוֹלְצַת או מְתִיבַמַּת, מִשּׁוּם רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אָמְרוּ: חוֹלְצַת וְלֹא מְתִיבַמַּת, מִפְּנֵי שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו שְׁעָה אַחַת.

ד. זֶה הַכֹּלל: גֵּט אַחַר מֵאוּן - אֲסוּרָה לְחֹזֵר לוֹ, מֵאוּן אַחַר גֵּט - מִתְּרַת לְחֹזֵר לוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, וְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קֶרְחָה אָמְרִים: בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ, הוֹאִיל וְיֻצְאָתָהּ הֵימְנוּ בַּגֵּט - אֲסוּרָה לְחֹזֵר לוֹ. מַעֲשֵׂה בְּאַחַת שְׁנֵשֵׁאֵת יְתוּמָה, וּגְרָשָׁה, וְהַחֲזִירָה

וְאִמְרַתָּ¹⁰ (דְּבָרִים כה, ט): "כִּכָּה יַעֲשֶׂה" וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה: חֲלִיצָה מְעַכְבֶּת וְאֵין רִקִּיקָה מְעַכְבֶּת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֲלִיעֶזֶר אָמַר: הוֹאִיל וְלֹא רִצָּה לְהִקִּים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל, יָבֵא וַיִּטַּל לוֹ הַשֵּׁם תַּחַת הַשֵּׁם (דְּבָרִים כה, י): "וְיִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל" וְגו'.

יג. מִצְוָה בְּדִינִים וְלֹא מִצְוָה בְּתַלְמִידִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: מִצְוָה עַל כָּל הַעוֹמְדִין לֹאמַר - "חֲלוּץ הַנְּעֵל"; שְׁלֹש פְּעָמִים! אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֵׂה וְהֵינּוּ יוֹשְׁבֵין לְפָנַי רַבִּי טְרַפּוּן, וְאָמַר לָנוּ: 'עֲנוּ בְּלַכֶּם - חֲלוּץ הַנְּעֵל, חֲלוּץ הַנְּעֵל, חֲלוּץ הַנְּעֵל'.

מִסְכָּת בְּמֹת פְּרָק שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר

יג, א בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ כּוֹתְבֵין שְׁטְרֵי מֵאוּן: לֹא שְׁפִיָּה לִיהָ¹¹, וְלֹא רְעִיָּה לִיהָ¹², וְלִית הִיא צְבִיא לֵאִיתְנִסְכָּא לִיהָ¹³. בֵּית הַלֵּל אָמְרִים: בְּבֵית דִּין וְשֹׁא בְּבֵית דִּין, וּבְלִבְד שִׁיְהוּ שְׁלֹשָׁה. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי אֲלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמְרִים: אֶפְלוּ בְּשָׁנִים. כִּיצַד מִצְוֹת מֵאוּן? אִמְרַת: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּפִלוּנִי בְּעֵלִי, אֵי אֶפְשִׁי בְּקְדוּשִׁין שֶׁקְדֻשְׁנִי אִמָּא או אַחִי'. אֶפְלוּ הִיא יוֹשְׁבַת בְּאַפְרִיּוֹן וְהִלְכָה אֶצֶל מִי שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה, וְאִמְרָה בְּפָנָיו: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּפִלוּנִי בְּעֵלִי זֶה' - אֵין מֵאוּן גְּדוּל מְזָה! רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אֶפְלוּ נִכְנְסָה לְטוּל חִפְץ מַחְנוּנִי, וְאִמְרָה בְּפָנָיו: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּפִלוּנִי בְּעֵלִי' - אֵין מֵאוּן גְּדוּל מְזָה! יְתַר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֶפְלוּ אוֹרְחִין מְסֻבִּין, וְאִמְרָה בְּפָנֵיהֶם: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּפִלוּנִי בְּעֵלִי' - אֵין מֵאוּן גְּדוּל מְזָה! קִטְנָה שֶׁקְדֻשָּׁה אֶת עֲצָמָה, וְהִשְׁיֵאָה אֶת עֲצָמָה

¹⁰ וְרִקְקָה לְפָנֵינוּ רַק שְׁנִרְאָה, וְאִמְרָה.

¹¹ לֹא שְׁמַת לוֹ.

¹² וְלֹא רִצּוֹן בּוֹ.

¹³ וְאֵין הִיא רוּצָה לְהַנְשֵׂא לוֹ.

אליו, ומאנה בו ונשאת לאחר, ומת. ובאו ושאלו את רבי יהודה בן בבא: מהו שתחזור לראשון? ואמר להן: בין כך ובין כך, הואיל ויצאתה הימנו בגט - אסורה לחזור לו.

ה. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אם מאנה - מאנה, אם לאו - תמתין עד שתגדיל ותחליץ, ותצא הלזו משום אחות אשה. שני אחין נשואין שתי יתומות, קטנה וחרשת, מת בעלה של קטנה - חרשת יוצאה בגט, וקטנה תמתין עד שתגדיל, ותחליץ. מת בעלה של חרשת - קטנה יוצאה בגט, וחרשת אסורה לעולם. ואם בא עליה - יוצאה בגט והתרה.

ו. מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנות ומת. בא יכם על הראשונה, וחזר בא על השנייה - נאסרו שתיהן עליו. וכן שתי חרשות, קטנה וחרשת, בא יכם על הקטנה, וחזר ובא על החרשת, או שבא אחיו על החרשת - נאסרו שתיהן עליו. חרשת יוצאה בגט, וקטנה יוצאה בגט וחליצה.

ז. פקחת וחרשת. בא יכם על פקחת וחזר ובא על חרשת, או שבא אחיו על חרשת - נאסרו שתיהן עליו. חרשת יוצאה בגט, פקחת יוצאה בגט וחליצה. גדולה וקטנה, בא יכם על הגדולה וחזר ובא על הקטנה, או שבא אחיו על הקטנה - נאסרו שתיהן עליו. קטנה יוצאה בגט, גדולה יוצאה בגט וחליצה. רבי אליעזר אומר: בכלן מלמדין את הקטנה שתמאן בו.

ח. יבמה שאמרה בתוך שלשים יום: לא נבעלתי, בין שאמר: 'בעלתי', בין שאמר: 'לא בעלתי' - כופין אותה שיחליץ לה. אחר שלשים יום - מבקשים הימנו שיחליץ לה. היא אומרת: 'נבעלתי', והוא אומר: 'לא בעלתי' - הרי זה יוצאה בגט. הוא אומר: 'בעלתי', והיא אומרת: 'לא נבעלתי', אף על פי שחזר ואמר: 'לא בעלתי' - הרי זה יוצאה בגט. רבי יהודה אומר: נדרה שלא

תתיבם, אפלו בחיי בעלה - מבקשים הימנו שיחליץ לה.

ט. כיצד מוציא ברמיזה? רמז ונתן לה גטה, פקחת לפקח ולו אח פקח, פקחת לחרש ולו אח פקח - או חולץ או מיבם. פקחת לפקח ולו אח חרש - כונס ואינו מוציא לעולם. פקחת לחרש, ולו אח חרש, חרשת לפקח ולו אח פקח, חרשת לפקח ולו אח חרש, חרשת לחרש ולו אח פקח, חרשת לחרש ולו אח חרש - כונס. אם רצה להוציא - יוציא. אם רצה לקיים - יקיים.

י. שני אחים חרשים נשואין שתי אחיות פקחות, או שתי אחיות חרשות, או שתי אחיות, אחת פקחת ואחת חרשת. וכן שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחין פקחין, או לשני אחין חרשין, או לשני אחין: אחד פקח ואחד חרש. וכן שני אחין: אחד פקח ואחד חרש נשואין שתי אחיות, אחת פקחת ואחת חרשת, פקחת לפקח וחרשת לחרש - אין כאן לא חליצה ולא יבום, אלא אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה. אם היו נכריות - יכנסו. אם רצה להוציאה - יוציא, ואם רצה לקיים - יקיים.

מִסְכַּת יְבָמוֹת פֶּרֶק אַרְבָּעָה עָשָׂר

א. האשה שאמרה: גרשני בעלי, חליץ לי יבמי, נתיבמתי ליבמי, ומת - הרי זו אינה נאמנת. כל אלו שאינן נאמנות להעידן - אף היא אינה נאמנת להעידן.

ב. עד אומר 'מת', ועד אומר 'לא מת'. אשה אומרת 'מת' ואשה אומרת 'לא מת' - הרי זו לא תנשא. רבי מנחם ברבי יוסי אומר: עד אומר 'מת' ועד אומר 'לא מת' ונשאת, ובא אחר ואמר 'לא מת' - הרי זו לא תצא, אבל בתחלה, עד אומר 'מת' ועד אומר 'לא מת', אשה אומרת 'מת' ואשה אומרת 'לא מת', אף על פי שנשאת - תצא, אחת אומרת 'מת' ושתיים אומרות 'לא מת' - הרי שתי נשים כאיש אחד. רבי נחמיה

הָאֵשׁ - מְעִידִין עָלָיו. מְעִידִין עַל הַמַּגִּיד, וְאֵין מְעִידִין עַל צְלוּב. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: אֵף עַל הַמַּגִּיד אֵין מְעִידִין, מִפְּנֵי שֶׁיְכוּל לִפְנוֹת וּלְחַיֹּת.

ז. נֶפֶל לְגוֹב אֲרִיּוֹת - אֵין מְעִידִין. בּוֹר שְׁמַלָּא נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים - מְעִידִין עָלָיו. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אָמַר: אֵין מְעִידִין עָלָיו, שְׁמָא חֲבַר הוּא. נֶפֶל לְתוֹךְ כִּבְשָׁן הָאֵשׁ - מְעִידִין עָלָיו. לִיּוֹרָה מְלֹאָה יֵין וְשֶׁמֶן - מְעִידִין עָלָיו. מִשּׁוּם רַבִּי אַחָא אָמַר: שֶׁל שֶׁמֶן - מְעִידִין עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִבְּעִיר, וְשֶׁל יֵין אֵין מְעִידִין עָלָיו - מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֵּה. אָמַר לוֹ: תַּחֲלֹתוֹ מְכַבֵּה וְסוּפוֹ מִבְּעִיר. אֶלְעָזָר בֶּן מִהְבָּאֵי אָמַר: מְעִידִין עַל הַשּׁוּמָא. מֵת פְּלוּנִי, אֶבֶד פְּלוּנִי, נִהְרַג פְּלוּנִי, אֵין פְּלוּנִי בְּעוֹלָם, אֵין מִמֶּנּוּ כָלוּם, תִּנְשָׂא אֶשְׁתּוֹ - אֵין מְעִידִין עָלָיו.

ח. נֶפֶל לְמִים, בֵּין שֵׁישׁ לָהֶם סוּף בֵּין שְׂאִין לָהֶם סוּף - אֶשְׁתּוֹ אֶסוּרָה; דְּבַרִּי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אָמְרִים: מִים שֵׁישׁ לָהֶם סוּף - אֶשְׁתּוֹ מִתְּרַת. מִים שְׂאִין לָהֶם סוּף - אֶשְׁתּוֹ אֶסוּרָה. שְׁמָא גַל טוֹרַד אוֹתוֹ וּמַעֲלָה אוֹתוֹ לִיבְשָׂה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָה: כִּשְׂהֵייתִי בְּאֵי, רְאִיתִי סְפִינָה שֶׁטְּבָעָה בֵּים, וְהֵייתִי מְצַטְעֵר עַל תַּלְמִיד חָכָם שֶׁבְּתוֹכָהּ. וְכִשְׂבָּאתִי לְמַדְינַת קְפוּטְקָיָא, וְרֵאִיתִיו, בָּא וַיֵּשֶׁב וַדָּן לְפָנַי בְּהִלְכָה, נִמְתִּי לוֹ: 'בְּנִי! הֵיאֵף עֲלִיתָ מִן הַיָּם? נֵם לִי: 'טְרַדְנִי גַל לְחֻבְרוֹ, וְחֻבְרוֹ לְחֻבְרוֹ, עַד שֶׁהִגַּעְתִּי לִיבְשָׂה'. אָמַרְתִּי: 'כִּמְהָ גְדוּלִים דְּבַרִּי חֲכָמִים! שְׂאֵמְרוּ: מִים שֵׁישׁ לָהֶם סוּף - אֶשְׁתּוֹ מִתְּרַת, מִים שְׂאִין לָהֶם סוּף - אֶשְׁתּוֹ אֶסוּרָה'.

ט. אָמַר רַבִּי, מַעֲשֵׂה בִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם מְכַמְרִים מְכַמְרִין¹⁴ בִּיְרֵדָן, וְנִכְנַס אֶחָד מֵהֶם לְמַחֲלָה שֶׁל דְּגָים, וְשִׁקְעָה חֲמָה וְלֹא רָאָה פְּתִיחָה שֶׁל מַחֲלָה, וְשָׁקָה חֻבְרוֹ עָלָיו כְּדִי שֶׁתִּצָּא נִפְשׁוֹ, וְכָא וְהוֹדִיעַ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

אָמַר: כָּל מְקוֹם שֶׁהַכְּשִׁירוֹ חֲכָמִים עַד אֶחָד - הֵלֵךְ אַחַר רַב דְּעוֹת, וְעָשׂוּ שְׁתֵּי נְשִׁים לְאִשָּׁה אַחַת כְּשֵׁנִי אֲנָשִׁים לְאִישׁ אֶחָד. שְׁנַיִם אָמְרִים 'מֵת' וּמֵאָה אָמְרִים 'לֹא מֵת' - הָרִי מֵאָה כְּשֵׁנֵי עֲדִים.

ג. קִדַּשׁ אַחַת מִחֲמַשׁ נְשִׁים, וְאֵין יָדוּעַ אִיזוֹ קִדַּשׁ, וְכָל אַחַת וְאַחַת אָמְרַת: 'אוֹתִי קִדַּשׁ'. לָקַח אֶחָד מִחֲמַשָּׁה, וְאֵין יָדוּעַ מֵאִיזָה מֵהֶם לָקַח, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד אָמַר: 'מִמֶּנִּי לָקַח'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: לֹא נִחְלְקוּ רַבִּי טְרַפּוֹן וְרַבִּי עֲקִיבָה, עַל שֶׁקִּדַּשׁ אַחַת מִחֲמַשׁ נְשִׁים וְאִינּוֹ יָדוּעַ אִיזוֹ מֵהֶן קִדַּשׁ - שְׁמַנִּיחַ דְּמֵי כְּתָבָה בִּינֵיהֶם וּמִסְתַּלֵּק. עַל מָה נִחְלְקוּ? עַל שֶׁבְּעַל. וְלֹא נִחְלְקוּ עַל שֶׁלָּקַח מִקַּח מִחֲמַשָּׁה בְּנֵי אָדָם, וְאֵין יָדוּעַ מֵאִיזָה מֵהֶם לָקַח - שְׁמַנִּיחַ דְּמֵי מִקַּח בִּינֵיהֶם וּמִסְתַּלֵּק, עַל מָה נִחְלְקוּ? עַל שְׁגוּל; שְׂרַבִּי טְרַפּוֹן אָמַר: מִנִּיחַ גְּזֻלָּה בִּינֵיהֶם וּמִסְתַּלֵּק. וְרַבִּי עֲקִיבָא אָמַר עַד שֵׁישְׁלָם גְּזֻלָּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וּמוֹדָה רַבִּי טְרַפּוֹן, בְּאוֹמַר לְשְׁנַיִם: גְּזֻלְתִּי אֶת אֶחָד מִכֶּם מְנָה, וְאֵין יָדוּעַ אִיזָהוּ, אוֹ אֲבִיו שֶׁל אֶחָד מִכֶּם הִפְקִיד אֶצְלֵי מְנָה, וְאֵין יָדוּעַ אִיזָה - נוֹתֵן לְזָה מְנָה וְלְזָה מְנָה; שֶׁהוֹדָה מִפִּי עֲצָמוֹ.

ד. הָאִשָּׁה שֶׁהִלְכָה הִיא וּבְעֵלָהּ לְמַדְיַת הַיָּם, וּבָאָה וְאָמְרָה: 'מֵת בְּעַלִּי' - הִיא מִתְּרַת, וְצִרְתָּהּ אֶסוּרָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: הוֹאִיל וְהִתְרוּ לִיבְמִין - הִתְרוּ לְכָל אָדָם. הָאִשָּׁה שֶׁהִלְךְ בְּעֵלָהּ לְמַדְיַת הַיָּם, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לָהּ: 'מֵת בְּעַלֶּיךָ', וְהִי לֹא אַח, וְיִבְמָה וְמֵת, וְאַחַר כֵּן בָּא בְּעֵלָהּ - אֶסוּרָה בַּהּ וּמִתְרַת. אֶסוּרָה בַּהּ וּמִתְרַת בְּאֶשְׁתּוֹ אַחֵיו.

ה. הָאִשָּׁה שֶׁהִלְכָה הִיא וּבְעֵלָהּ לְמַדְיַת הַיָּם, וּבָאָה וְאָמְרָה: 'מֵת בְּעַלִּי' - הִיא מִתְּרַת וְצִרְתָּהּ אֶסוּרָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: הוֹאִיל וְהִתְרוּ לִיבְמִין - הִתְרוּ לְכָל אָדָם.

ו. שְׁתֵּי נְשִׁים, לְזוֹ עֲדִים וּבָנִים, וְלְזוֹ אֵין עֲדִים וּבָנִים - שְׁתֵּיהֶן מִתְּרוֹת. נֶפֶל לְבוֹר אֲרִיּוֹת - אֵין מְעִידִין עָלָיו. לְתוֹךְ כִּבְשָׁן

¹⁴ פּוֹרְסִין מְצוּדוֹת לְצוּד דְּגָיִם.

לשחרית זרחת חמה, והכיר פתחה של מחילה, ובא ומצא הספד קשור בתוך ביתו. אמר רבי מאיר: מעשה באחד שנפל לבור גדול, ועלה לאחר שלשה ימים. אמרו לו: אין מזכירין מעשה נסים.

י. אפלו שמע קול מקוננת שמזכרתו בין המתים – אין עדות גדולה מזו. שמע בית דין של ישראל, שהיו אומרים: 'פלוגי בן פלוגי מת' או 'נהרג' – תנשא אשתו. שמע בקונטרסין¹⁵ של מלכים, שהיו אומרים: 'פלוגי בן פלוגי מת', או 'נהרג' – לא תנשא אשתו¹⁶. משיאים על פי בת קול. מעשה שעמד אחד על ראש החר, ואמר: 'איש פלוגי בן פלוגי, נשכו נחש ומת! הלוכו ומצאו שתפחו עיני, והשיאו את אשתו. ובעובד כוכבים, אם היה מתכונן להעיד – אין עדותו עדות. אבא יודן איש צידון אומר: מעשה בישראל וכותי אחד, שהיו מהלכין בדרך, ובא כותי ואמר: 'חבל על אותו יהודי שהיה עמי בדרך, ומת בדרך, וקברוהו! והשיאו את אשתו. אמר רבי שמעון בן גמליאל: מעשה בקולר של בני אדם¹⁷ שהלוכו לאנטוכיא¹⁸, ובחזירתן אמרו: 'נהרג ממנו איש פלוגי יהודי', ובא מעשה לפני חכמים והשיאו את אשתו. ושוב מעשה בששים בני אדם שירדו לכרכום ביתר¹⁹, ולא עלה אחד מהם, ובא מעשה לפני חכמים, והשיאו את נשיהם.

יא. אין מעידין עליו, עד שיהיו מזכירין שמו ושם אביו, שמו ושם עירו. אבל אם

אמר: 'אחד יצא מעיר פלוגי' – מפשפשין²⁰ באותה העיר. אם לא יצא משם אלא הוא – תנשא אשתו. מעשה בשנים שהיו רצים אחר העובד כוכבים, ונתלה אחד בזית, ופשחו²¹, ורדף את העובד כוכבים. ואמר לו חברו: 'יישר כחך אריה! אמר לו: 'מנין אתה מכיר בי שאריה שמי? כך אני נקרא בעירי' – יוחנן בן יוחנן אריה דמכפר שיחיא'. לימים חלה ומת, והשיא רבי טרפון את אשתו.

יב. אין בודקין עדי נשים בדרישה ובחקירה; דברי רבי עקיבא. רבי טרפון אומר: בודקין לעדי נשים בדרישה ובחקירה. מעשה באחד שבא לפני רבי טרפון להעיד עדות אשה. אמר לו: 'בני! היאך אתה יודע לאשה זו עדות זו?' אמר לו: 'אני והוא היינו הולכים בדרך, ורדף אחרינו גיס, ונתלה ביחור תאנה ופשחו, והחזיר את הגיס לאחוריו. אמרתי לו: 'משבחך אני אריה! אמר לי: יפה אמרת, כוננת לשמי, שפך קוראים אותי בעירי' – 'יוחנן בן יוחנן אריה דמכפר שיחיא'. לימים חלה ומת, אמר לו: 'כך אמרת לי יוחנן בן יוחנן מכפר שיחיא'. אמר ליה: 'לא, אלא כך אמרתי לך. אמר לי: לאו רבי יוחנן בן יוחנן אריה דמכפר שיחיא, אלא יוחנן בן יוחנן אריה דמכפר שיחיא'. בדיק רבי טרפון לעדותו שלשה פעמים ונמצאת מכוננת, והשיא את אשתו. מכאן ואילך הנהיגו, שיהיו בודקים לעדי הנשים בדרישה וחקירה. אמר להם רבי עקיבא: לכשתהא פונדקית²² – תהא נאמנת.

¹⁵ הממונים להרג אצל מלכי הגוים.

¹⁶ פי יש בהם שמקבלים שחד ומניחים אותו בחיים.

¹⁷ חבורת אנשים.

¹⁸ והיו ביניהם יהודים וגוים ביחד.

¹⁹ באשר העיר ביתר היתה במצור.

²⁰ בודקים ומחפשים.

²¹ נתק את עץ הנות, כדי לרדף בו את העובד כוכבים.

²² הינו שתהיה מסיחה לפי תפוח כמו פונדקית.

<p>4</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>כה</p> <p>25</p>	<p>7:04 _____ נץ החמה 9:36 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:29 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:51 _____ עלות השחר 9:00 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:03 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:16 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צד • ירושלמי: שבת נג • תוספתא: יבמות ח נ"ך: דניאל ה-ו • רמב"ם: מאכלות אסורות ז</p>
<p>5</p> <p>שני Monday</p>	<p>כו</p> <p>26</p>	<p>7:03 _____ נץ החמה 9:36 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:30 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:50 _____ עלות השחר 9:00 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:03 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:17 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צה • ירושלמי: שבת נד • תוספתא: יבמות ט נ"ך: דניאל ז-ח • רמב"ם: מאכלות אסורות ח</p>
<p>6</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>כז</p> <p>27</p>	<p>7:01 _____ נץ החמה 9:35 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:27 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:32 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:48 _____ עלות השחר 8:59 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:03 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:19 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צו • ירושלמי: שבת נה • תוספתא: יבמות י נ"ך: דניאל ט-י • רמב"ם: מאכלות אסורות ט</p>
<p>7</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>כח</p> <p>28</p>	<p>7:00 _____ נץ החמה 9:34 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:26 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:33 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:47 _____ עלות השחר 8:58 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:02 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:20 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צז • ירושלמי: שבת נו • תוספתא: יבמות יא נ"ך: דניאל יא-יב • רמב"ם: מאכלות אסורות י</p>
<p>8</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>כט</p> <p>29</p>	<p>6:59 _____ נץ החמה 9:34 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:26 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:34 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>יום כפור קטן 5:46 _____ עלות השחר 8:58 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:02 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:21 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צח • ירושלמי: שבת נז • תוספתא: יבמות יב נ"ך: עזרא א-ב • רמב"ם: מאכלות אסורות יא</p>
<p>9</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 5:04 הדלקת הנרות</p>	<p>ל</p> <p>30</p>	<p>Rosh Chodesh Adar I 6:58 _____ נץ החמה 9:33 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:26 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:35 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>א' דראש חודש אדר א' 5:45 _____ עלות השחר 8:57 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:02 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:22 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא צט • ירושלמי: שבת נח • תוספתא: יבמות יג נ"ך: עזרא ג-ד • רמב"ם: מאכלות אסורות יב</p>
<p>10</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 6:37 זמן מוצש"ק</p>	<p>א</p> <p>1</p>	<p>Rosh Chodesh Adar I 6:57 _____ נץ החמה 9:33 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:25 _____ סו"ז תפלה - גר"א 6:37 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>משפטים, ב' דראש חודש אדר א' 5:44 _____ עלות השחר 8:57 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:01 _____ סו"ז תפלה - מג"א 5:24 _____ שקיעה בבלי: בבא קמא ק • ירושלמי: שבת נט • תוספתא: יבמות יד נ"ך: עזרא ה-ו • רמב"ם: מאכלות אסורות יג</p>

וְעַן אֵי מַעֲנֵשׁ טוֹט אַ מְצוּה פֿרײַליכע־הײט, אײַז אַ סײַמן אז זײַן האַרץ אײַז
גאַנץ מיט'ן אײַבער־שטן.

(ספר תהלות אות שמחה סימן א')